

**НА РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ
ОТНОСНО НАГЛАСИ И УПОТРЕБА НА
ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА СРЕД УЧЕНИЦИТЕ
В ГИМНАЗИАЛЕН КУРС НА ОБУЧЕНИЕ
(9-12 КЛАС) В УЧИЛИЩАТА НА ТЕРИТОРИЯТА
НА РАЗГРАД**

GLOBAL METRICS Ltd.

GLOBAL METRICS Ltd.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ВЪВЕДЕНИЕ	2
2. ДЕМОГРАФСКИ ПРОФИЛ НА УЧАСТНИЦИТЕ В АНКЕТАТА	2
3. АНАЛИЗ НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА:	3
3.1. Въвеждащи въпроси	3
3.2. Въпроси, свързани с училището и обкръжението	6
3.3. Употреба на медикаменти, цигари, алкохол и други психоактивни вещества	9
3.4. Информираност и нагласи относно употребата на психоактивни вещества	60

ПРЕДМЕТ НА ПРОУЧВАНЕТО:

Нагласи и употреба на психоактивни вещества сред учениците

ТЕРИТОРИЯ НА ПРОУЧВАНЕТО:

Училища на територията на Разград

ОБЕКТ НА ПРОУЧВАНЕТО:

Ученици от 9 до 12 клас

МЕТОДИКА НА РЕГИСТРАЦИЯ:

Пряка групова анонимна анкета в училищата

ОБЕМ НА ИЗВАДКАТА:

1022 лица

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В рамките на изпълнение на Договор № 10/ 12.10.2017г. с предмет: „Провеждане на социологически проучвания „Нагласи и употреба на психоактивни вещества“ по обособена позиция 3 – Представителни анкетни проучвания „Нагласи и употреба на психоактивни вещества сред учениците в гимназиален курс на обучение (9-12 клас) в училищата /държавни, общински и частни - според наличните такива/ на територията на градовете Разград, Сливен и Русе” (обособена позиция №3) бе извършено социологическо изследване сред ученици в Разград. Проучването беше проведено по метода на пряка групов анонимна анкета сред ученици от 9 училища. В анкетата са поставени въпроси свързани със семейната среда, с училището и обкръжението, с употребата на медикаменти, цигари, алкохол и други психоактивни вещества, както и въпроси, свързани с информираността и нагласите на подрастващите по отношение на употребата на психоактивни вещества.

2. ДЕМОГРАФСКИ ПРОФИЛ НА УЧАСТНИЦИТЕ В АНКЕТАТА

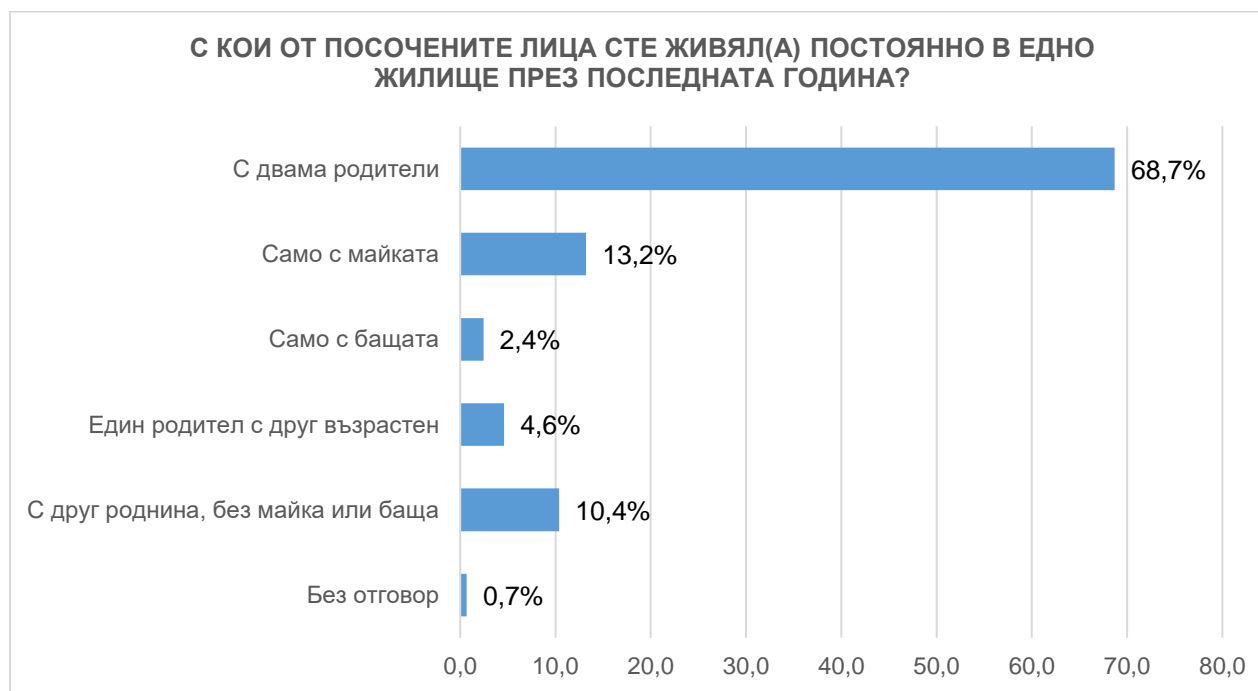
РАЗГРАД	Процентно разпределение на учениците
9-ти клас	31,3%
10-ти клас	18,2%
11-ти клас	31,3%
12-ти клас	19,2%
14 години	2,9%
15 години	25,9%
16 години	18,0%
17 години	30,4%
18 години	17,3%
19 години	1,4%
<i>Нерелевантен отговор</i>	0,5%
<i>Без отговор</i>	3,5%
Мъже	46,9%
Жени	48,8%
<i>Без отговор</i>	4,3%

Извадката от проведеното проучване възпроизвежда разпределението на учениците по класове. Най-голям е дялът на отговорилите на възраст между 15 и 18 години, което съответства на класовете на анкетираните. 46,9% от респондентите са мъже, 48,8% - жени и 4,3% не са дали отговор.

3. АНАЛИЗ НА ПОЛУЧЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА:

3.1. Въвеждащи въпроси

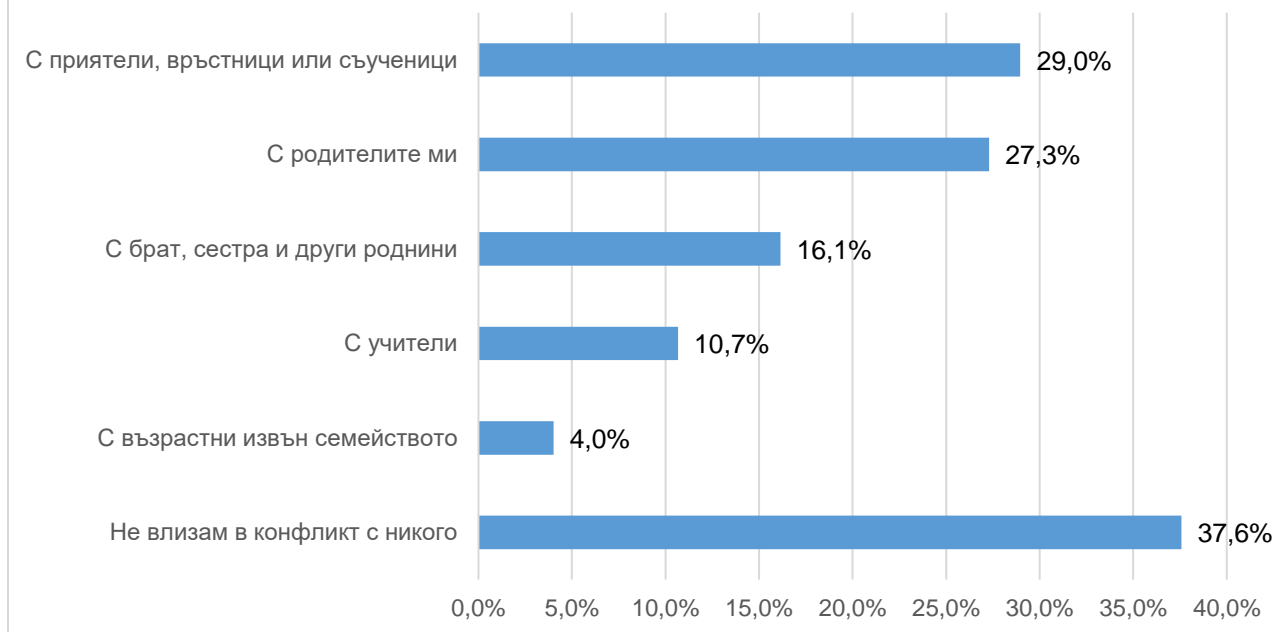
Повече от половината от учениците, взели участие в изследването (68,7%) живеят и с двамата си родители. Част от отговорилите живеят само с единия си родител, като в по-голям процент от случаите (13,2%) това е майката. Само с бащите си живеят едва 2,4% от анкетираните. Не са изключение и случаите, в които учениците живеят с друг роднина, в отсъствието на родителите си. В повечето случаи става дума за деца, които живеят с баба си и дядо си, а родителите им работят в друг град или в чужбина. Те представляват 10,4% от респондентите. 4,6% пък делят жилището си с един родител и друг възрастен.

Що се отнася до числеността на хората в домакинствата, в които учениците живеят, от изследването става ясно, че повечето от тях (34,4%) през последната година споделят жилището си с още трима човека, а 27,5% - с още двама. Не е нисък и процентът на децата, живеещи с четирима или повече души (21,0%). Едва 12,6% от учениците делят жилище с още един човек, а само 1,8% споделят, че са живели сами през последната една година.

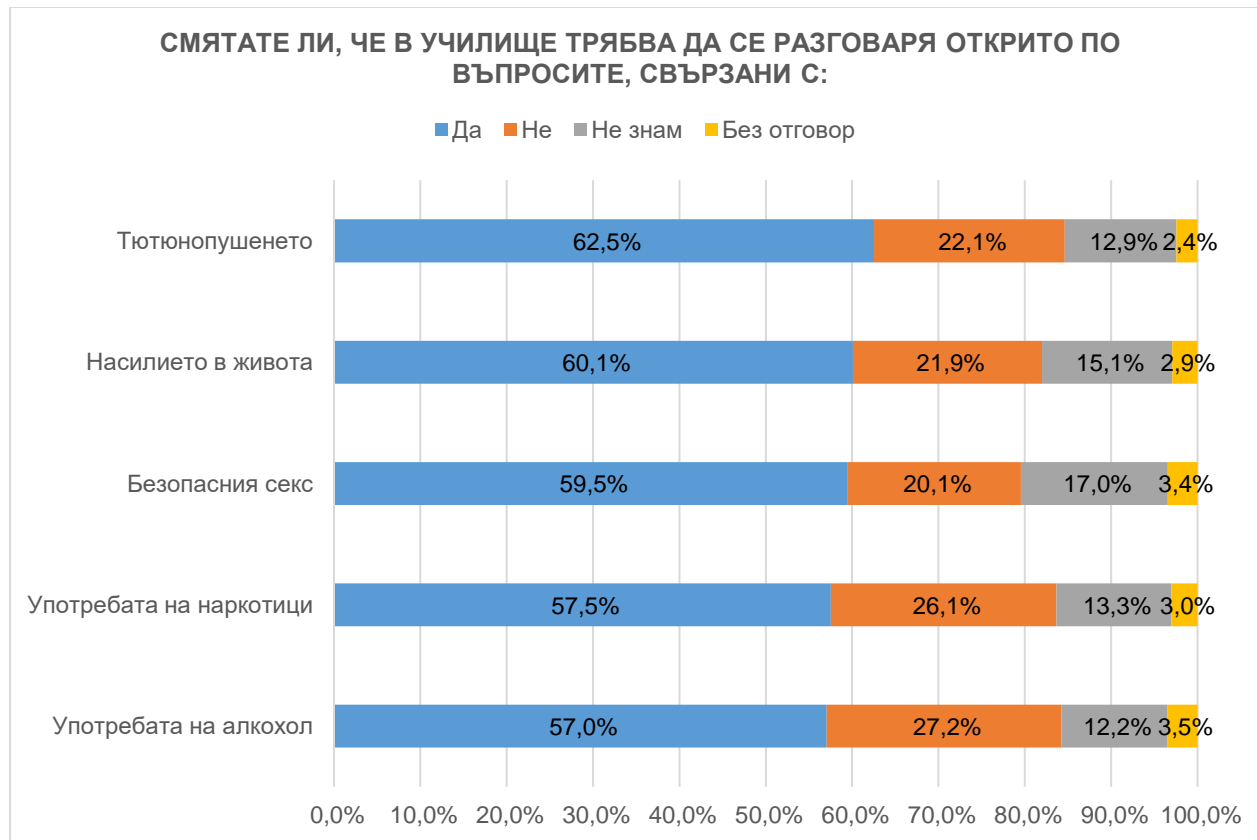
ЖИВОТЪТ НЕРЯДКО ПРЕДЛАГА КОНФЛИКТНИ СИТУАЦИИ. Вие с кого НАЙ-ЧЕСТО ВЛИЗАТЕ В КОНФЛИКТ?

Голяма част от учениците (37,6%) определят себе си като неконфликтни личности. Общо 61% признават, че се случва да влязат в пререкания с околните, като най-често това биват техни приятели, връстници или съученици (29,0%). 27,3% от анкетираните признават, че имат конфронтация с родителите си, а с братята, сестрите си и други роднини - 16,1%. Конфликтни ситуации с учители и възрастни извън семейството са по-редки.

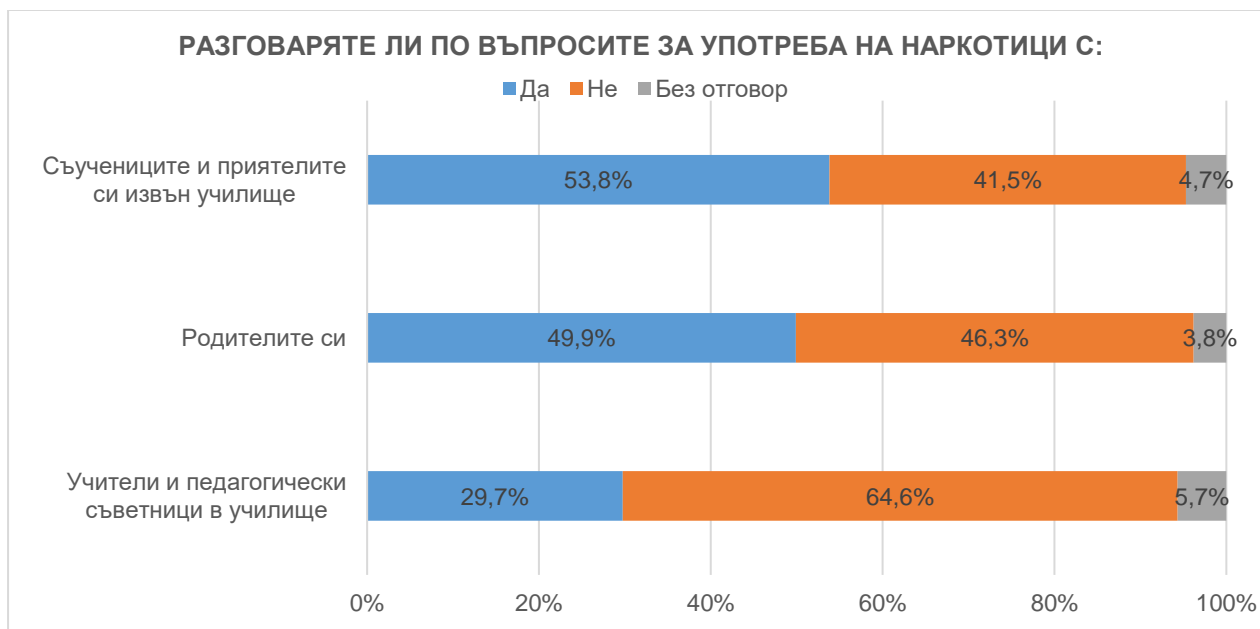

3.2. Въпроси, свързани с училището и обкръжението

Учениците като цяло приветстват идеята за навлизането в учебните часове на теми като тютюнопушенето, насилието в живота, безопасния секс, употребата на наркотици и алкохол. Повече от половината от тях смятат, че в училище трябва да се разговаря открито по тези въпроси. Малка част от анкетираните (между 20,1% и 27,2%) са негативно настроени към обсъждането на подобен тип въпроси, свързани с тяхното ежедневие, и смятат, че по посочените въпроси не бива да се разговаря в училище. Различия в готовността на децата за диалог по подобен тип теми се наблюдават и в разрезите по пол. Докато момчетата изразяват по-голяма готовност да говорят за безопасния секс, то момичетата са по-склонни да обсъждат теми, като тютюнопушене, употреба на алкохол и наркотици и насилието в живота. Най-голям интерес за обсъждането на темите, свързани с алкохола и наркотиците, както и тютюнопушенето, има при десетокласниците. По-склонни да обсъдят в училище безопасния секс и насилието в живота са учениците от по-горните класове.

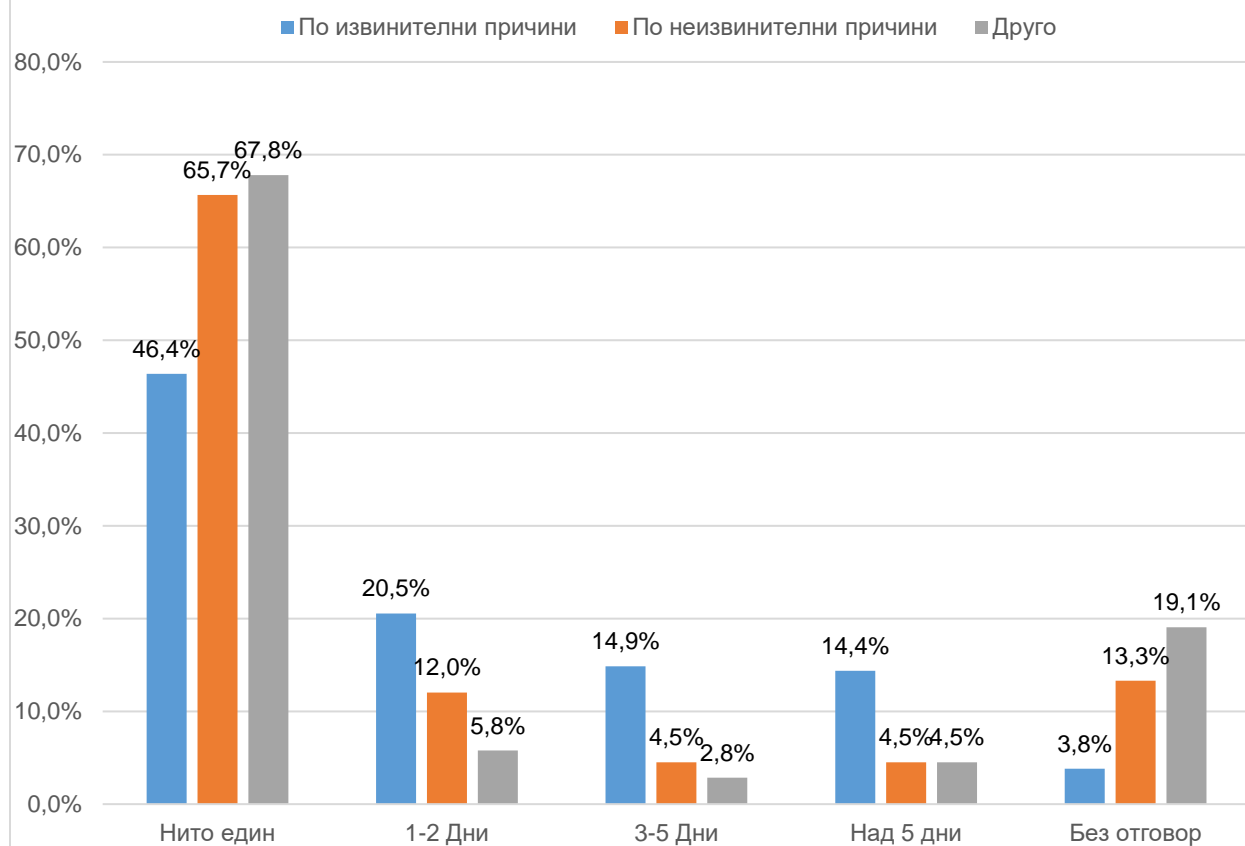
Анкетираните обсъждат въпросите, свързани с употребата на наркотици, както с родителите си (49,9%), така и със съучениците и приятелите си извън училище (50%). Въпреки несъществената разлика, която се наблюдава между двата показателя, обаче, по-голям е дялът на учениците, които говорят по темата за наркотиците със съучениците и приятелите си извън училище (53,8%). Едва 29,7% споделят, че темата е част от разговорите им с учителите и педагогическите съветници в училище.

По въпросите, свързани с употребата на наркотици повече момичета предпочитат да разговарят както със семейството си, така и със съученици и приятели извън училище. Наблюдава се също така и тенденцията, с израстването си, учениците да избягват разговорите с родителите си за употребата на наркотици и да споделят повече по темата с приятели и съученици.

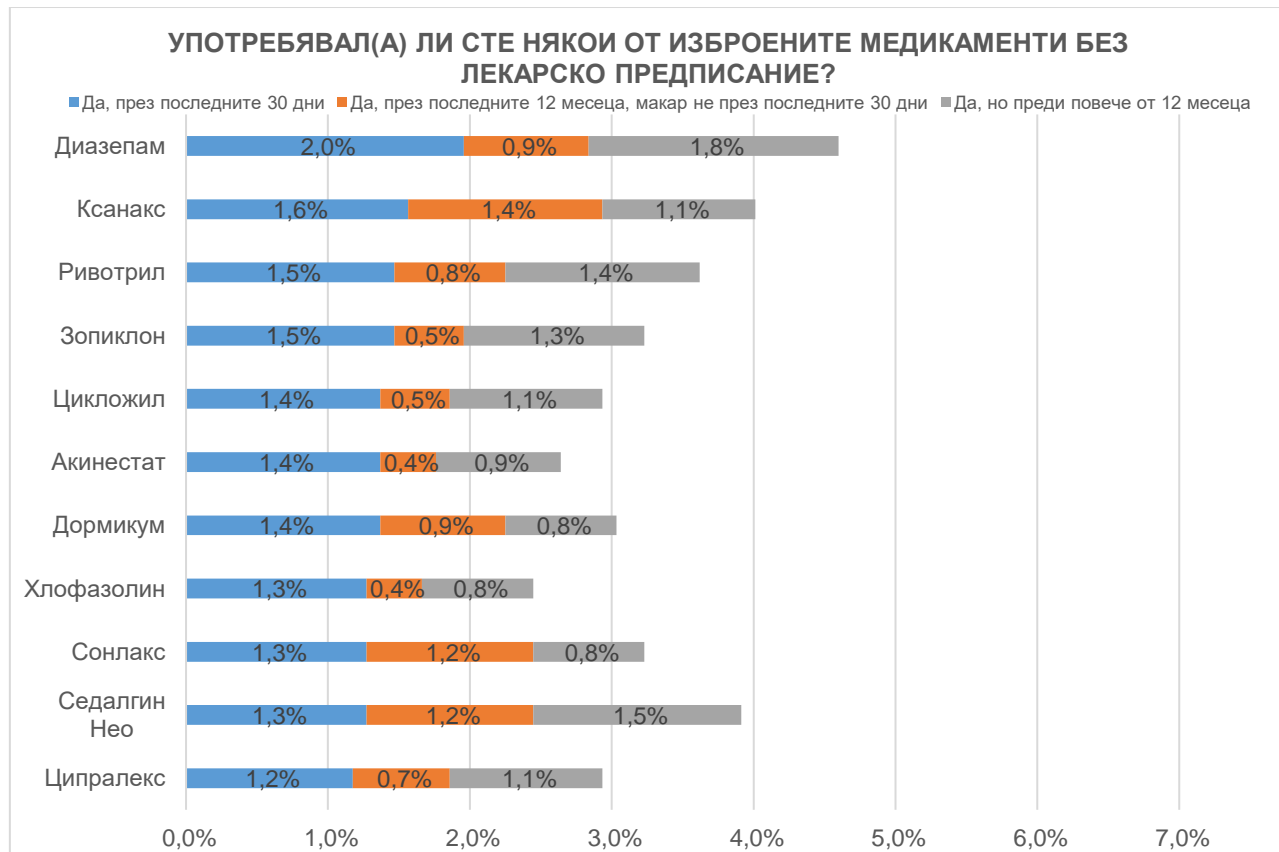
КОЛКО УЧЕБНИ ДНИ СТЕ ПРОПУСНАЛИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 30 ДНИ:

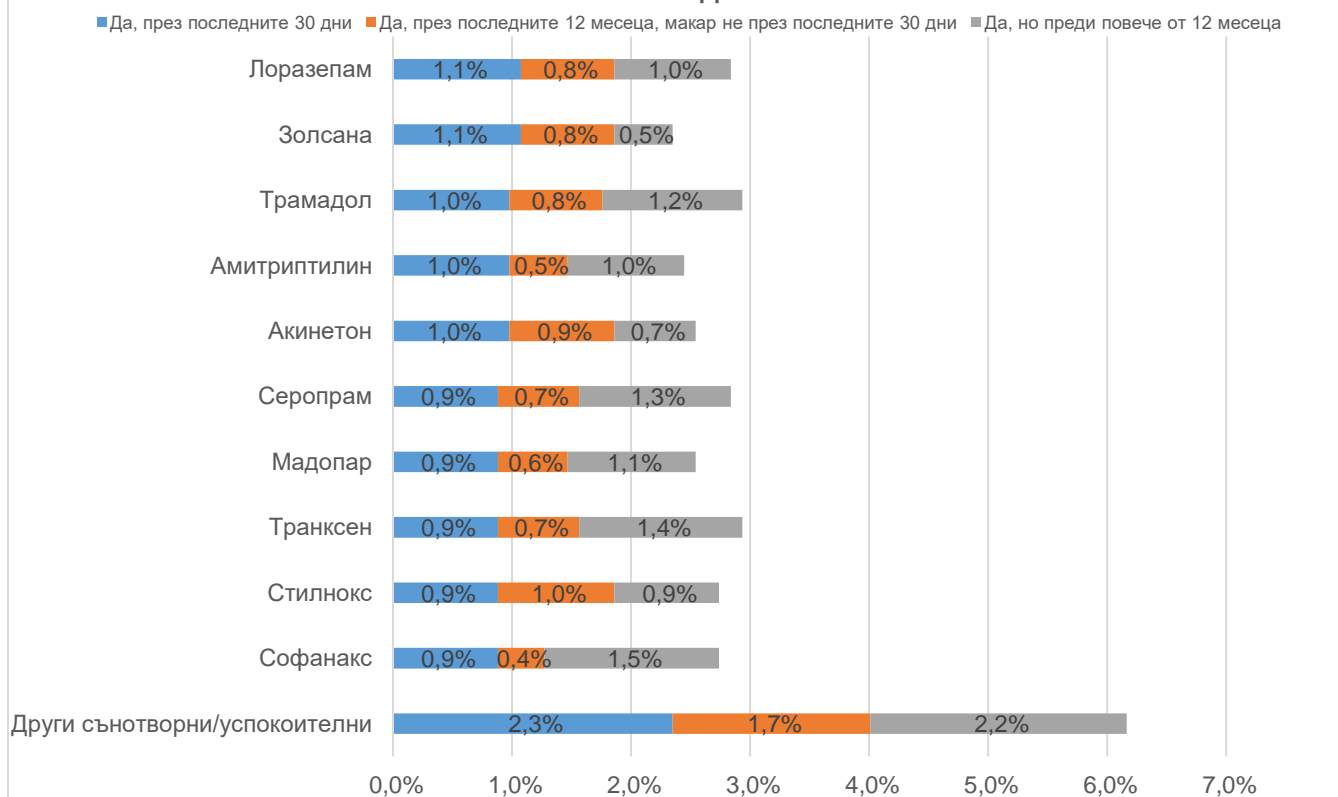
По-голямата част от учениците, взели участие в изследването, не са отсъствали от училище в последните тридесет дни, нито по извинителни, нито по неизвинителни причини. От отсъствалите, най-голям е дялът на учениците, които са отсъствали 1-2 дни през последните 30 дни по извинителни причини - 20,5%, срещу 12,0% по неизвинителни. От 3 до 5 дни по извинителни причини са отсъствали 14,9% а над 5 дни – 14,4%.

По извинителни причини, през последните 30 дни, най-често са отсъствали момичетата, докато по неизвинителни такива, неприсъствие в училище са отчели повече от момчетата. Също така, причините за отсъствието на по-голямата част от учениците, както от долните, така и от горните класове през последните 30 дни са извинителни. Най-голям дял на тези, неприсъствали по неизвинителни причини е този на дванадесетокласниците. Най-много отсъствия по неизвинителни причини имат учениците, живеещи с един родител, с друг роднина или с възрастни извън семейството.

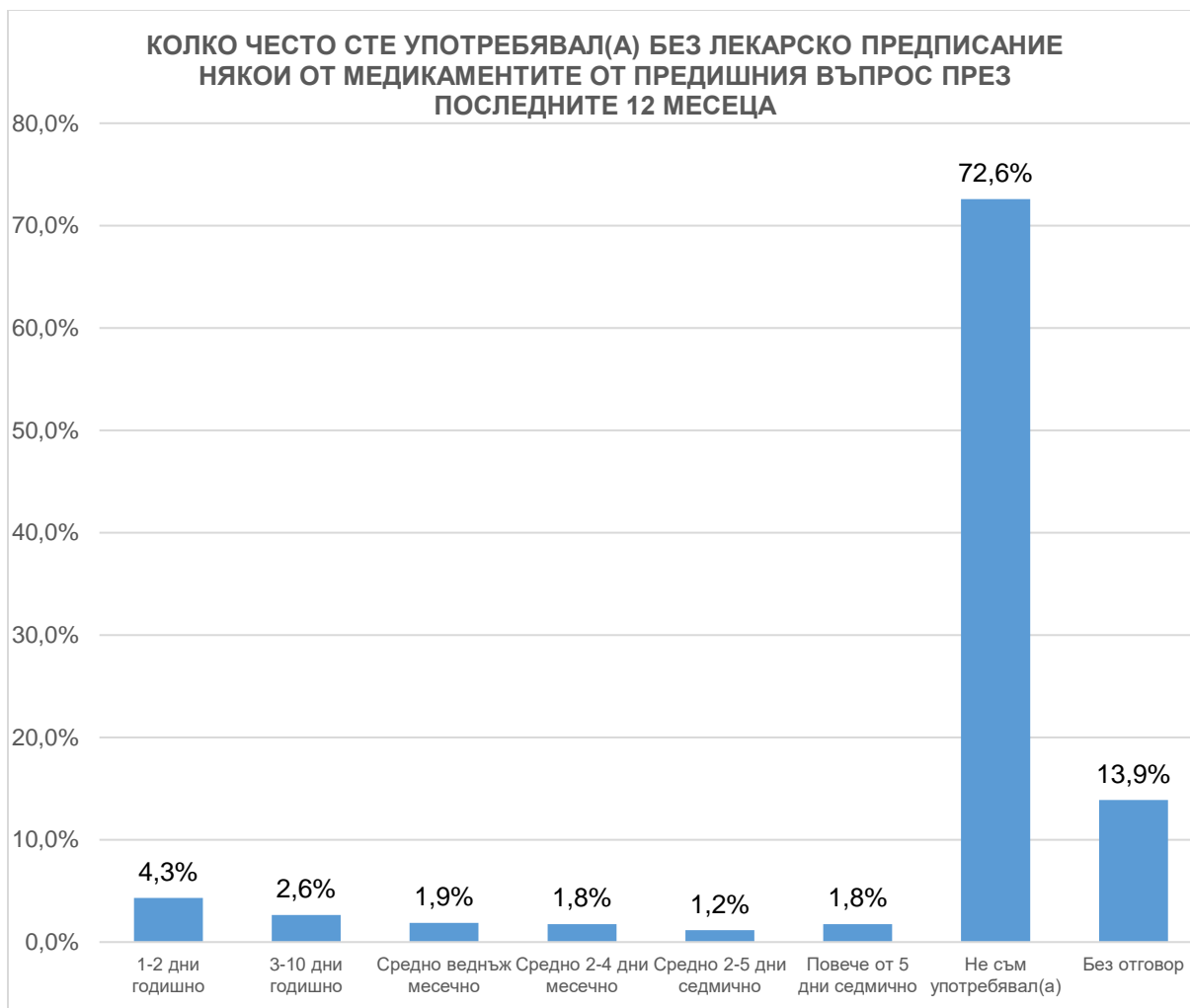
3.3. Употреба на медикаменти, цигари, алкохол и други психоактивни вещества

УПОТРЕБЯВАЛ(А) ЛИ СТЕ НИКОГА ОТ ИЗБРОЕНИТЕ МЕДИКАМЕНТИ БЕЗ ЛЕКАРСКО ПРЕДПИСАНИЕ?

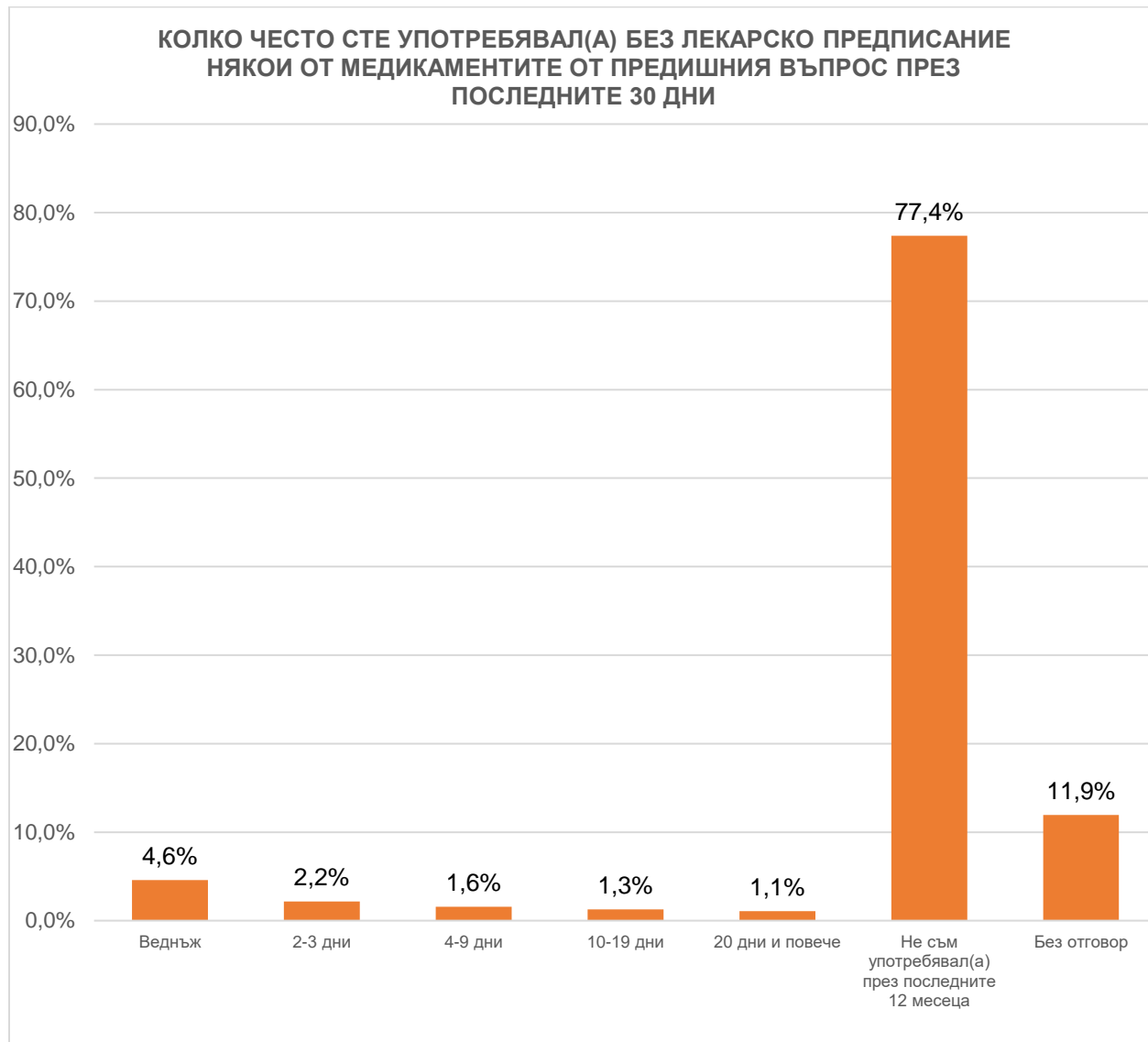
По-голямата част от учениците споделят, че никога не са употребявали медикаменти без лекарско предписание (88%). Делът на употребявалите някога поне един от посочените медикаменти е 11,7%. През последните 30 дни 6,2% са употребявали поне един от посочените медикаменти. Тези, които посочват, че са вземали през последните 30 дни, най-често са приемали Диазепам (2,0%), Ксанакс (1,6%), Ривотрил (1,5%) и Зопиклон (1,5%). Разликата в процентните разпределения е твърде незначителна, за да бъдат направени разрези по пол и класове.

Общо 13,5% са приемали медикаменти без лекарско предписание през последната година. 4,3% посочват, че са приемали медикаменти без лекарско предписание 1-2 пъти годишно през последните 12 месеца, а 2,6% - 3-10 дни годишно. Средно веднъж месечно, лекарствени продукти без лекарско предписание са приемали 1,9% от учениците, а средно 2-4 пъти месечно – 1,8%. Най-малък е дялът на тези, които през последната година са употребили средно 2-5 пъти седмично -1,2% и повече от 5 дни седмично -1,8%.

Както момчетата, така и момчетата най-често са употребявали медикаменти без лекарско предписание в рамките на 1-2 дни годишно, като дялът на момчетата е по-висок. Идентична е ситуацията, относно процентното разпределение на относителните дялове на учениците от различните класове – анкетираните, както от долните, така и от горните класове са употребявали някои от медикаментите от предишния въпрос без лекарско предписание 1-2 дни през последните 12 месеца, като дванадесетокласниците се открояват с най-висок дял употребяващи спрямо съучениците си от другите класове.

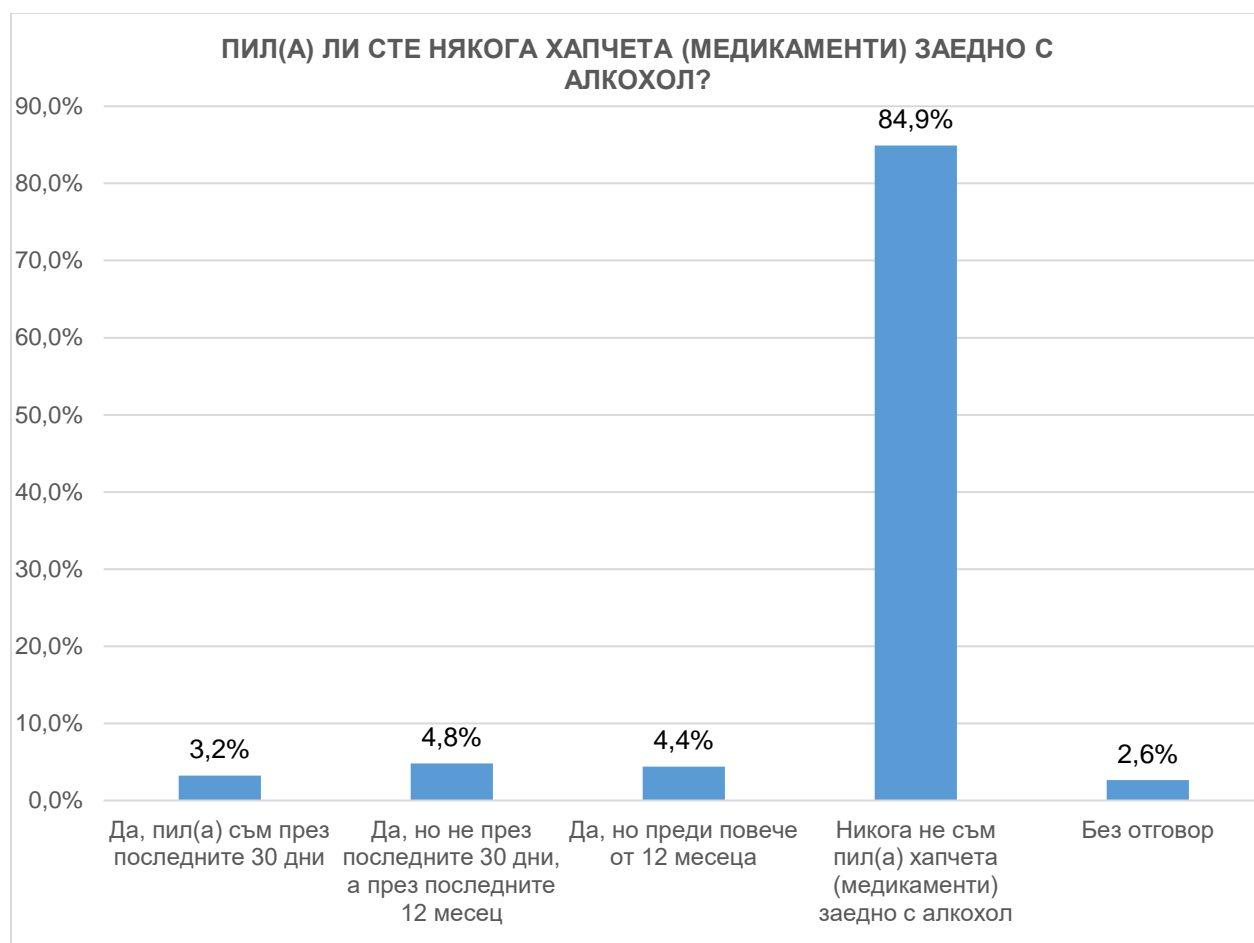
Що се отнася до тези, взимали повече от 5 пъти седмично, голям процент от тях живеят само с единия си родител. Процентното разпределение в този случай лесно би могло да бъде обяснено със семейното положение на родителите и влиянието, което то оказва върху психиката на децата в тази възраст, по-трудния контрол и редица други съпътстващи фактори.

Общо 10,7% са приемали без лекарско предписание медикаменти през последните 30 дни. От анкетираните, които през последните 30 дни са приели подобни вещества, най-висок е процентът на тези, които са го направили веднъж - 4,6%. 2-3 дни през изминалия месец лекарства без предписание са взели 2,2%, а между 4 и 9 дни - 1,6% от учениците. Най-малък е дялът на тези, употребили медикаменти без рецепта между 10 и 19 дни (1,3%) и 20 дни и повече (1,1%) през последните 30. По-голямата част, както от момчетата, така и от момичетата, употребили

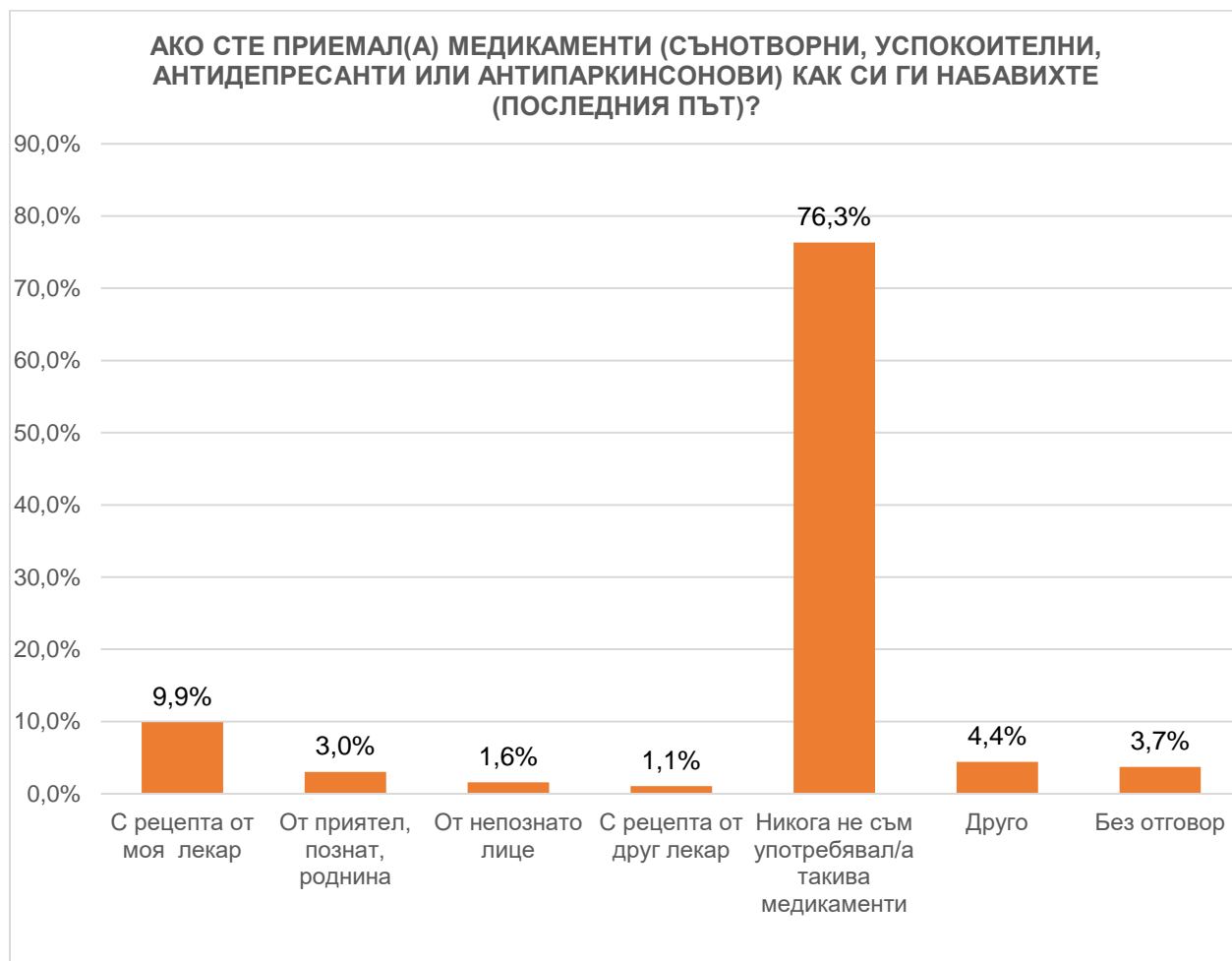
медикамент без лекарско предписание през изминалия месец са го направили само веднъж. Най-голям дял от учениците от девети, десети, единадесети и дванадесети клас, които са приели подобно вещество през последните 30 дни са го направили само еднократно, като най-висок е процентът на дванадесетокласниците.

Анализирайки резултатите от изследвания въпрос, впечатление отново прави влиянието на положението, в което се намира семейството и влиянието, което то оказва върху учениците. По-голяма част от тези, които през изминалите 30 дни са употребили медикаменти без лекарско предписание, са деца на разведени или разделени родители.

Общо 12,4% са употребявали алкохол с медикаменти. През последните 30 дни това са направили 3,2% от анкетираните, а през изминалата година – 4,8%. Малко по-нисък е процентът на тези, приели медикаменти с алкохол преди повече от 12 месеца – 4,4%. 84,9% от учениците, взели участие в изследването, никога не са пили хапчета заедно с алкохол.

Най-голям дял от момчетата, пили медикаменти заедно с алкохол, споделят, че са го направили преди повече от година, докато мнозинството от момичетата признават, че подобно нещо им се е случило в рамките на последните 12 месеца. Най-много са дванадесетокласниците, употребявали медикаменти заедно с алкохол за последния месец, а сред приемалите опасната комбинация в рамките на изминалата година най-много са единадесетокласниците.

Преобладаващата част от участниците в изследването (76,3%) споделят, че никога не са употребявали медикаменти като сънотворни, успокоителни, антидепресанти и антипаркинсонови. Едва 9,9% от приемащите подобни вещества последният път са си ги набавили с рецепта от личен лекар, а други 3,0% признават, че са се сдобили с тях от приятел, познат или роднина. От непознато лице, медикаменти са купили едва 1,6% от учениците, а с рецепта от друг лекар- 1,1%. Повечето от момчетата и момичетата, използващи описаните по-горе вещества, са си ги набавили с рецепта от личен лекар. Най-висок процент от тези, взели

рецепта за използването на подобни медикаменти от личния си лекар, са учениците от горните класове.

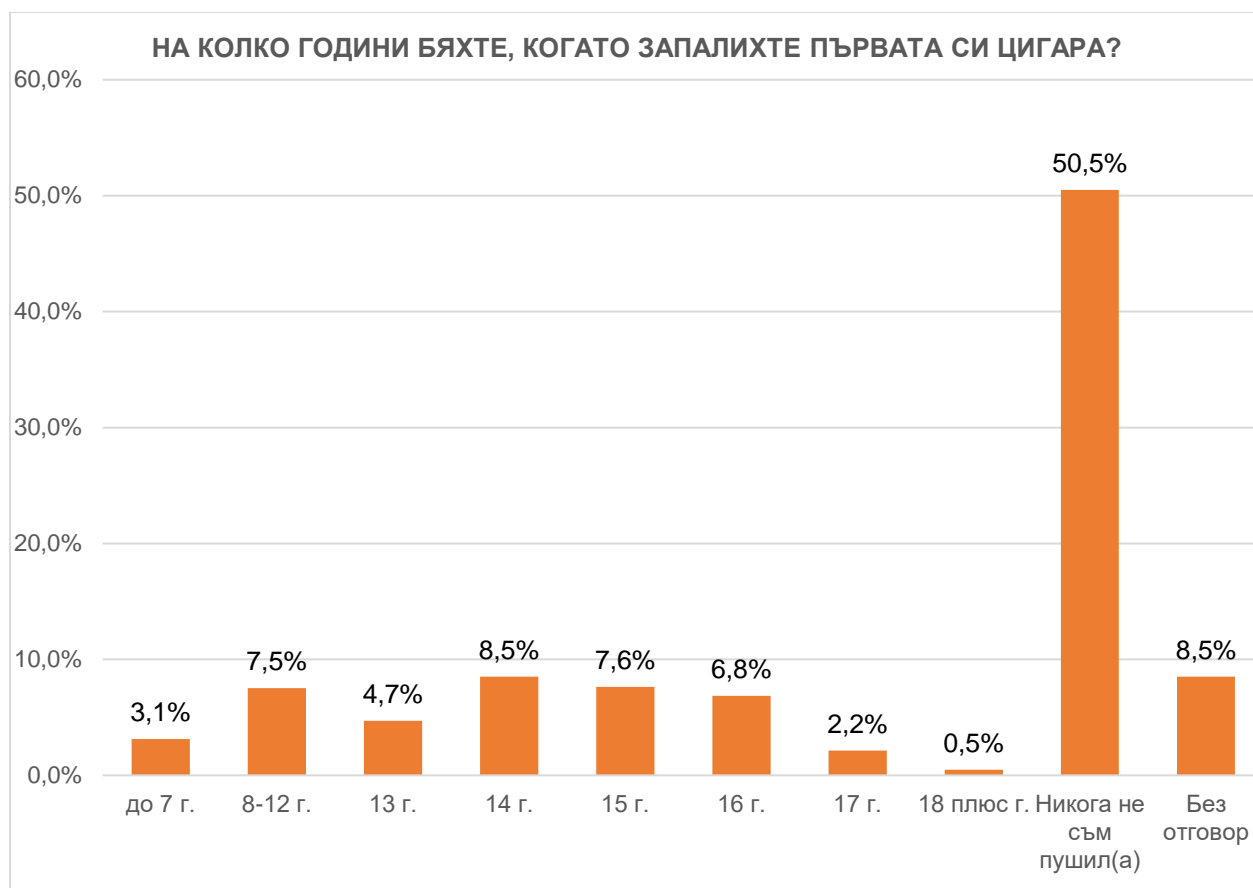

23,3% от учениците признават, че са употребявали тютюневи изделия през последните 24 часа, а 6,0% - през изминалия месец. През последните 12 месеца са пушили 5,5% от учениците, а преди повече от година - 7,2%. Повече от една втора от респондентите (56,4%) никога не са пушили цигари.

Повече момичета, отколкото момчета, са пушили през последните 24 часа. Процентът на тези, определящи себе си като активни пушачи нараства, с увеличаването на класа, като достига своя пик в дванадесети клас.

Най-голям дял (8,5%) от респондентите са запалили първата си цигара на 14-годишна възраст. 3,1% от анкетираните за пръв път са опитали тютюневите изделия едва на 7-годишна възраст, а между осмата и дванадесетата си година, това са направили 7,5%. На 13 години за пръв път цигари са опитали 4,7% от учениците. С увеличаването на възрастта, процентите намаляват, като на 15 години, тютюневото изделие са опитали 7,6%, а на 16 - 6,8% от респондентите, което е обяснимо предвид структурата на изследваната съвкупност. Най-малък дял от учениците са запалили за пръв път на 17 и 18-годишна възраст- 2,2% и 0,5%. Повече от половината от учениците (50,5%) споделят, че никога не са пушили цигари. 8,5% не са дали отговор на въпроса.

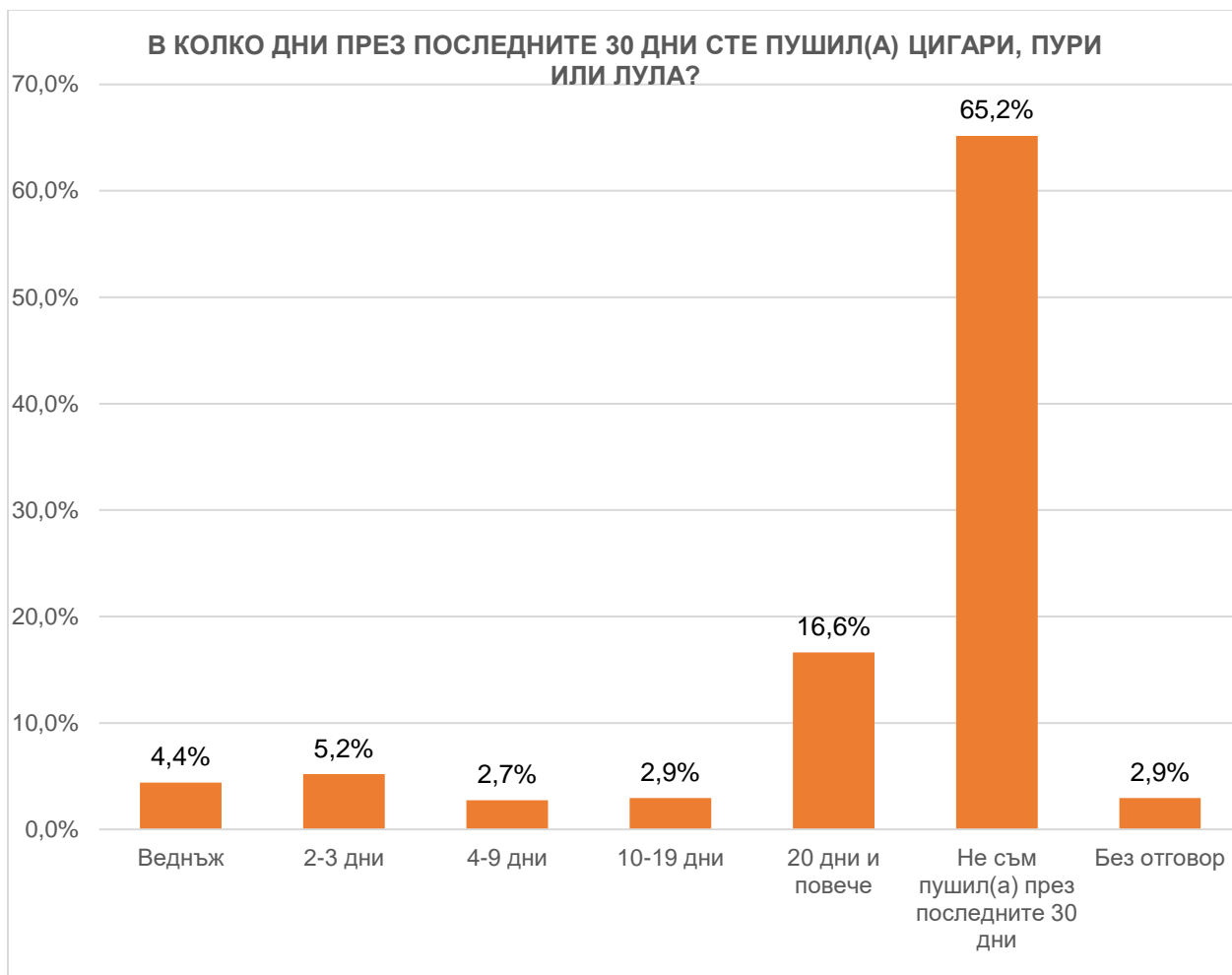
Повечето от момчетата, посочили в изследването, че пушат, са запалили първата си цигара между 8 и 12- годишна възраст. Мнозинството от момичетата са пропушили на 14 години.

Преобладаващата част от деветокласниците, посочили, в изследването, че пушат, за пръв път са опитали цигари на 14-годишна възраст. Процентите на учениците от 10-ти клас пък са равномерно разпределени между няколко различни отговора- аналогичен е дялът на десетокласниците, запалили първата си цигара до 7-годишна възраст, от 8 до 12 и 15-годишна възраст. Разпределението на децата от 11 клас е идентично - еднакъв процент от тях са опитали

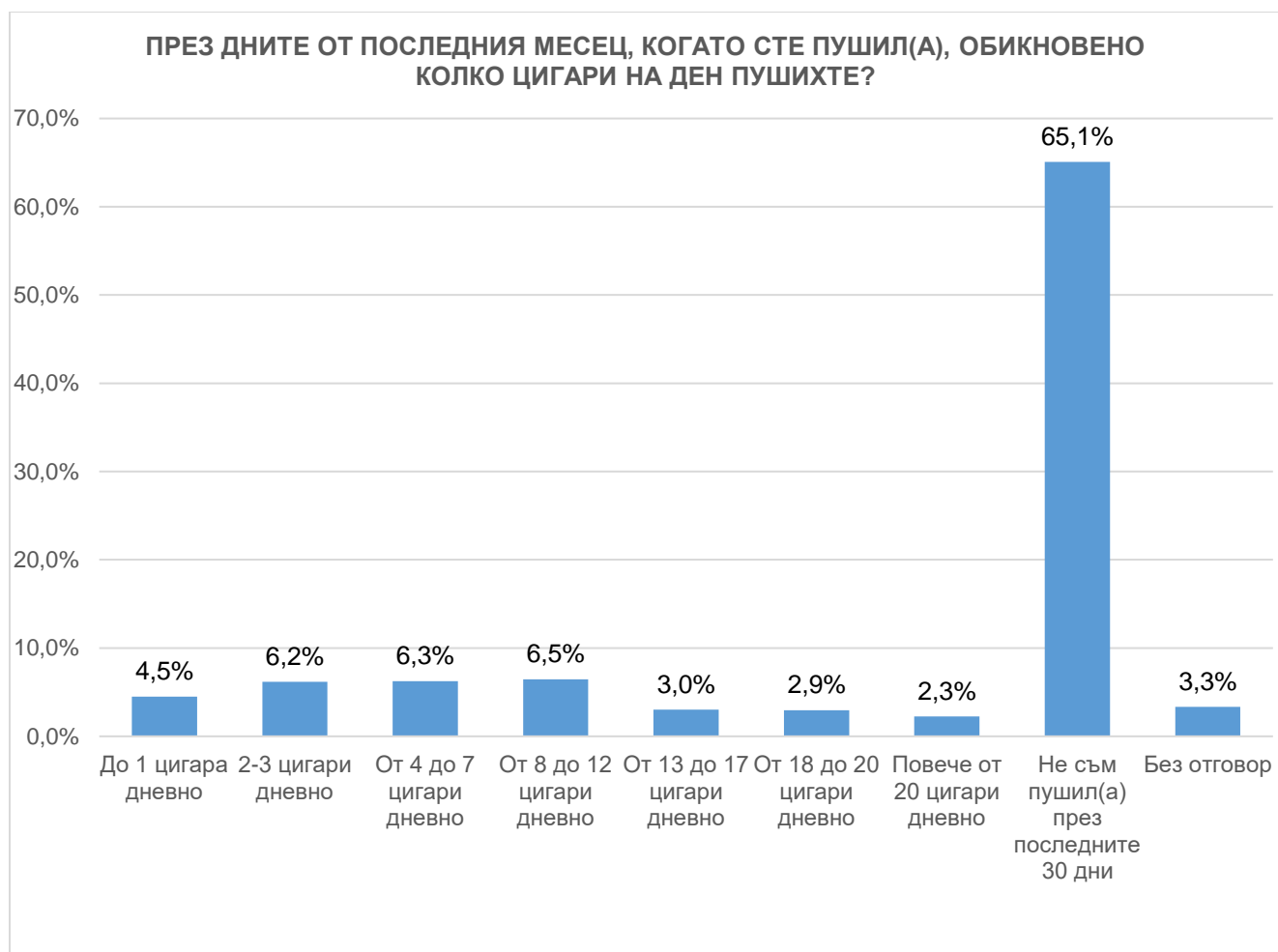
тютюневото изделие от осмата до дванадесетата си година, както и на 14-годишна възраст. Преобладаващата част от учениците в най-горните класове са запалили първата си цигара на 15.

Малък е дялът на децата, които през изминалите 12 месеца са пушили няколко пъти годишно. Тези, които са го направили в рамките на 1-2 пъти представляват 5,7%, а тези, които са запалили цигари от 3 до 10 дни - 3,4%. 2,9% от учениците през последната година са пушили средно между 2 и 4 дни месечно, а 3,6% - от 2 до 5 дни седмично. Най-голям е дялът на учениците, определящи себе си като активни пушачи, употребявали тютюневи изделия повече от 5 дни седмично през последните 12 месеца (16,2%). 60,7% от респондентите, участвали в изследването, не са пушили през последната година. Сред активните пушачи преобладават момичетата, а според разреза по класове – дванадесетокласниците.

Най-голям е дялът на отговорилите, които твърдят, че не са пушили през последните 30 дни. Веднъж за този период цигара са запалили 4,4% от анкетираните, а между 2 и 3 дни, тютюневи изделия са употребили 5,2%. Между 4 и 9 дни през последния месец, са пушили 2,7% от респондентите, а между 10 и 19 дни - 2,9%. Отново процентът на активно пушещите е голям, като през изминалия месец 16,6% са запалвали цигара 20 и повече дни. Също както при предходния въпрос, сред анкетираните, които пушат почти всеки ден, доминират момичетата и учениците от 12-ти клас.

4,5% от учениците са запалвали до една цигара дневно в дните през последния месец, в които са пушили. За същия период от време са сходни дяловете на запалилите между 2 и 3, 4 и 7 и 8-12 цигари дневно – по около 6% за всяка от категориите. Едва 3,0% от учениците са запалвали от 13 до 17 пъти на ден, като най-малък е дялът на тези, пушили от 18 до 20 и повече от 20 цигари дневно. 65,1% от учениците споделят, че не са пушили през последните 30 дни. Дялът на пушещите между 8 и 12 цигари дневно нараства, колкото по-горен е класът на учениците, а според разреза по пол - момчетата са повече. Като цяло дялът на пушещите момичета е по-висок в сравнение с момчетата, а при момчетата, активността (измерена като дни в месеца, в които лицето е пушило) и броят изпушени цигари са по-високи.

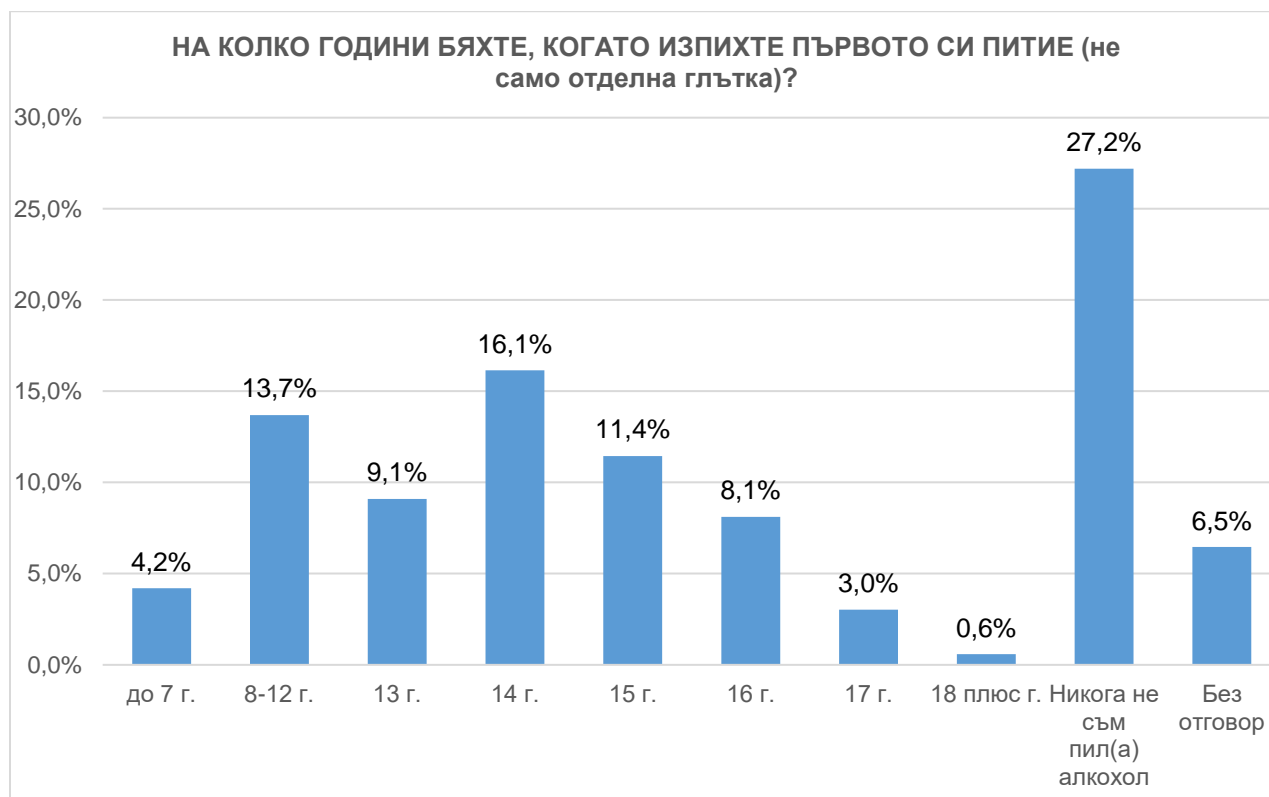
42,9% от участниците в изследването са употребили алкохол през последните 30 дни. През изминалата година, но не през предишния месец, са пили 14,9%, а преди повече от 12 месеца – 8,4%. Вторият по големина дял е този на учениците, които никога не са употребявали алкохол.

По-голям дял от учениците от горните класове споделят, че са пили алкохол през изминалия месец. За по-ниските класове е характерно, че висок процент от отговорилите никога не са пили алкохол. За последните 30 дни повече момичета са консумирали спиртни напитки, а сред онези, които никога не са пили, момчетата са повече.

КОГА ЗА ПОСЛЕДНО СТЕ ПИЛ(А) АЛКОХОЛ?				
В КОЙ КЛАС СТЕ?	През последните 30 дни	През последните 12 месеца, но не през последните 30 дни	Преди повече от 12 месеца	Никога не съм пил(а) алкохол
9-ти	35,6	19,1	7,8	36,3
10-ти	36,6	7,0	13,4	40,9
11-ти	52,8	15,9	5,6	23,8
12-ти	44,4	13,8	9,2	32,1
ОБЩО	42,9	14,9	8,4	32,4

КОГА ЗА ПОСЛЕДНО СТЕ ПИЛ(А) АЛКОХОЛ?

Пол	През последните 30 дни	През последните 12 месеца, но не през последните 30 дни	Преди повече от 12 месеца	Никога не съм пил(а) алкохол
Мъжки	40,3	14,6	8,4	34,4
Женски	46,1	14,8	8,4	30,1
ОБЩО	42,9	14,9	8,4	32,4

Делът на учениците, които отричат някога да са пили алкохол, е 27,2%. Сред тези, които са опитвали спиртни напитки, най-висок е процентът на тези, които са го направили до 14-тата си година включително (43,1%). Сред тях, най-много анкетирани са пробвали, когато са навършили 14 (16,1%). Значително по-малък е делът на тези, които са изпили първото си питие между 15-тата и 18-тата си година. Тук отново сред тези, които никога не са пили алкохол, преобладават момчетата. Повече момичета са изпили първото си питие на възраст между 14 и 17 години. Колкото по-горен клас са респондентите, толкова по-висока е възрастта, на която са изпили първото си алкохолно питие.

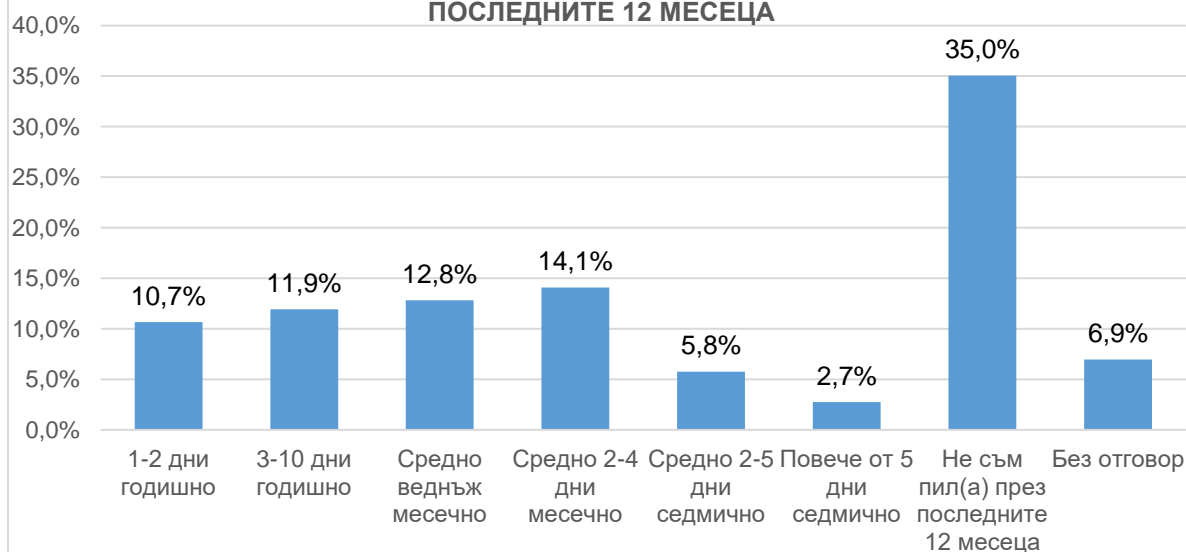
НА КОЛКО ГОДИНИ БЯХТЕ, КОГАТО ИЗПИХТЕ ПЪРВОТО СИ ПИТИЕ (не само отделна глътка)?

КАКЪВ Е ВАШИЯТ ПОЛ?	до 7 г.	8-12 г.	13 г.	14 г.	15 г.	16 г.	17 г.	18 плюс г.	Никога не съм пил(а) алкохол
Мъжки	5,4	14,0	10,2	15,4	9,8	5,4	1,5	0,8	29,2
Женски	2,6	13,4	8,6	17,0	13,6	11,2	4,8		25,1
ОБЩО	4,2	13,7	9,1	16,1	11,4	8,1	3,0	0,6	27,2

НА КОЛКО ГОДИНИ БЯХТЕ, КОГАТО ИЗПИХТЕ ПЪРВОТО СИ ПИТИЕ (не само отделна глътка)?

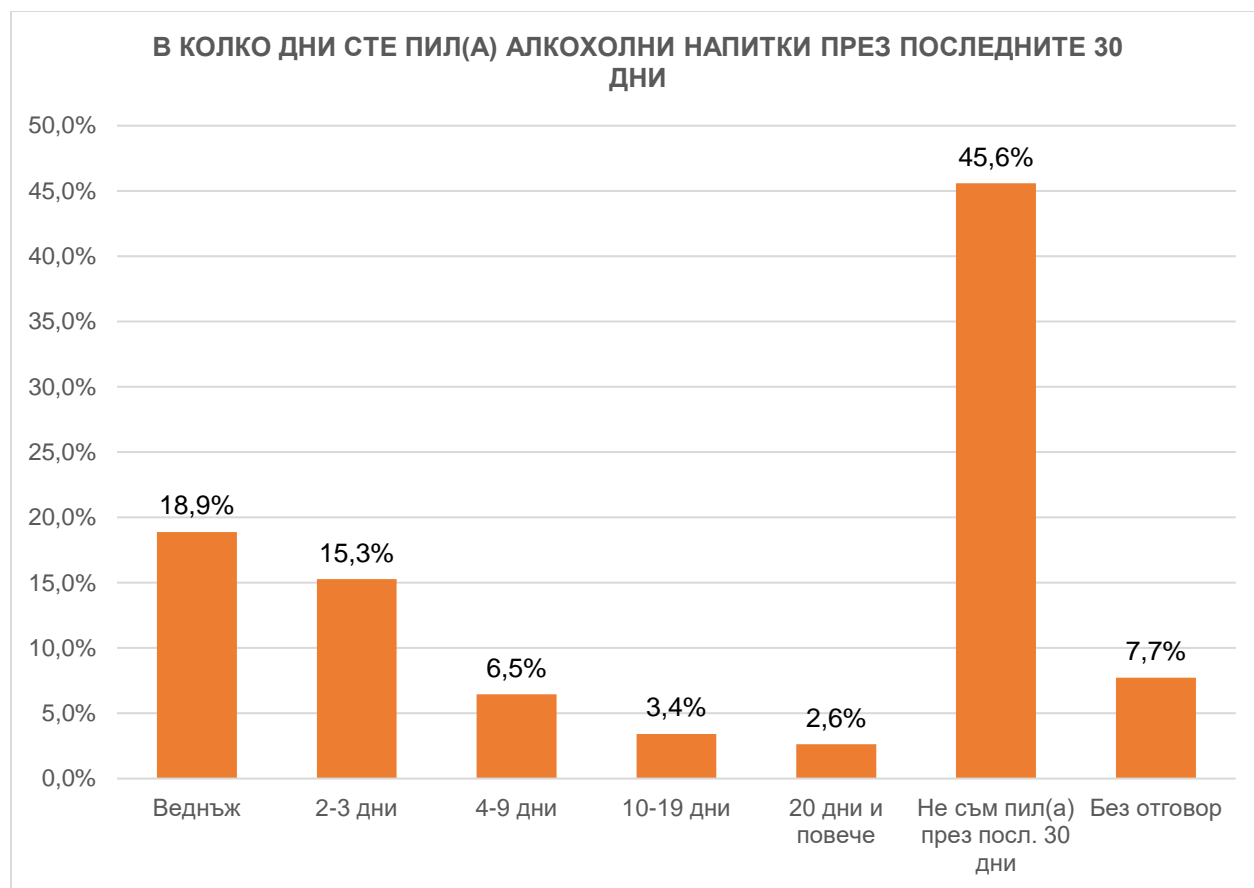
В КОЙ КЛАС СТЕ?	до 7 г.	8-12 г.	13 г.	14 г.	15 г.	16 г.	17 г.	18 плюс г.	Никога не съм пушил(а)
9-ти	2,8	15,6	12,2	19,1	7,8	1,3	0,3	0,3	32,2
10-ти	5,4	13,4	10,8	17,2	9,1	2,7			37,1
11-ти	4,7	13,1	8,4	15,6	15,9	13,4	4,7	0,3	17,2
12-ти	4,6	11,7	3,6	11,2	12,2	15,8	7,7	2,0	26,0
ОБЩО	4,2	13,7	9,1	16,1	11,4	8,1	3,0	0,6	27,2

В КОЛКО ДНИ СТЕ ПИЛ(А) АЛКОХОЛНИ НАПИТКИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 12 МЕСЕЦА

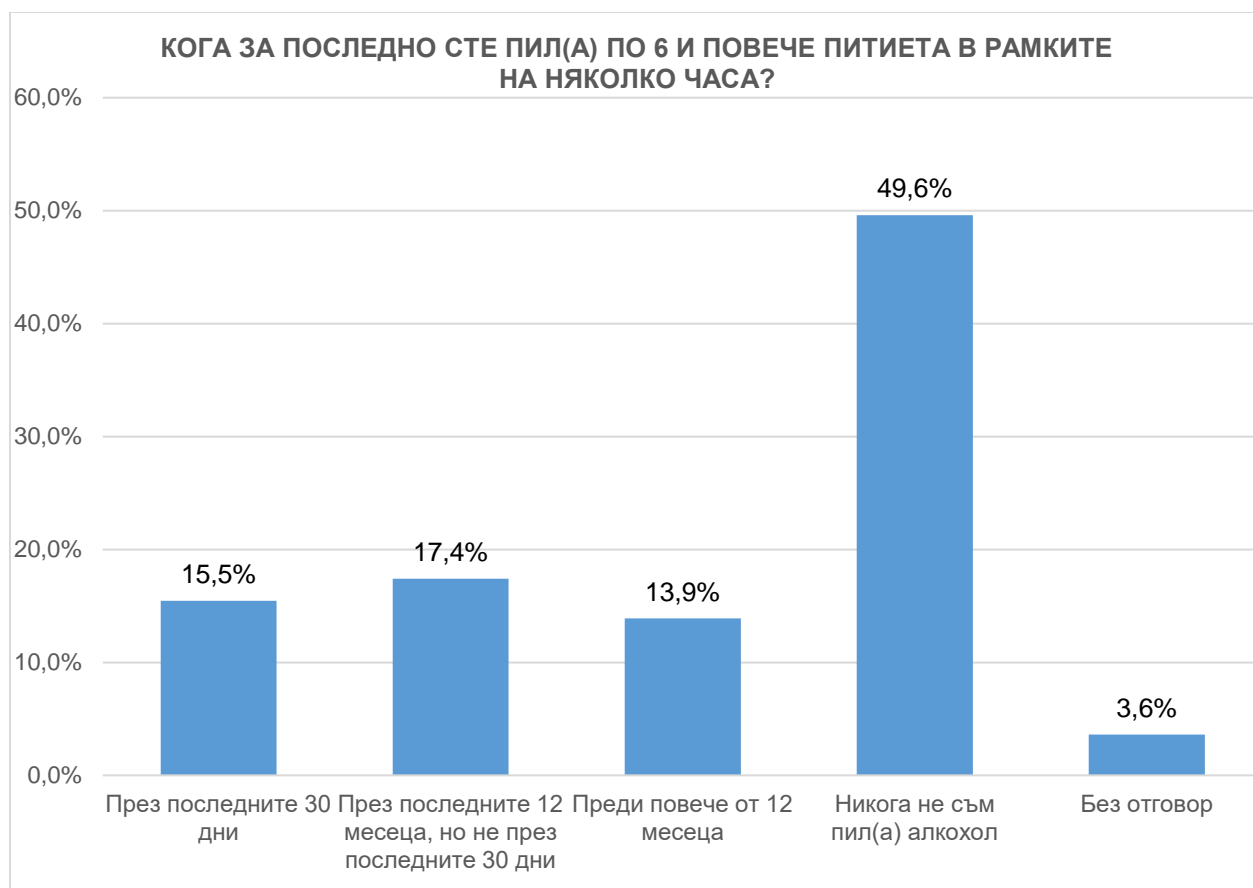
По-голямата част от учениците признават, че през последните 12 месеца са пили алкохол. Разпределението по дни на година сочи, че 10% от младежите са употребили спиртни напитки

през изминалата година в рамките на 1–2 дни, а 11,9% - между 3 и 10 дни. Процентът на респондентите пили веднъж месечно се равнява на 12,8%. Най-висок е дялът на употребилите средно между 2 и 4 дни за същия период – 14,1%. При тази група, единадесетокласниците са най-много, а разпределението между момичета и момчета е идентично. Редовните консуматори на алкохол, пили средно между 2 и 5 и повече от 5 дни седмично през последната година представляват най-малък дял от отговорилите - съответно 5,8% и 2,7%. 35,0% от учениците твърдят, че не са употребявали алкохол през изминалите 12 месеца.

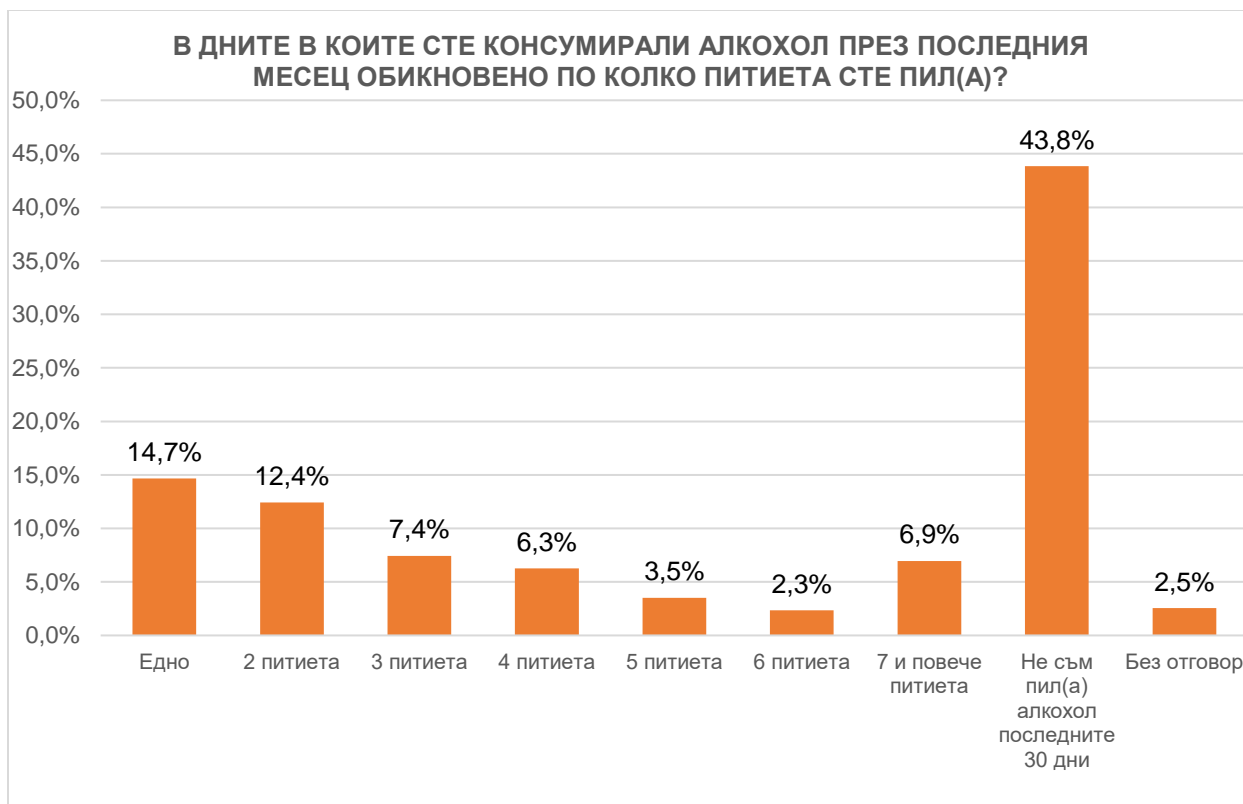

Консумираните спиртни напитки веднъж за последните 30 дни представляват 18,9% от анкетираните (сред тях момичетата са повече), а между 2 и 3 дни - 15,3%. Най-малък дял е този на учениците, употребили алкохол между 10 и 19 дни за месеца (3,4%) и 20 дни и повече (2,6%). Почти половината (45,6%) от респондентите споделят, че не са пили алкохолни напитки през последните 30 дни – тук преобладават учениците от 9-ти и 10-ти клас.

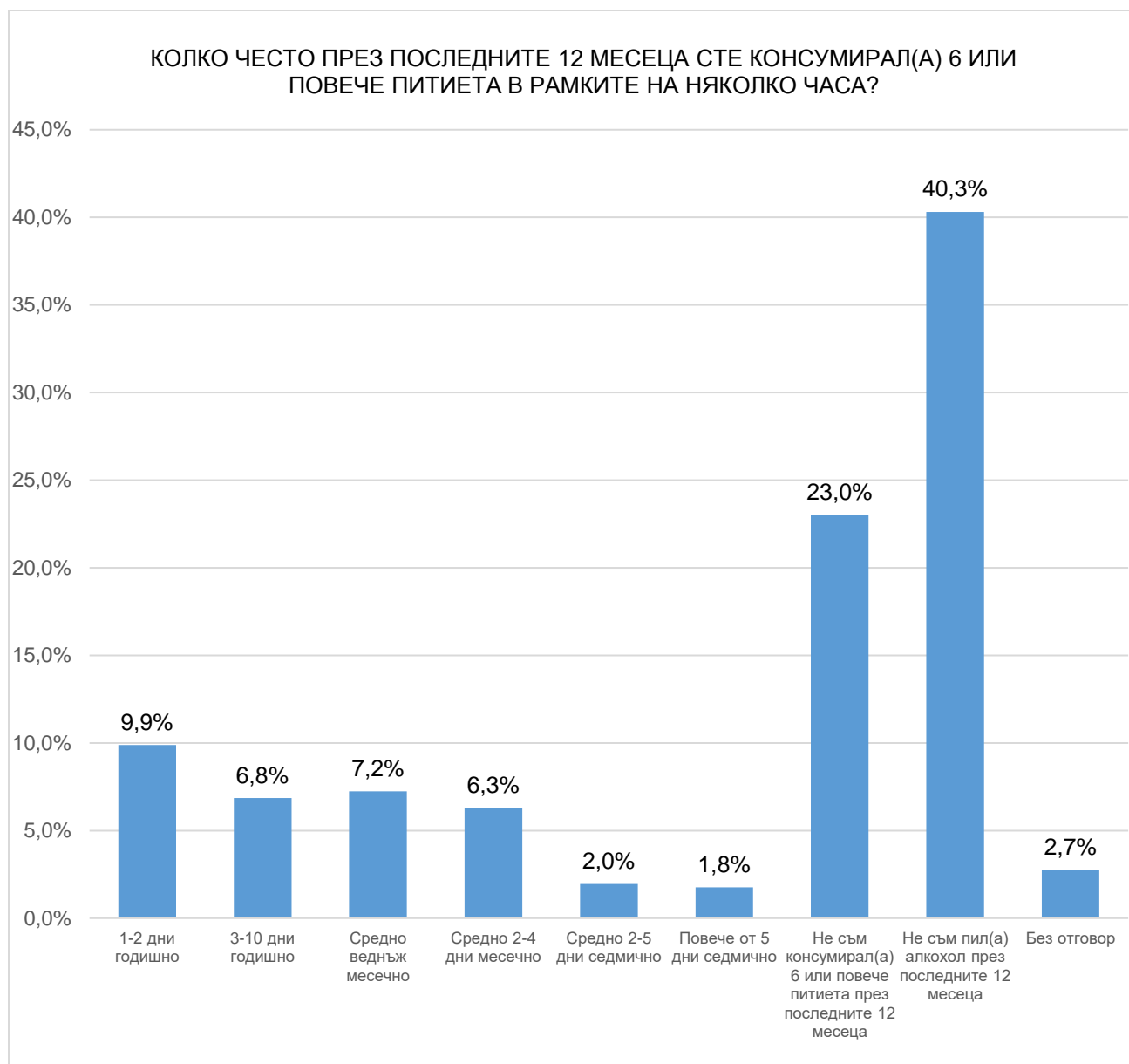

6 и повече питиета в рамките на няколко часа през последните дни са изпили 15,5% от анкетираните (повече сред тях са момчетата, а според разпределението по класове – единадесетокласниците). През последните 12 месеца 17,4% от отговорилите са употребили същото количество алкохол за няколко часа, а 13,9% са го направили преди повече от година. Отново най-голям е дялът на учениците, твърдящи, че никога не са пили алкохол - 49,6%.

В дните, в които са употребили алкохол през последния месец, повечето от учениците в Разград обикновено са пили по едно питие (14,7%), 12,4% са консумирали по две, а 7,4% по три. Процентът на тези, изпили 4 питиета е 6,3%, а 5 - 3,5%. Най-малък е дялът на употребилите 6 напитки (2,3%), като тройно по-голям е този на пилите 7 и повече питиета. 43,8% от учениците споделят, че не са пили алкохол през последните 30 дни. Дялът на консумиращите алкохол нараства с всеки по-горен клас.

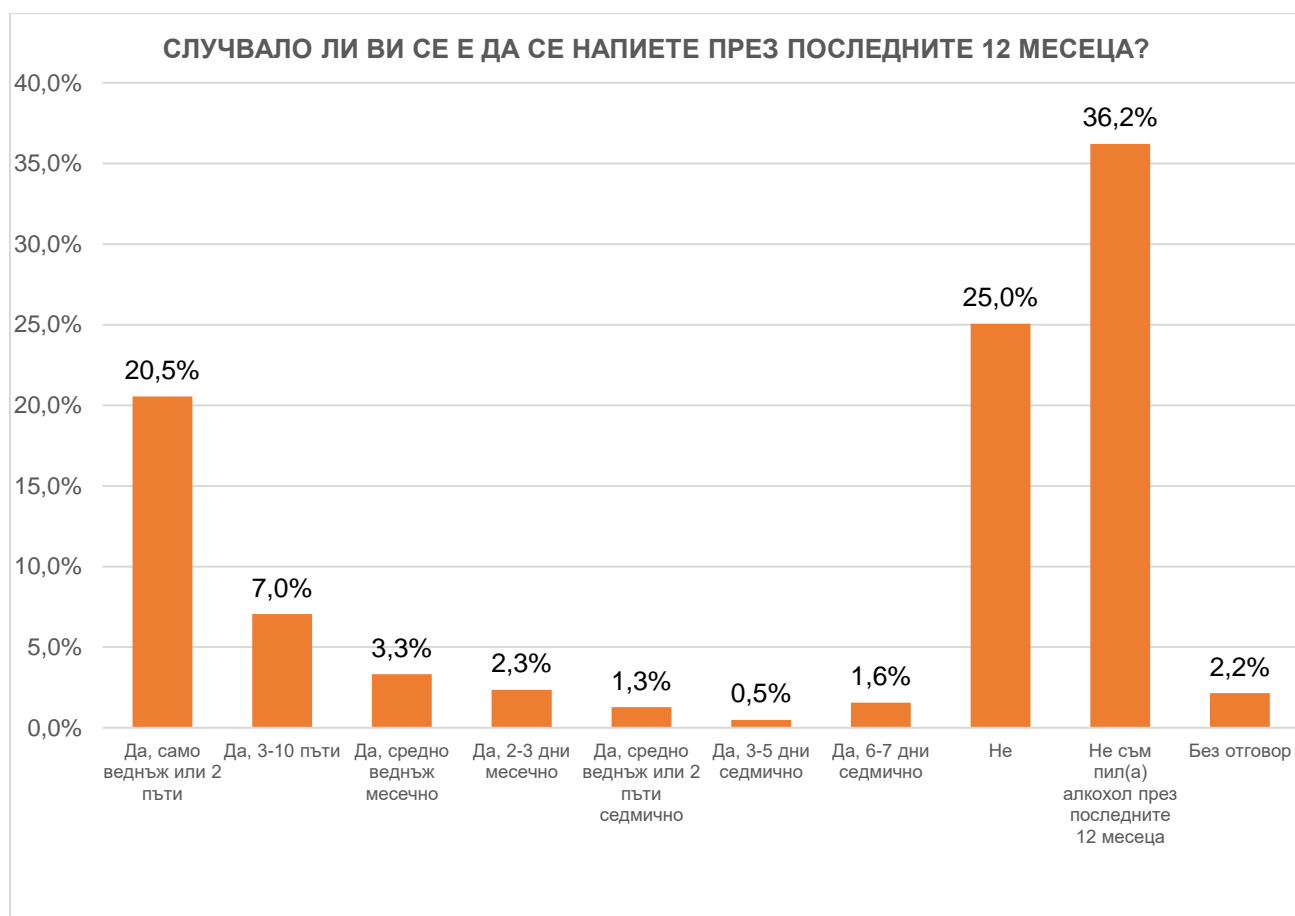

Процентното разпределение на отговорите по този въпрос в град Разград е обнадеждаващо, що се отнася до алкохолните навици на учениците. 40,3% от тях посочват, че не са пили алкохол през последните 12 месеца, а 23,0% от останалите споделят, че не са консумирали 6 или повече питиета в рамките на няколко часа за същия период от време. 9,9% са го направили 1-2 пъти, а 6,8% - между 3 и 10. Средно веднъж месечно, по 6 алкохолни напитки, в рамките на няколко часа са изпили 7,2% от анкетираните, а между 2 и 4 дни месечно – 6,3%. Най-малък е дялът на учениците, които редовно употребяват алкохол в големи количества.

Преобладаващата част от момчетата и момичетата споделят, че не са пили 6 или повече питиета в рамките на няколко часа през последните 12 месеца, а най-голям дял от тези, които са

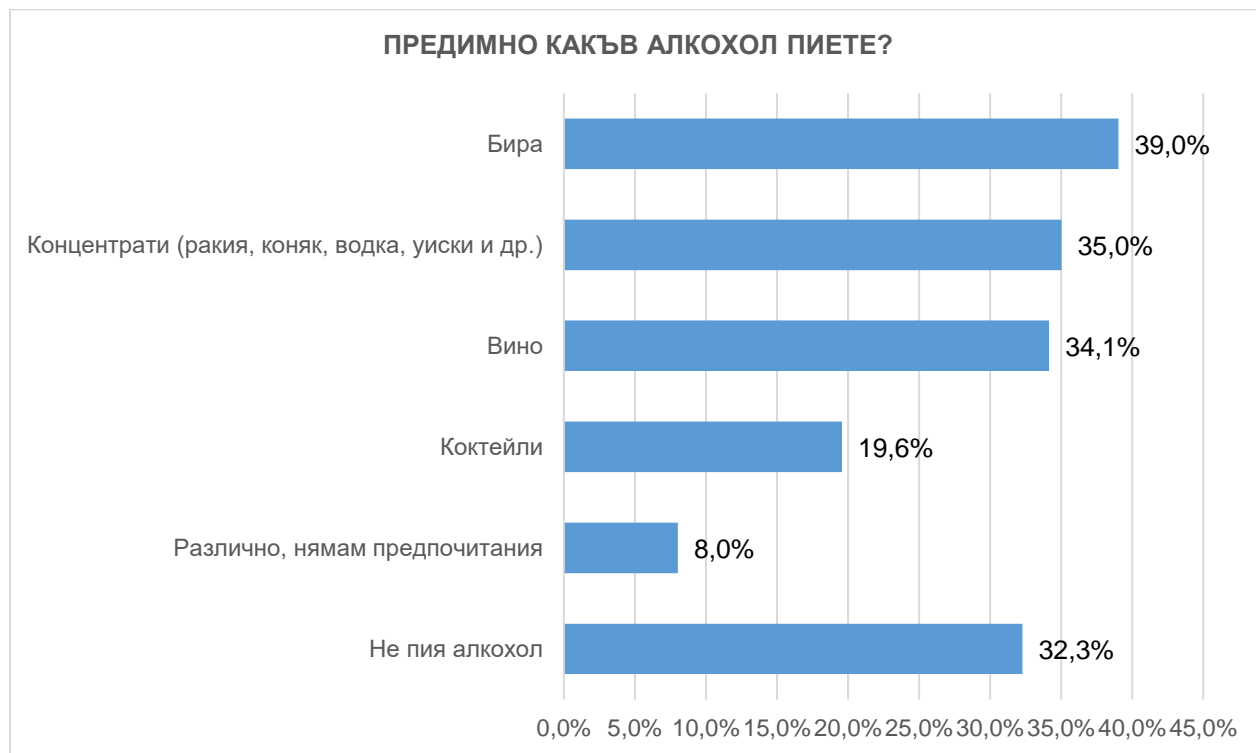
употребили подобно количество алкохол, споделят, че това се е случвало в рамките на 1-2 дни годишно. Що се отнася до процентното разпределение по класове, мнозинството от учениците, както от долните, така и от по-горните, отричат през последните 12 месеца да са изпивали 6 или повече алкохолни напитки, в рамките на няколко часа. Единиците, на които им се е случило е било за период от 1-2 дни годишно.

Учениците, които употребяват алкохол в големи количества са значително малък дял. Наблюдава се интересна тенденция, според която процентът на учениците, които редовно употребяват алкохол в големи количества нараства от 9-ти към 10-клас, достига своя пик в 11-ти и отново намалява в дванадесети.

През последните 12 месеца, на 20,5% от учениците им се е случвало да се напият само веднъж или два пъти, а на други 7,0% от тях –между 3 и 20 пъти. По-чести случаи на злоупотреба с алкохол са имали значително по-малък брой анкетирани. Една четвърт (25,0%) от останалите пък признава, че през последната година не са се напивали, а други 36,2% твърдят, че за същият период от време не са употребявали алкохол.

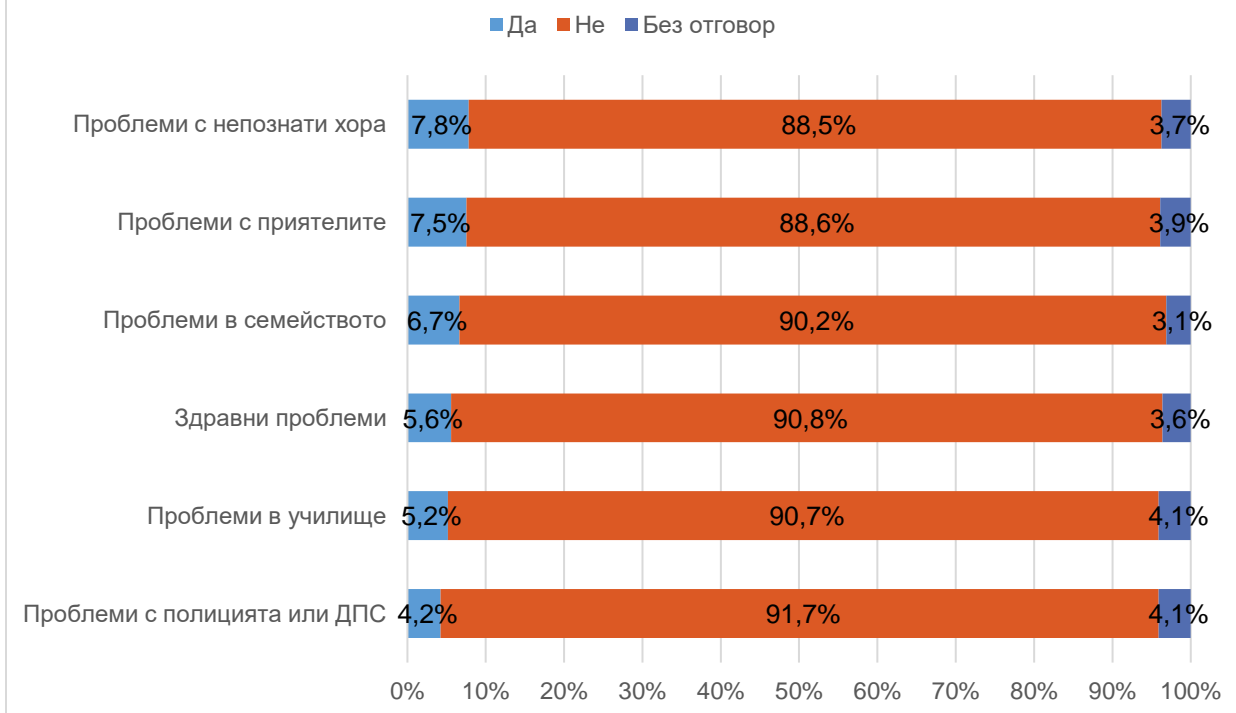
Мнозинството от момчетата и момичета признават, че не са консумирали спиртни напитки през последните 12 месеца. Процентното разпределение между различните класове е идентично. Най-голям дял от учениците от долните и горните класове признават, че за същият период от време не са употребявали алкохол.

Най-предпочитан алкохол, от страна учениците се оказва бирата. На второ място се нареждат концентратите (35,0%), а на трето виното. Склонност към него изявяват 34,1% от анкетираните. 19,6% от учениците предимно пият коктейли, а други 8,0% твърдят, че нямат предпочитания, относно вида на питието. Алкохол не употребяват 32,3% от респондентите.

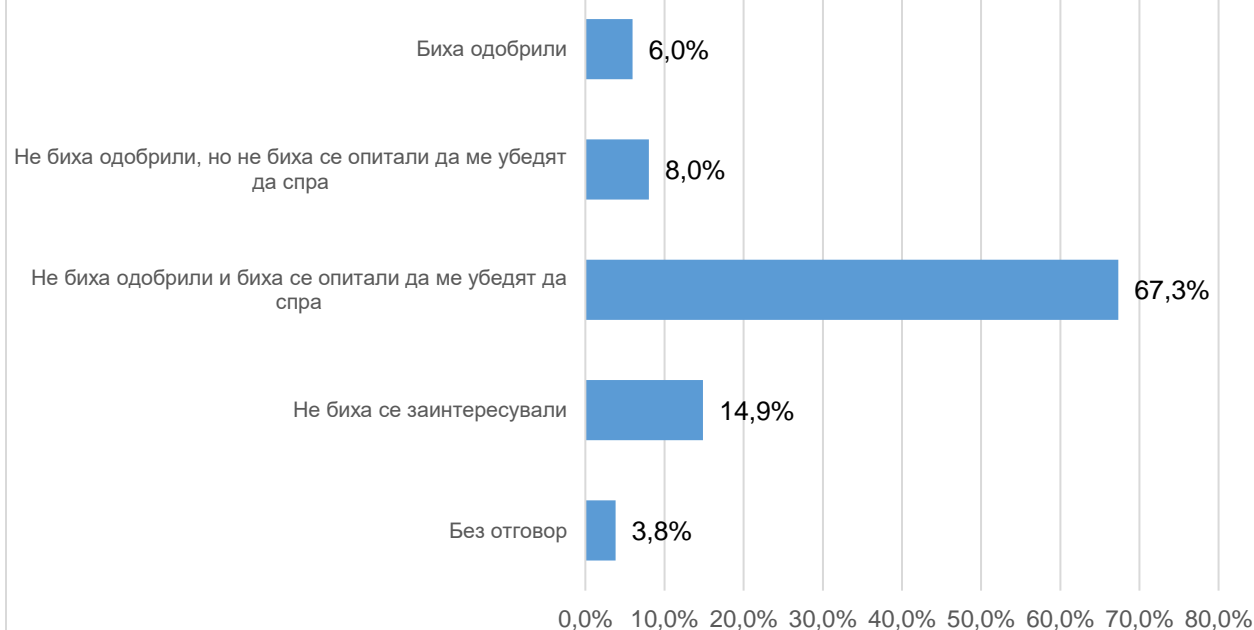
Преобладаващата част от момчетата предимно пият бира, а момичетата-вино. Най-предпочитан алкохол, сред деветокласниците и десетокласниците, отново е бирата, а сред учениците от 11-ти клас – виното. Дванадесетокласниците от своя страна предимно пият концентрат. От това разпределение ясно може да се проследи промяната на предпочитанията и вкусовете на учениците, както и ориентацията към по-силен алкохол с навлизането в по-горен клас.

ИМАЛ(А) ЛИ СТЕ НЯКОГА НЯКОЙ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ДОЛУ ПРОБЛЕМИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВАША УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ

Вследствие употребата на алкохол, най-голям дял от анкетираните (7,8%) са имали проблеми с непознати хора. Не е малък процентът и на тези, влизали в конфликт с приятелите (7,5%) и семейството си (6,7%). Здравни проблеми, в резултат на алкохола са имали 5,6% от учениците, а усложнения в училище - 5,2%. Най-малък дял от респондентите са били в конфликт с полицията или детска педагогическа стая. Момчетата най-често са имали проблеми с непознати хора, а момичетата – с приятелите си. Що се отнася до трудностите, с които децата от различните възрасти се сблъскват, вследствие употребата на алкохол, при деветокласниците, те най-често се отразяват в училище. Учениците от десети клас най-често имат проблеми с непознати, а единадесетокласниците с приятелите си. Алкохола върху дванадесетокласниците резултира най-вече в конфликти с непознати.

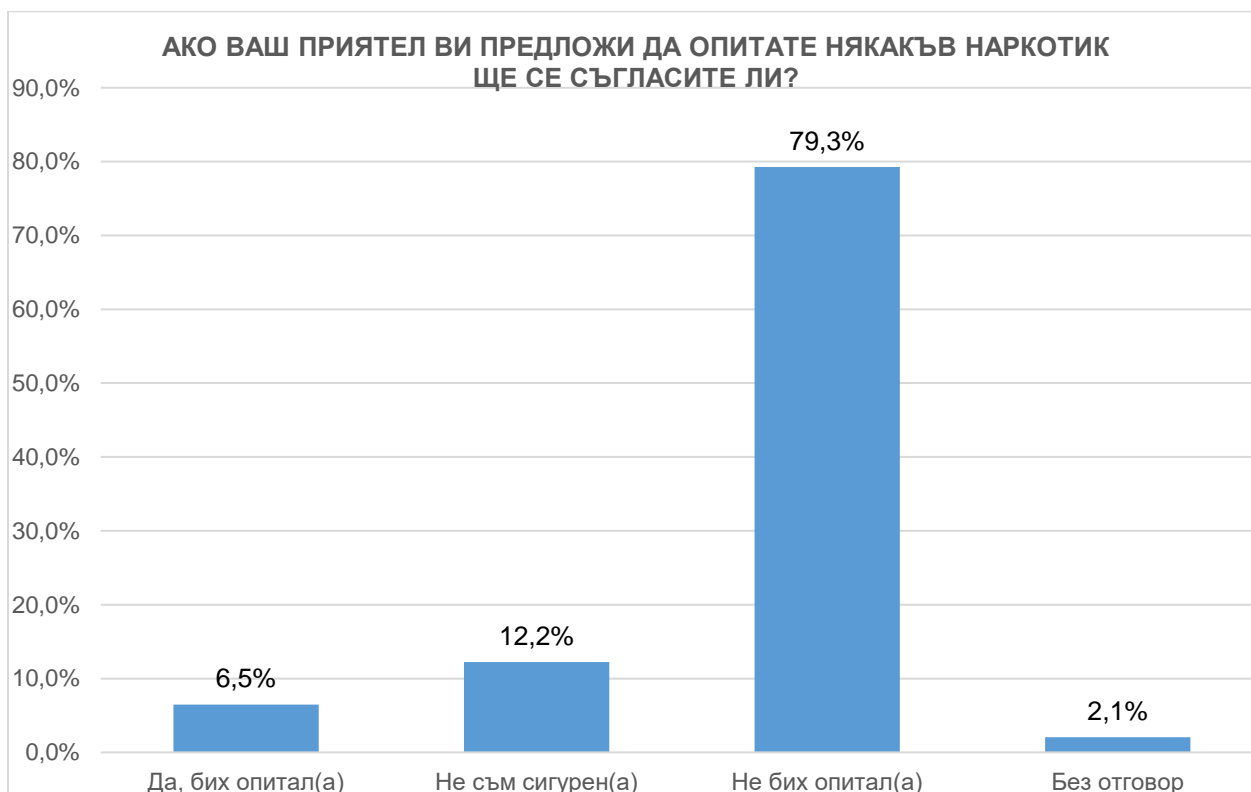
ДА ПРЕДПОЛОЖИМ, ЧЕ УПОТРЕБИТЕ НАРКОТИК. СПОРЕД ВАС КАК БИХА РЕАГИРАЛИ ВАШИТЕ ПРИЯТЕЛИ?

Според 6,0% от учениците, приятелите им биха одобрили употребата на наркотик. Други 8,0% смятат, че не биха го приели, но и не биха се опитали да ги спрат. Повече от една втора от учениците (67,3%) са на мнение, че ако употребят наркотик, приятелите им не биха го одобрили и биха се опитали да ги убедят да спрат. 14,9% смятат, че не биха се заинтересували. Според 8,0% от младежите, приятелите им не биха подкрепили употребата на наркотици, но не биха и се постарали да ги убедят да се откажат.

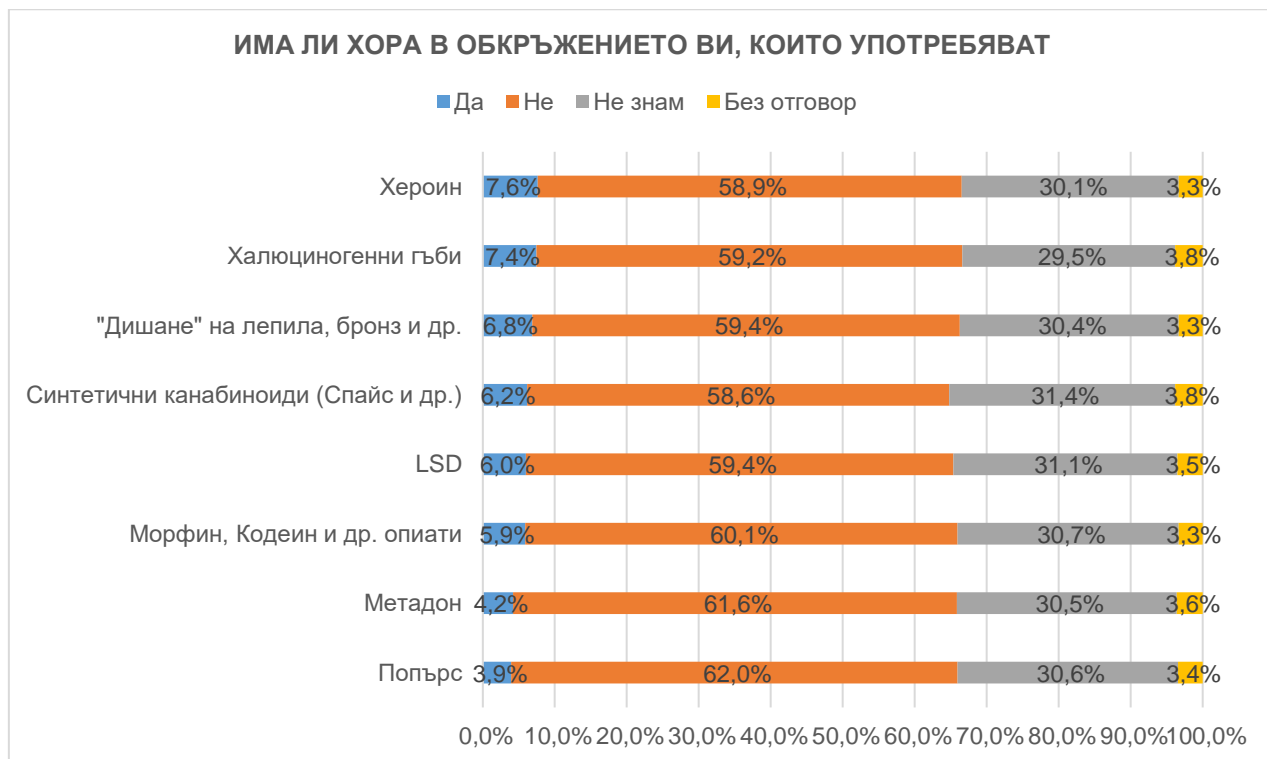
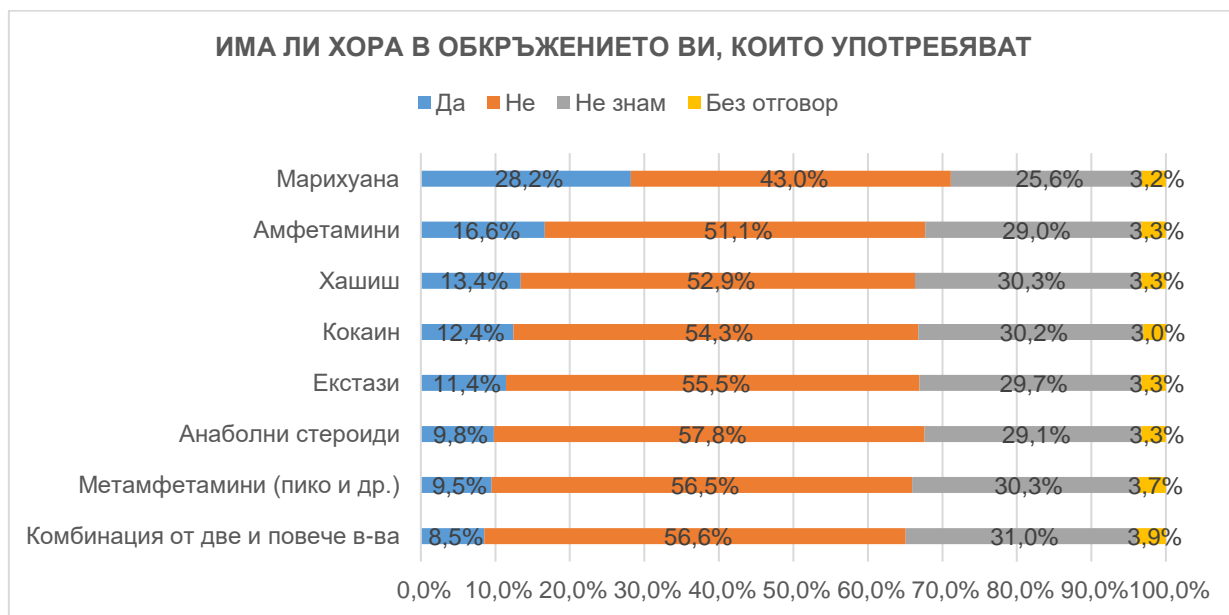

През последната година, едва 10,1% от учениците са присъствали често на купон, на който са се вземали наркотици. Един-два пъти пък подобни партита са посещавали - 13,1%. 74,9% от анкетираните не са присъствали на подобни събирания през последната година.

Преобладаващата част от учениците (79,3%) са категорични, че не биха опитали наркотик, ако техен приятел им предложи. 6,5% отговарят, че ще пробват, а 12,2% не са сигурни, какво биха направили в конкретната ситуация. По-голям е дялът на колебаещите се сред учениците в 11 и 12 клас. Момичетата в по-голяма степен се колебаят, а момчетата в по-висока степен са склонни да опитат, но дялът на категорично отказващите и в двете групи е приблизително равен.

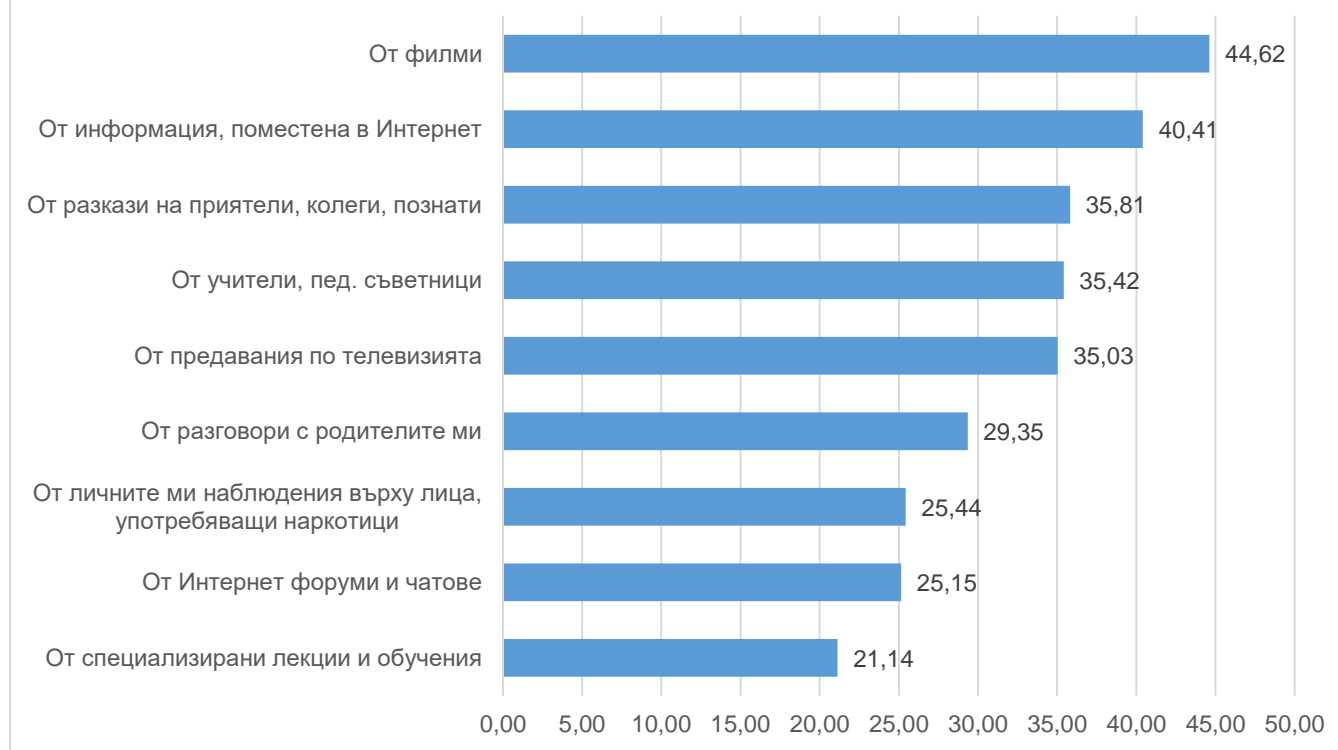
Общо 35% посочват, че в обкръжението им има хора, които употребяват поне едно от посочените вещества. В обкръжението си, учениците познават най-често хора, които употребяват марихуана (28,2%), амфетамини (16,6%) и хашиш (13,4%). В компанията на 12,4% от останалите, има такива, които употребяват кокаин, а в тази на 11,4% - други, взимащи екстази. Под 10% са анкетираните, които имат познати, употребяващи анаболни стероиди, метаамфетамини или две и повече вещества в комбинация. 7,6% от анкетираните познават хора, които взимат хероин, а 7,4% - такива, злоупотребяващи с халюциногенни гъби. В обкръжението си, най-малко ученици имат познати, които дишат лепила и бронз и използват наркотици като ЛСД, синтетични канабоиди, морфин, кодеин, метадон и попърс. Не е малък и процентът на учениците, дали отговор не знам. Средно около една трета от тях са посочили, че не са сигурни, дали в обкръжението им има хора, употребяващи посочените видове наркотици. Най-популярна е марихуаната. Почти една трета от учениците от девети до дванадесети клас познават хора, които употребяват марихуана.

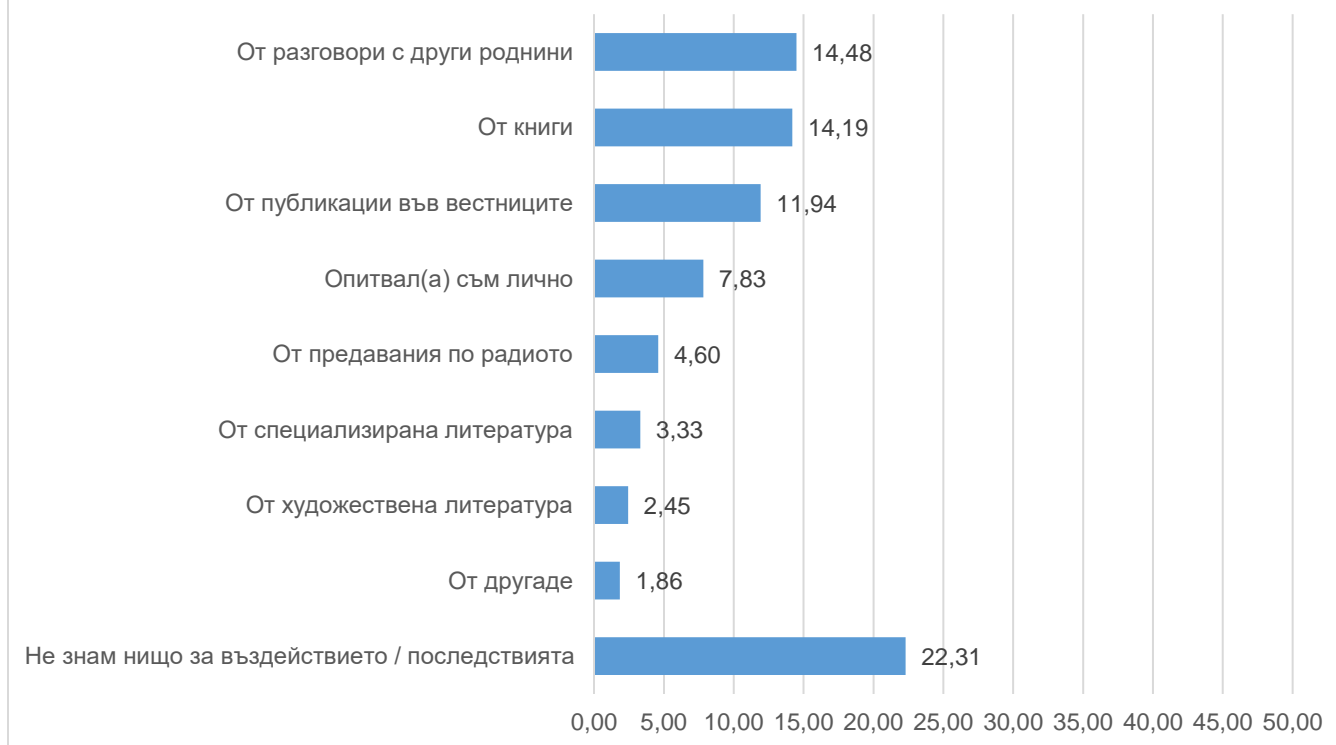
Една четвърт от учениците в 9-12 клас в Разград посочват, че са им били предлагани наркотици. В преобладаващата част от случаите става въпрос за 1-2 пъти. Все пак 1,8% посочват, че им е бил предлаган наркотик между 10 и 19 пъти, 0,7% - между 20 и 39 пъти, а 3,3% - посочват, че им е била предлагана марихуана над 40 пъти.

72,1% от учениците споделят, че през последните 12 месеца не им се е случвало някой да им предложи наркотици. За същият период от време, 1-2 пъти, подобни покани са получили 14,3%. Между 3 и 5 пъти през изминалата година, предложения за наркотици са били отправени на 2,7% от анкетираните, а от 6 до 9 пъти- на 2,4%. По-често предложения за наркотици получават момчетата.

ОТКЪДЕ ПРЕДИМНО ЗНАЕТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЦИ?

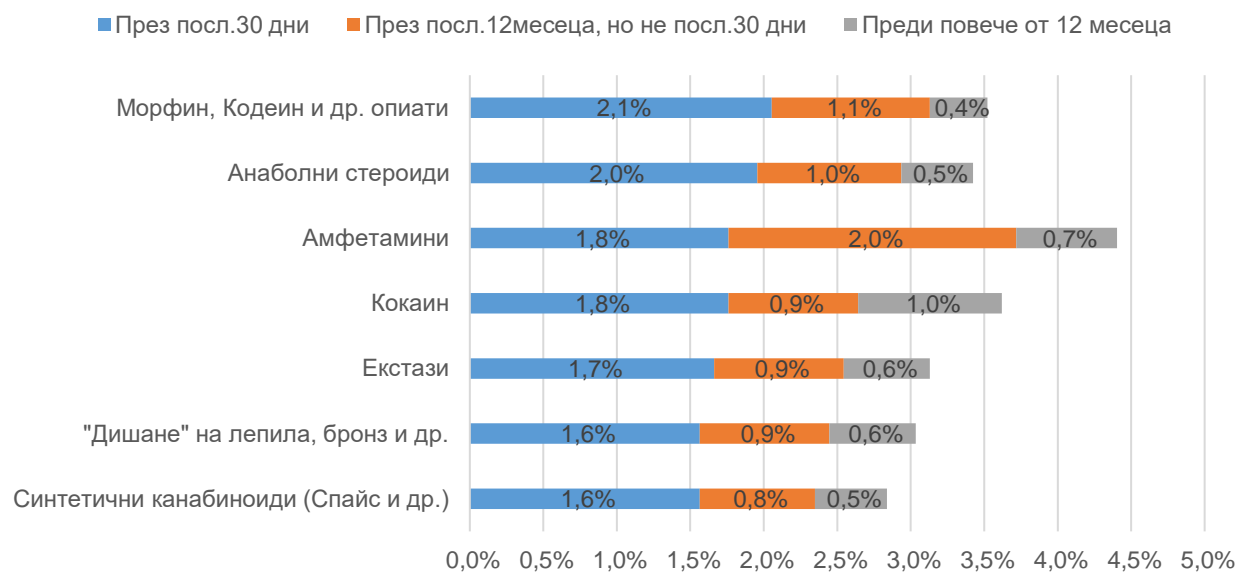

ОТКЪДЕ ПРЕДИМНО ЗНАЕТЕ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО И ПОСЛЕДСТВИЯТА ОТ УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЦИ?

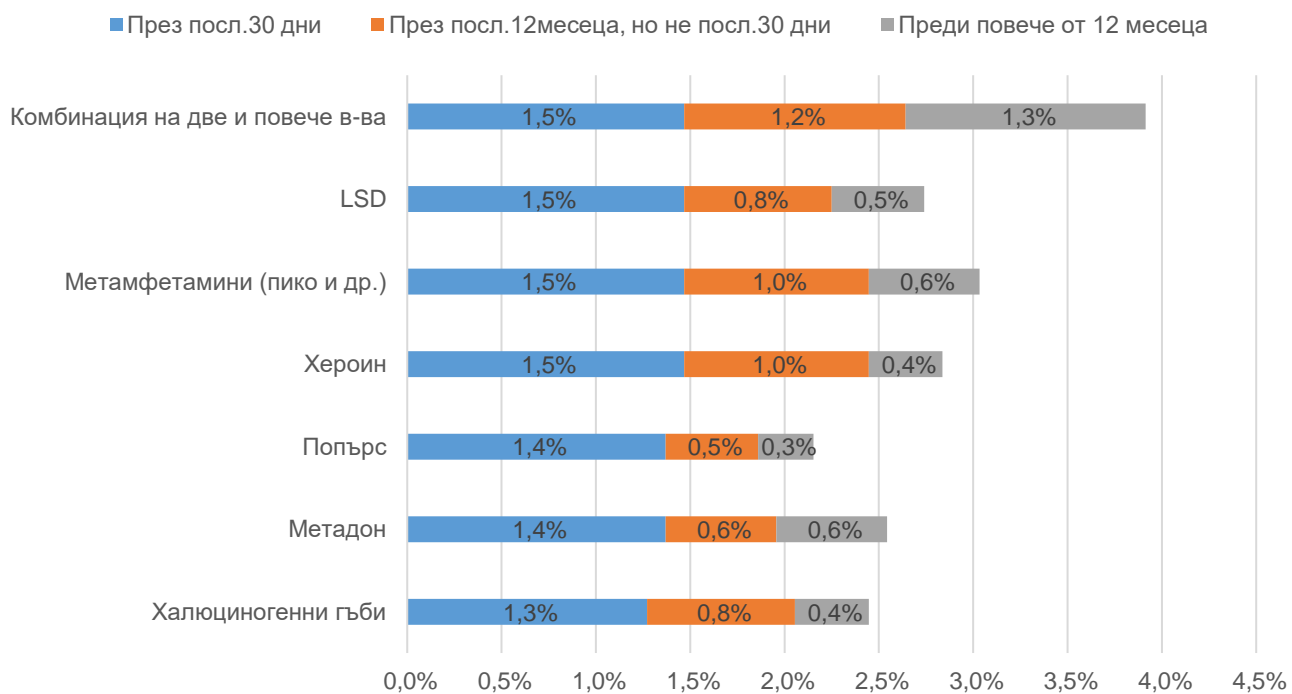

Най-голям дял от учениците (44,6%) посочват, че са се запознали с въздействието и последствията от употребата на наркотици от филми. Малко по-нисък процент от тях (40,4%) са набавили знанията си от интернет, а 35,8% - от разкази на приятели, колеги и познати. От учители и педагогически съветници, информация са получили 35,4%, а от предавания по телевизията- 35,0% от анкетираните. Разговор с родителите си, по темата са провели 29,4% от учениците, а знания от лични наблюдения върху лица, употребявали наркотици са получили 25,4%. За въздействието и последствията от употребата на вредните вещества, от форуми и чатове са се образовали 25,1% от анкетираните, а от специализирани лекции и обучения – 21,1%. Източници на информация за по-малко от 15% от респондентите, представляват разговорите с роднини, книгите и публикациите във вестниците, като същевременно е малък и дялът на тези, добили знания от личен опит (7,8%). Най-нисък е процентът на учениците, образовали себе си, предимно от радиото, художествената и специализираната литература. Притеснителен е фактът, че 22,3% от респондентите не знаят нищо за въздействието и последствията от употребата на наркотици.

КОГА ЗА ПОСЛЕДНО СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

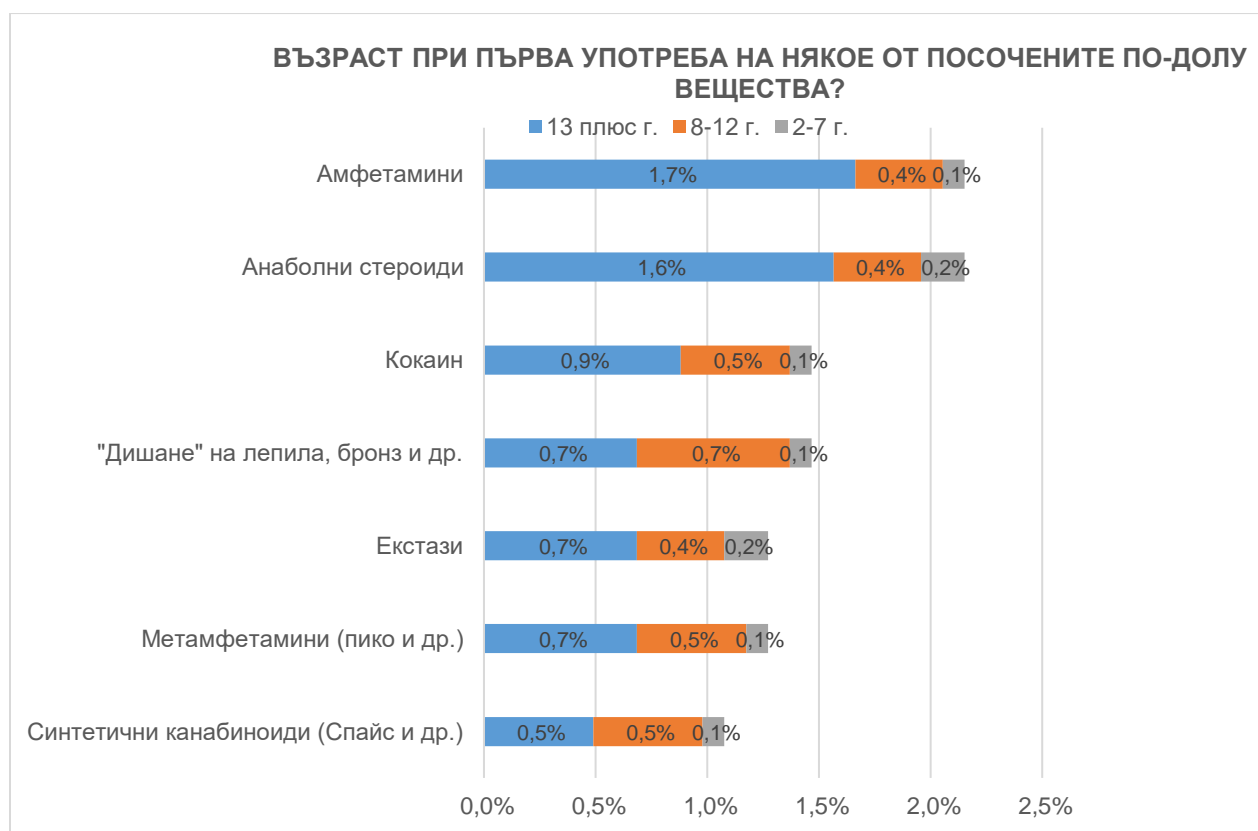
КОГА ЗА ПОСЛЕДНО СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

Общо 9,2% от учениците посочват, че са употребявали някога поне едно от посочените във въпроса наркотични вещества. През последните 30 дни поне едно от посочените вещества са употребявали общо 4,6%. През последните 30 дни, най-голям дял от учениците са употребили морфин, кодеин и други опиати, както и анаболни стероиди. През последните 12 месеца -

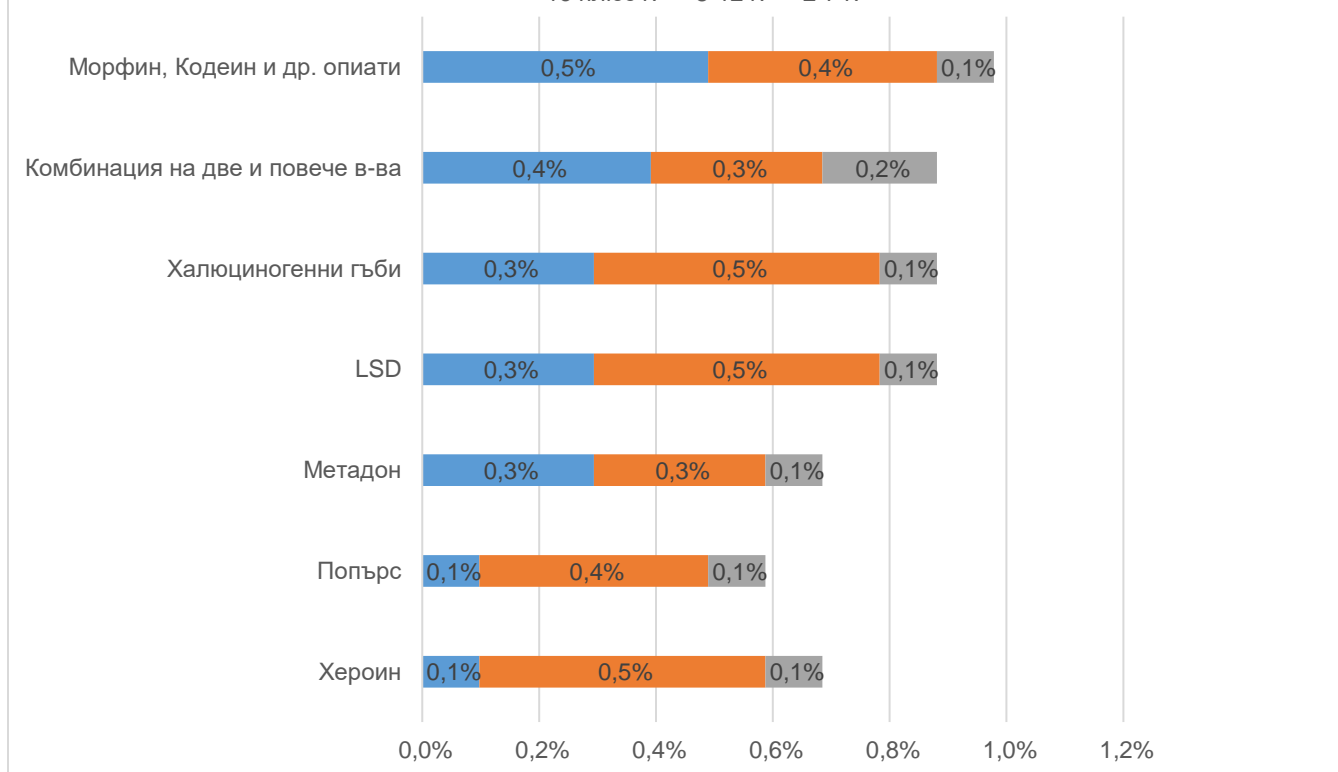
амфетамини, морфин и комбинация на две и повече вещества, а преди повече от година-доминиращ отговор е комбинация на две и повече вещества. Мнозинството от момчетата, употребяващи наркотици, през последните 30 дни са вземали морфин, кодеин и други опиати, а момичетата- екстази.

През изминалият месец, деветокласниците и десетокласниците, признали, че употребяват наркотици, най-често са вземали анаболни стероиди, като тези от по-долният клас са приемали също и хероин, морфин и кодеин. Последните опиати са предпочитани и от учениците от 11-ти и 12-ти клас, като тези от по-долният употребяват и амфетамини, а дванадесетокласниците дишат лепила и бронз.

ВЪЗРАСТ ПРИ ПЪРВА УПОТРЕБА НА НЯКОЕ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

■ 13 плюс г. ■ 8-12 г. ■ 2-7 г.

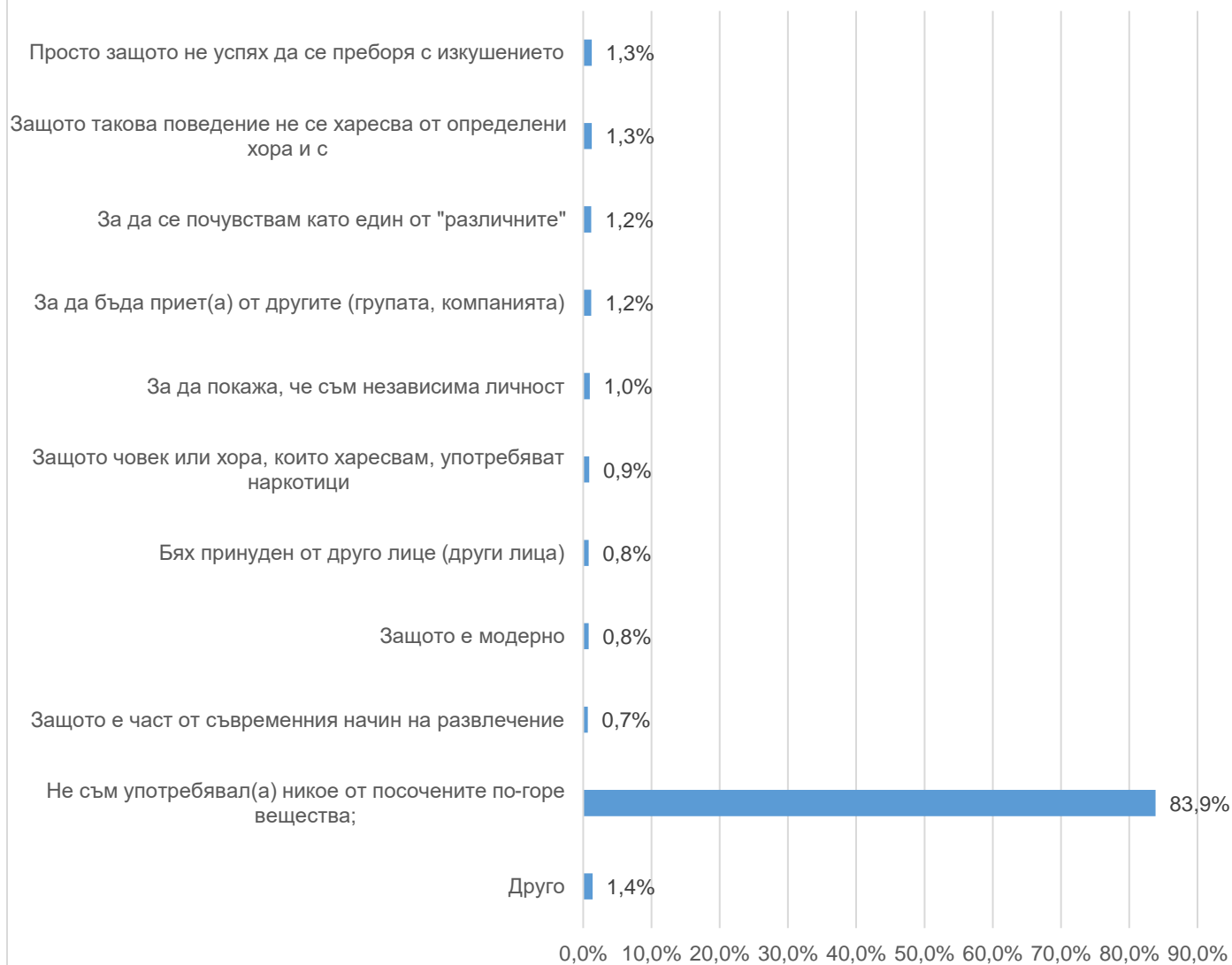
Между осмата и дванадесетата си година, най-голям дял от учениците (0,7%), които са посочили в анкетата, че употребяват наркотици, за пръв път са дишали лепила. На 13 години, повечето от анкетираните (1,7%) за пръв път са опитали амфетамини. Ниското процентно разпределение по този въпрос прави обработките и анализа трудни. Разреси по пол и класове не биха могли да бъдат правени, в предвид незначителната разлика в процентните разпределения.

КАКВА БЕШЕ ПРИЧИНАТА ЗА ПЪРВАТА ВИ УПОТРЕБА НА НЯКОЕ ОТ ВЕЩЕСТВАТА, ПОСОЧЕНИ В ПРЕДИШНИТЕ ДВА ВЪПРОСА?

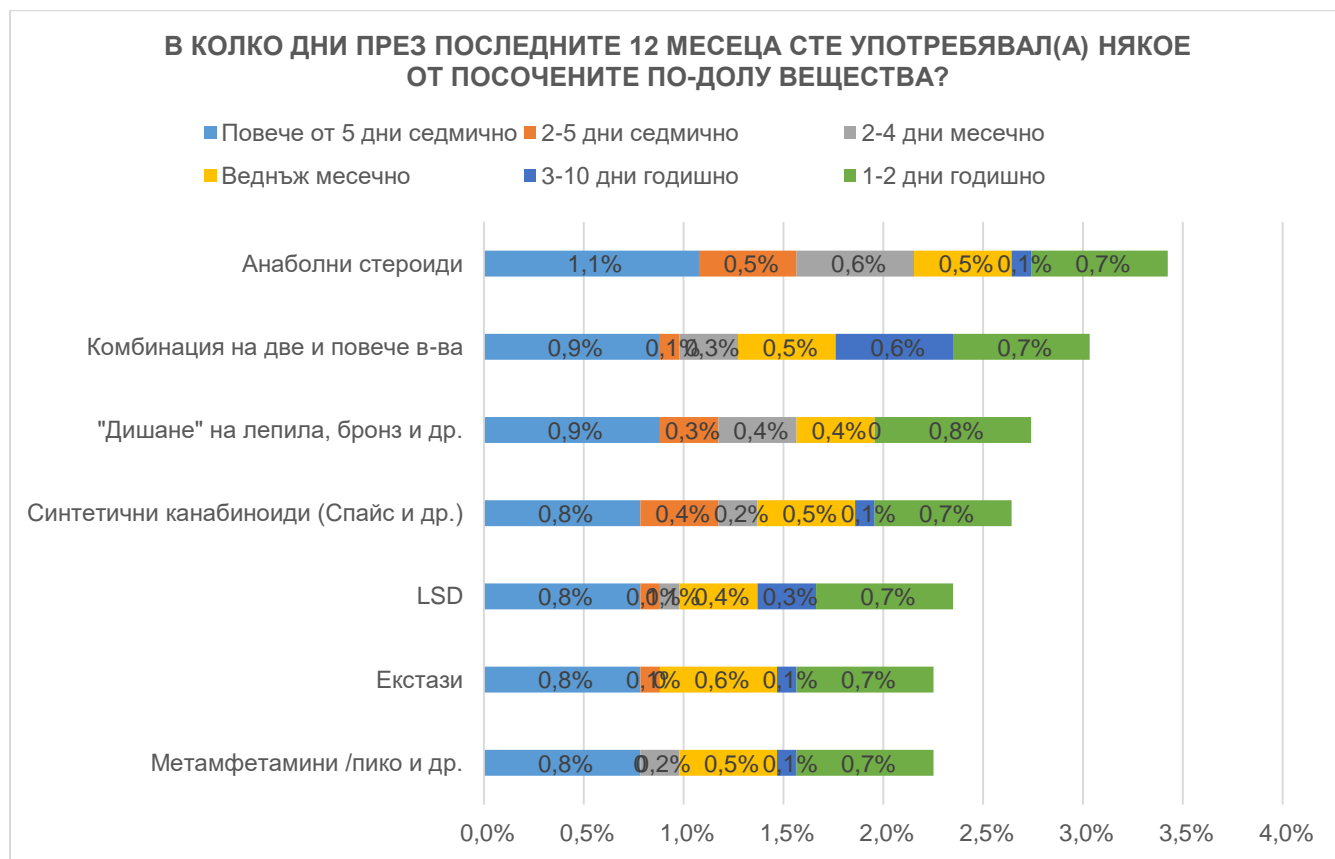

КАКВА БЕШЕ ПРИЧИНАТА ЗА ПЪРВАТА ВИ УПОТРЕБА НА НЯКОЕ ОТ ВЕЩЕСТВАТА, ПОСОЧЕНИ В ПРЕДИШНИТЕ ДВА ВЪПРОСА?

Мнозинството от анкетираните ученици (83,9%) посочват, че не са употребявали никое от посочените по-горе вещества. Най-голям дял (6,0%) от учениците, признават, че са опитвали наркотици от любопитство, за да опитат нещо непознато, а 4,1% - за удоволствие и временен приятен ефект. 2,9% са взели наркотични вещества от скука, а 2,2% - просто, защото е достъпно. За да се откъснат от реалността, дрога са употребили 2,1% от респондентите. Под 2,0% от учениците са оправдали постъпката си с някои от останалите отговори. В предвид високият процент на анкетираните, посочили, че не са употребявали никое от посочените по-горе вещества и малкият дял на останалите ученици, които признават, че са, не биха могли да бъдат направени категорични заключения. Биха могли да се опишат единствено тенденциите при тези, вземащи

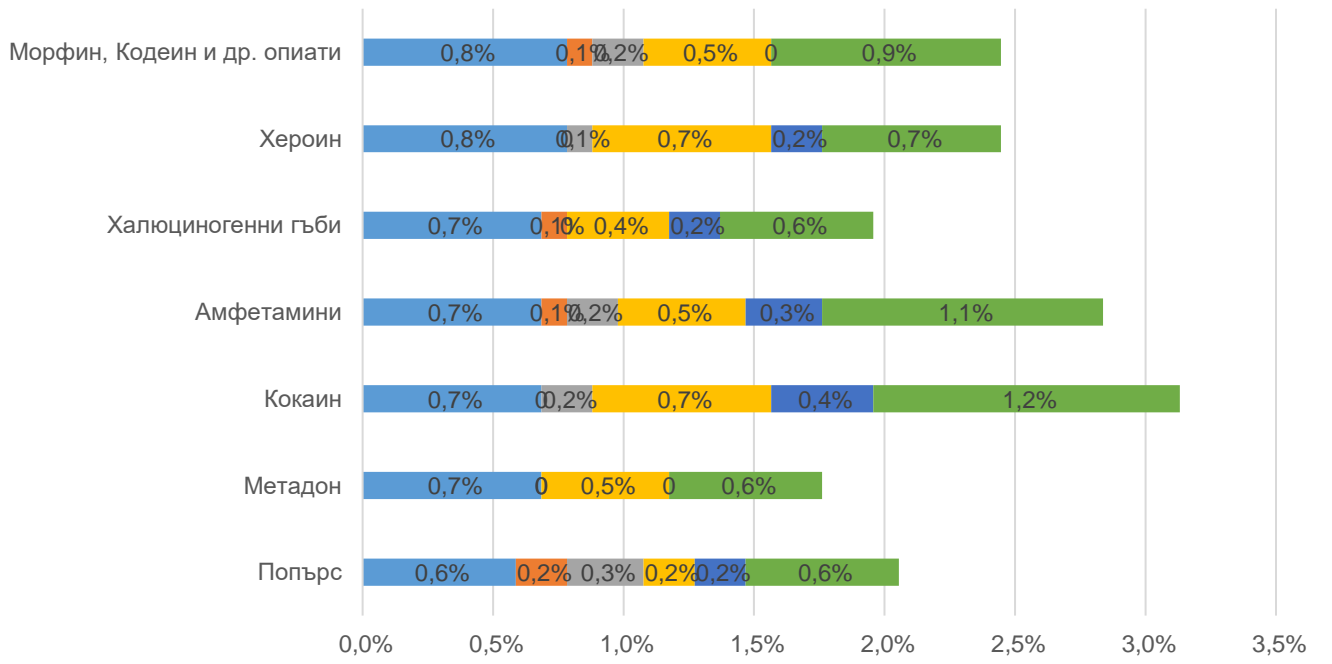
наркотични вещества, а именно: най-голям дял, както от момчетата, така и от момичетата посочват, че за пръв път са употребили дрога от любопитство. Мнозинството от учениците от девети до дванадесети клас посочват същата причина.

Общо 6,8% са посочили, че са употребявали някое от посочените във въпроса вещества през последните 12 месеца. С честота 2-5 дни седмично или повече от 5 дни седмично са употребявали тези вещества през последната 1 година 2,6%.

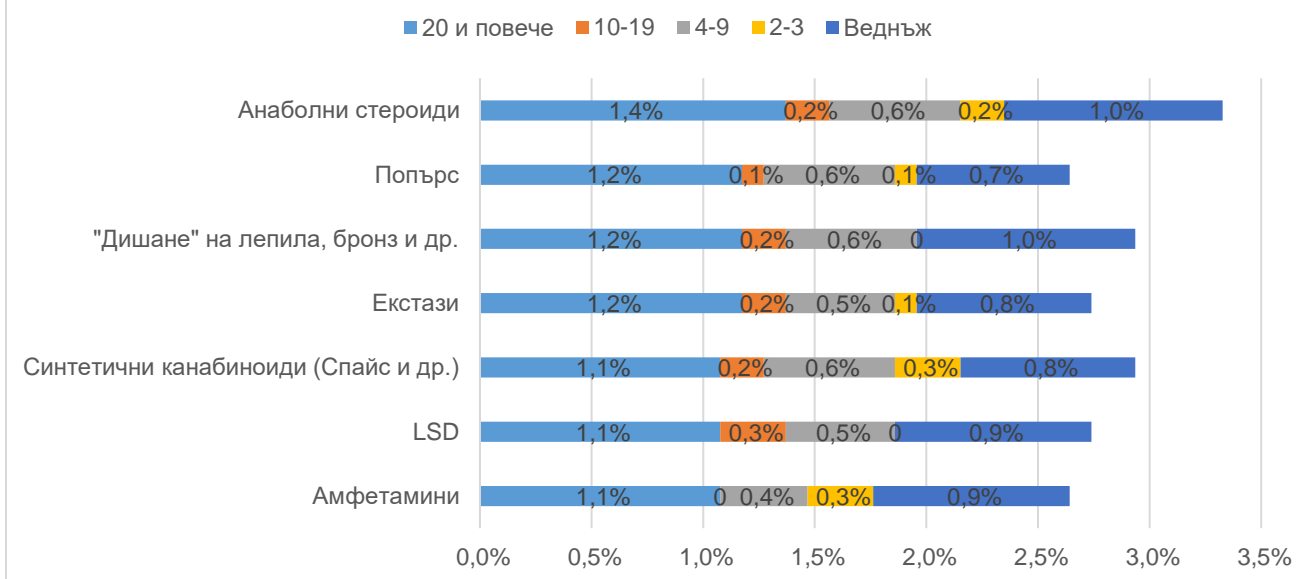
В КОЛКО ДНИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 12 МЕСЕЦА СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) НЯКОЕ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

■ Повече от 5 дни седмично
 ■ 2-5 дни седмично
 ■ 2-4 дни месечно
■ Веднъж месечно
 ■ 3-10 дни годишно
 ■ 1-2 дни годишно

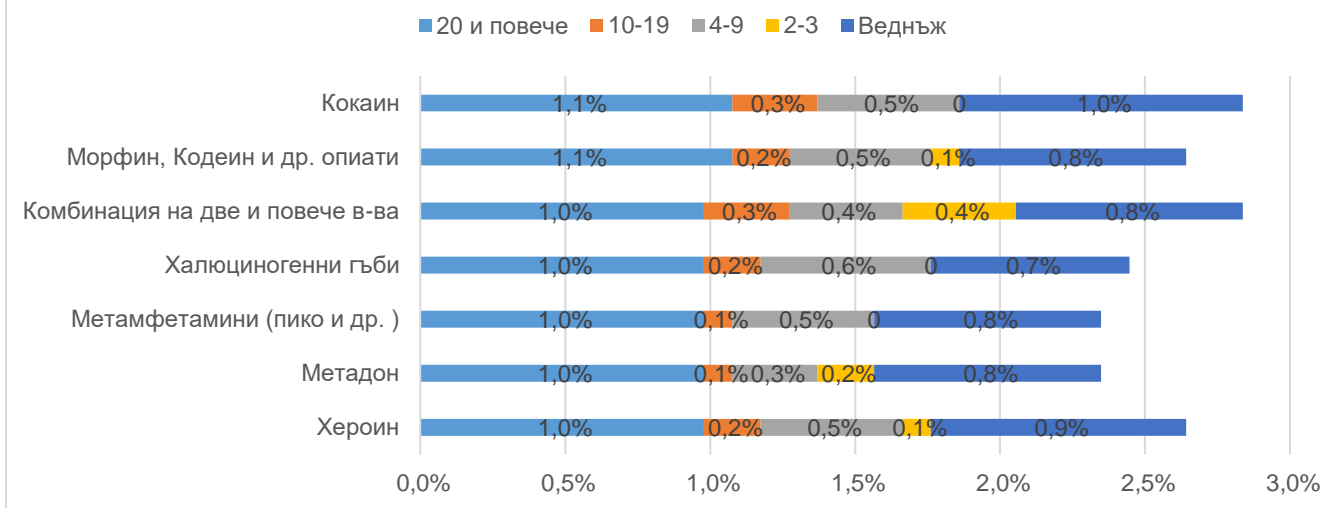

Делът на лицата, които са употребявали поне едно от посочените вещества през последните 30 дни са 6,1%. С по-висока честота – между 10-19 дни и повече от 20 дни са употребили посочените вещества 2,8%.

В КОЛКО ПОСЛЕДНИТЕ 30 ДНИ СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) НЯКОЕ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

В КОЛКО ПОСЛЕДНИТЕ 30 ДНИ СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) НЯКОЕ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ВЕЩЕСТВА?

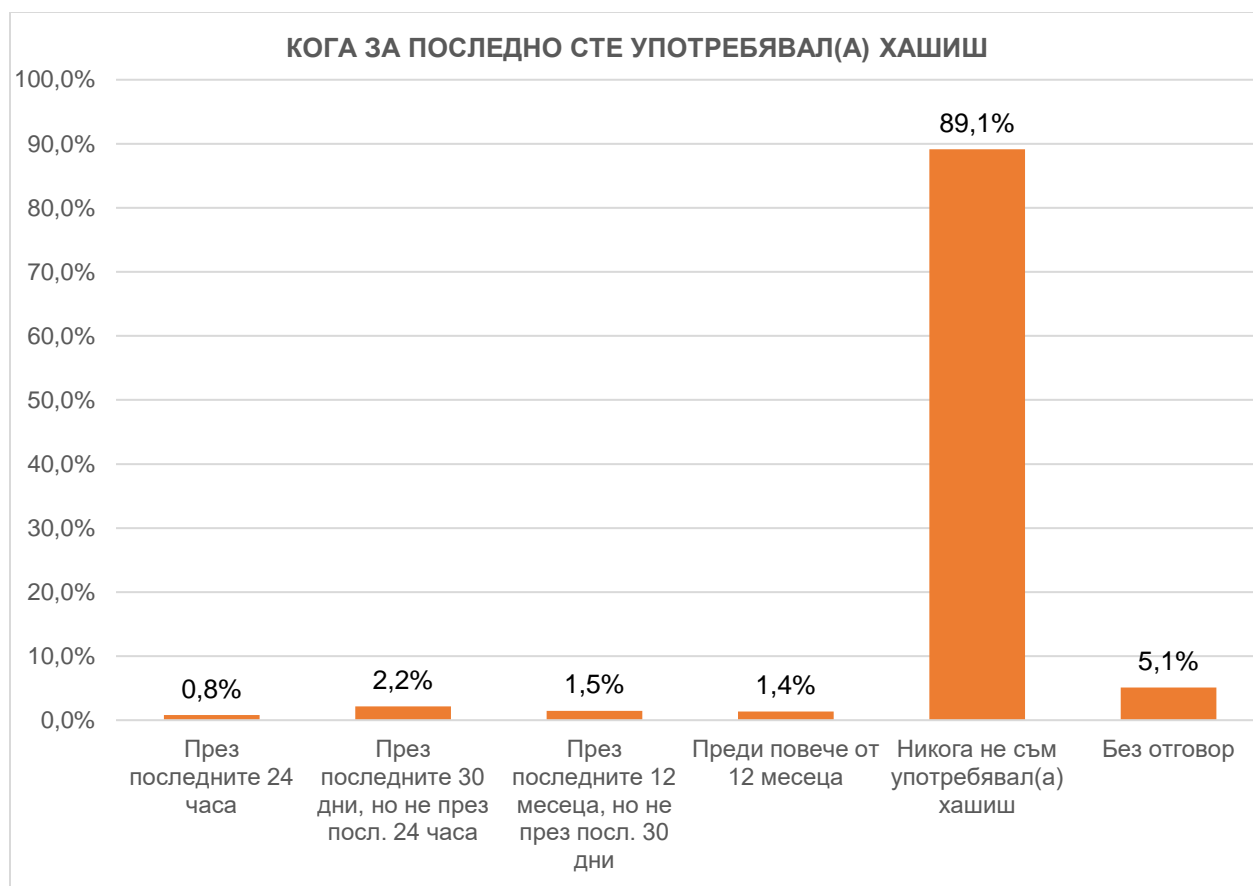

Общо 11,9% от учениците в Разград посочват, че през последните 30 дни са употребявали поне едно от изброените вещества. Употребяващите 10-19 дни и 20 дни и повече са в рамките на 18,1%.

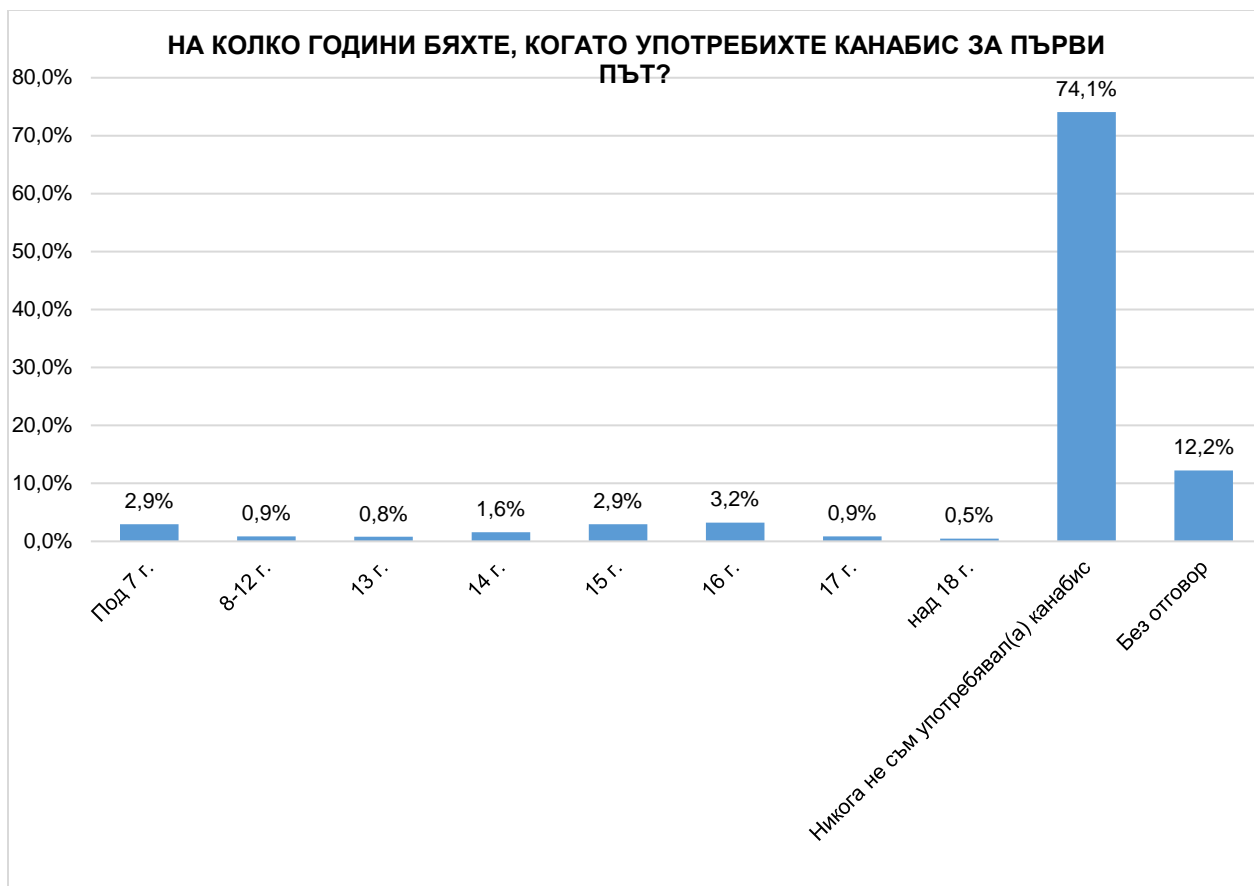

Общо 13,3% от учениците посочват, че са употребили някога марихуана. Разпределението на честотата и времето, в което анкетираните за последно са употребили наркотичното вещество са следните - съответно през последните 24 часа марихуана са вземали 2,4%. 4,4% за последно са пушили през последния месец, 3,8% през последната година и 2,6% преди повече от година. Отговор на въпроса не са дали 19,3%.

В предвид високият процент на анкетираните, които никога не са употребявали марихуана и малкият дял на останалите, които признават, че са, категорични заключения не биха могли да бъдат направени. Биха могли да се опишат единствено следните тенденции: От момчетата, посочили в изследването, че са употребявали марихуана, най-голям дял представляват тези, пушили през последните 12 месеца. Що се отнася до момичетата, най-висок процент са тези вземали наркотичното вещество през последните 30 дни. Мнозинството от учениците от 9-ти, 10-и и 11-ти клас, споделили в анкетата, че употребяват марихуана, са пушили през последните 30 дни. През последните 12 месеца и преди повече от година, са употребявали повече дванадесетокласниците.

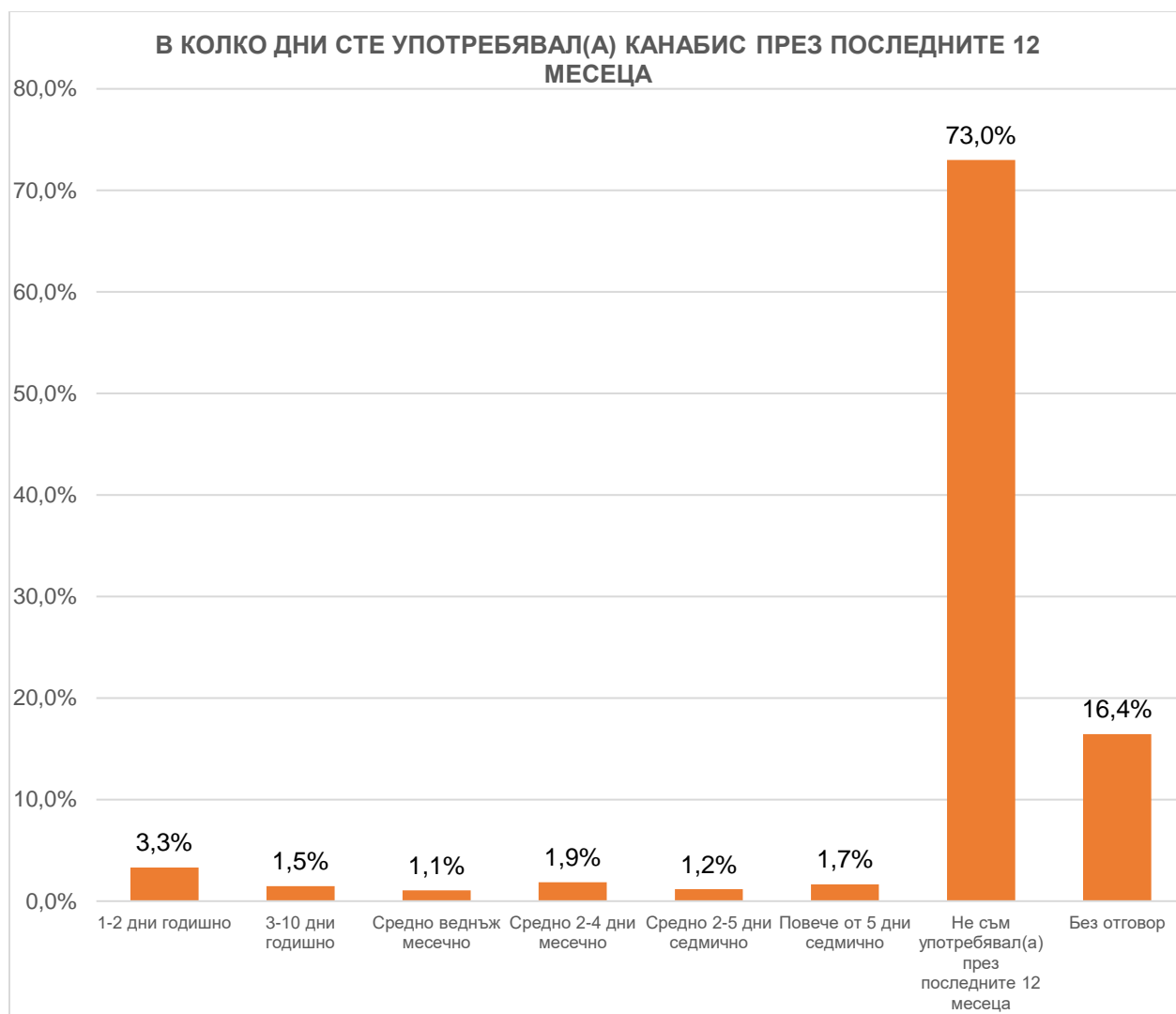

Едва 0,8% от учениците са пушили в рамките на изминалите 24 часа, а 2,2% през последните 30 дни. Употребилите хашиш през последните 12 месеца представляват 1,5% от извадката, а преди повече от година- 1,4%. Преобладаващата част от анкетираните (89,1%) никога не са употребявали хашиш, а 5,1% не са отговорили на въпроса. Като цяло, разликата в процентните разпределения е твърде незначителна, за да се правят разрези по пол и клас.

Най-голям дял от учениците са опитали канабис на 16 годишна възраст. 74,1% от анкетираните никога не са употребявали канабис, а 12,2% не са дали отговор на въпроса. Като цяло, разликата в процентните разпределения е твърде незначителна, за да се правят разрези по пол и клас.

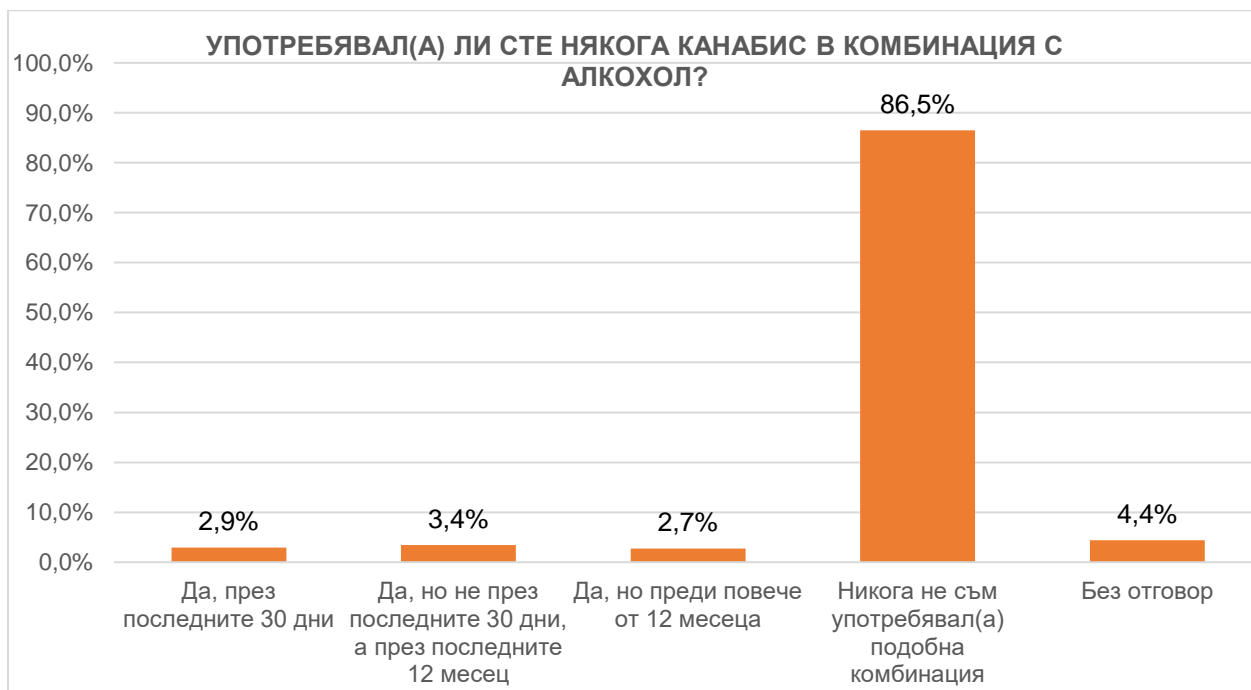

Най-голям дял от учениците споделят, че не са пушили канабис през последните 12 месеца. Останалите проценти са разпределени, в зависимост от честотата на употреба на наркотичното вещество през последната година, като най-висок процент от тези, признали, че взимат канабис, го правят 1-2 пъти годишно (3,3%). Поради липсата на статистически значима разлика, няма как да бъдат направени разрези по пол и класове.

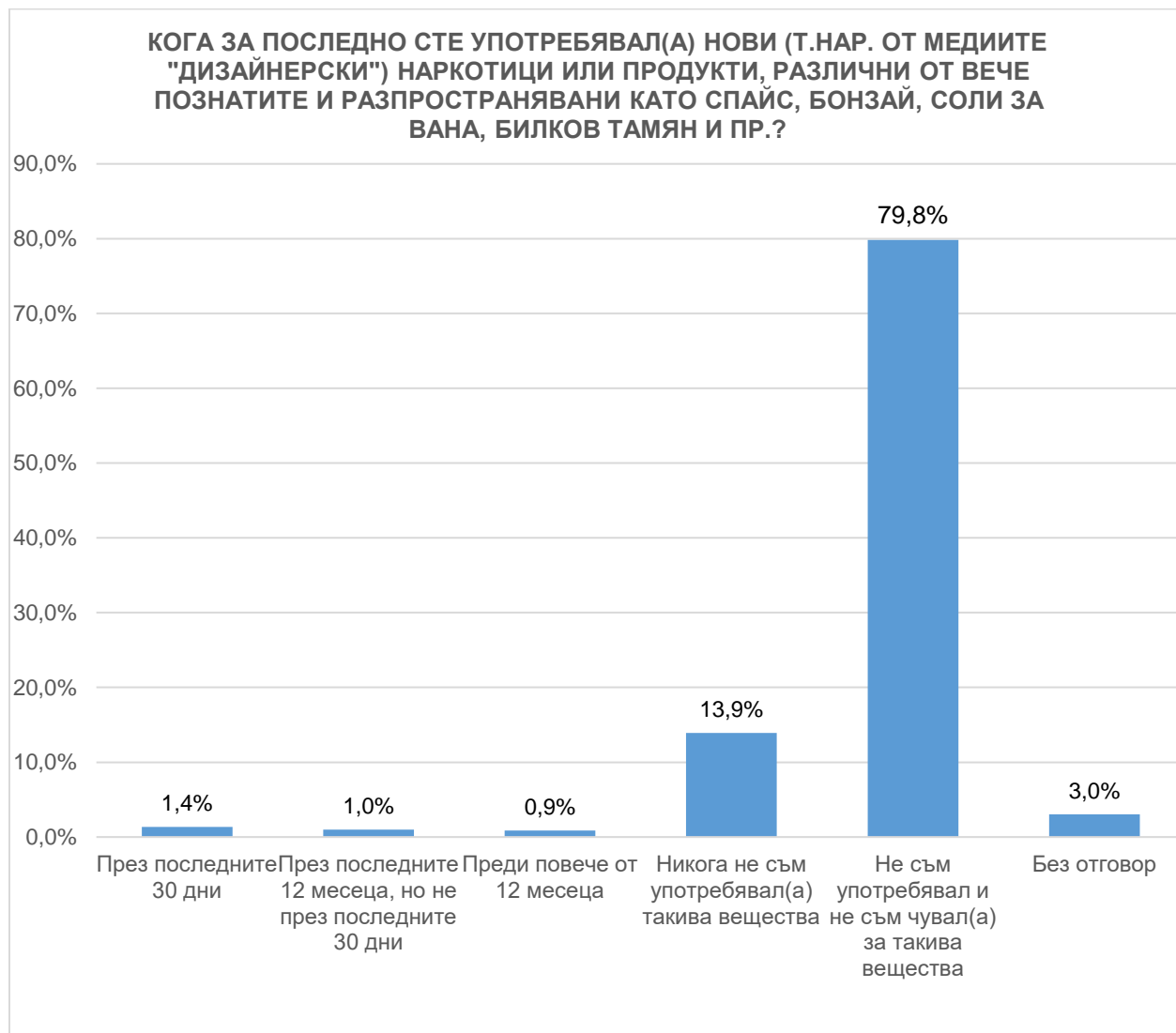

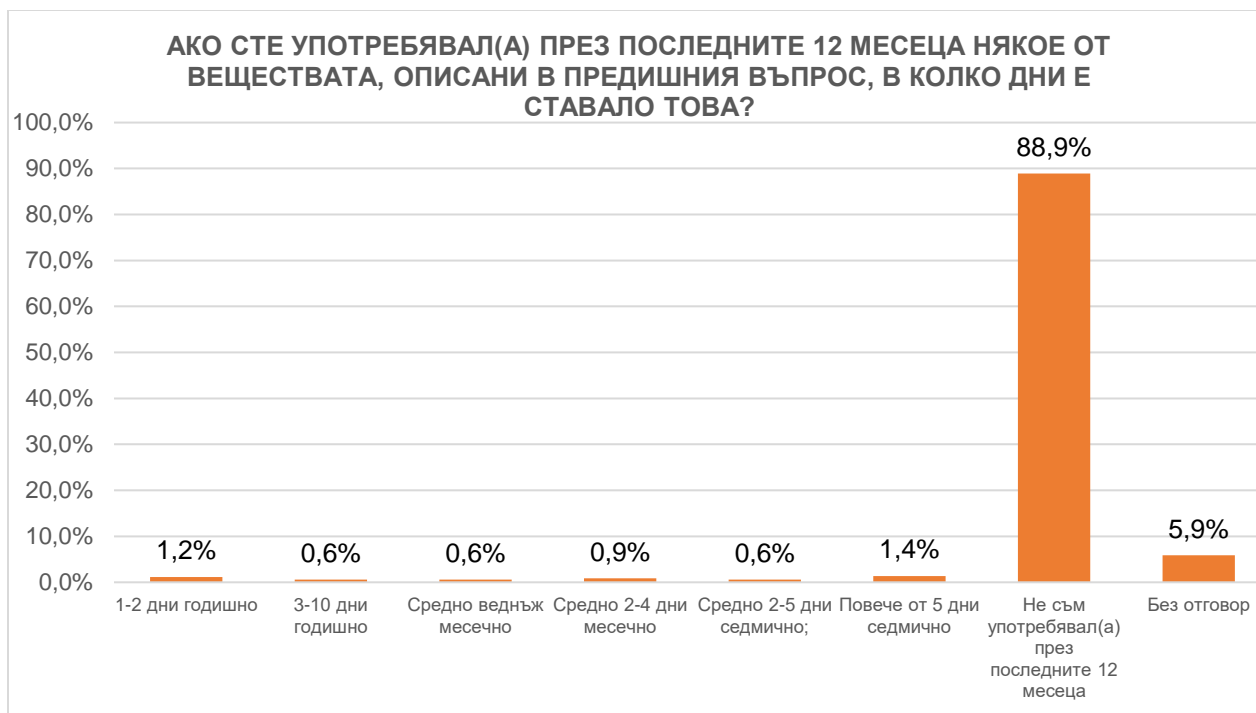
Мнозинството от анкетираните споделят, че не са употребявали канабис през последните 30 дни. Останалите проценти са разпределени в зависимост от честотата на употребата на наркотичното вещество от учениците през последния месец. Най-висок процент от тях са пушили канабис между 2 и 3 дни за същият период от време (2,1%) или веднъж за последните 30 дни (2%).

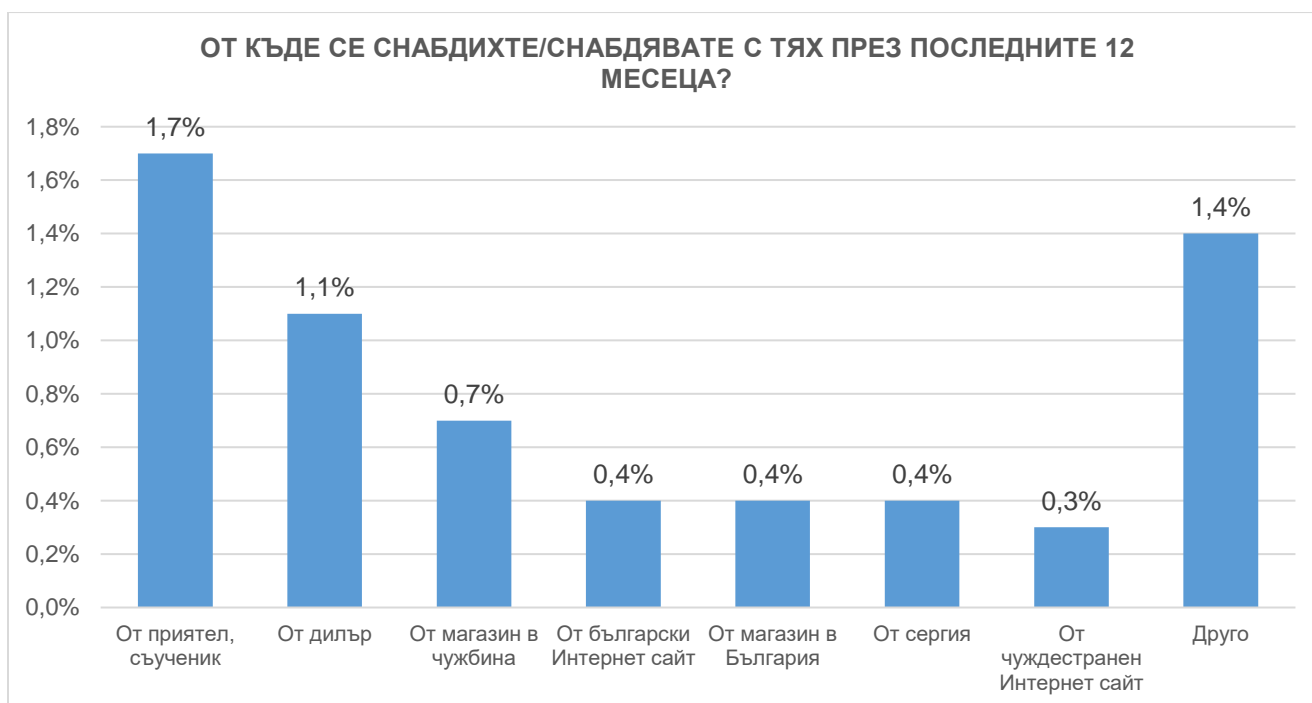
86,5% от учениците никога не са употребявали канабис в комбинация с алкохол. Най-висок процент (3,4%) от посочилите, че са опитвали подобна комбинация са го направили през последните 12 месеца. Поради липсата на статистически значима разлика, няма как да бъдат коментирани разрези по пол и класове.

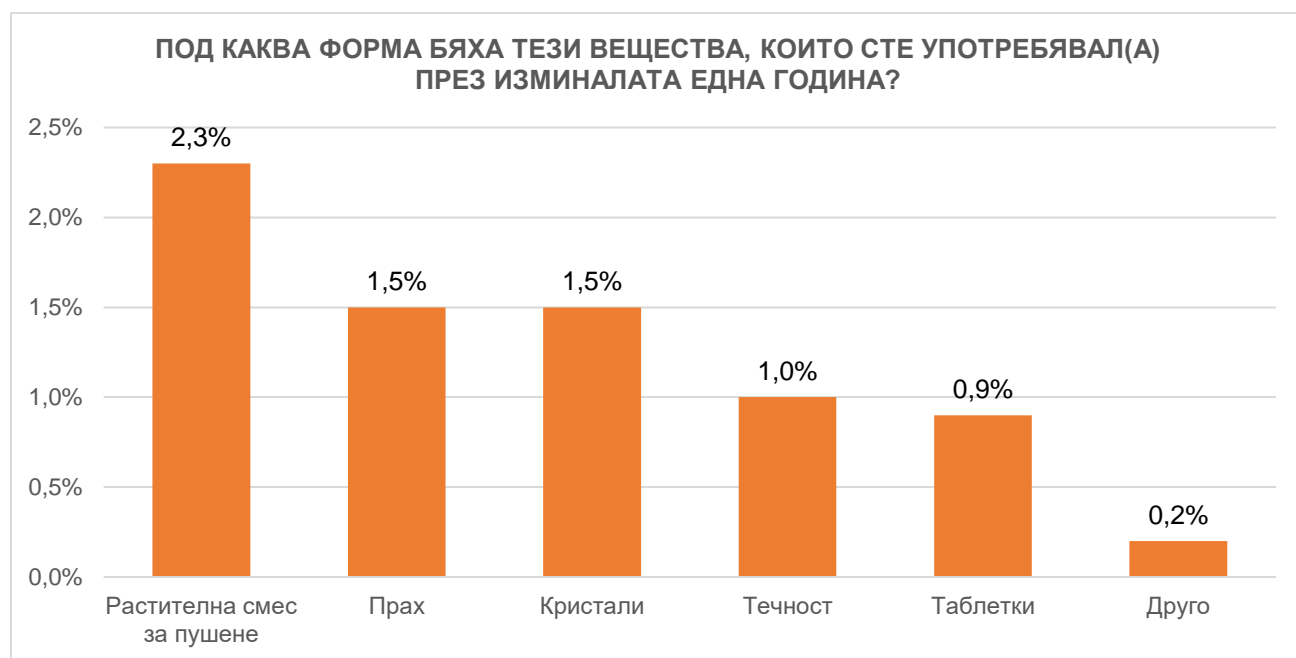
79,8% от учениците никога не чували за т.н. „дизайнерски наркотици“. 13,9% пък никога не са употребявали такива. 3,0% от анкетираните не са дали отговор на въпроса. Останалите проценти са разпределени, в зависимост от честотата на употребата на тези наркотици. Най-голям дял от тези, които вземат подобни вещества са ги приели през последните 30 дни. Като цяло, разликата в процентните разпределения е твърде незначителна, за да се правят разрези по пол и клас.

Мнозинството от анкетираните са посочили, че през последните 12 месеца не са употребявали никое от веществата, посочени в предишния въпрос. 5,9% не са пожелали да дадат отговор на този въпрос. Най-голям дял от учениците, признали, че вземат подобни вещества, го правят повече от 5 пъти седмично. В предвид незначителната разлика в процентните разпределения, разрези по пол и клас не могат да бъдат направени.

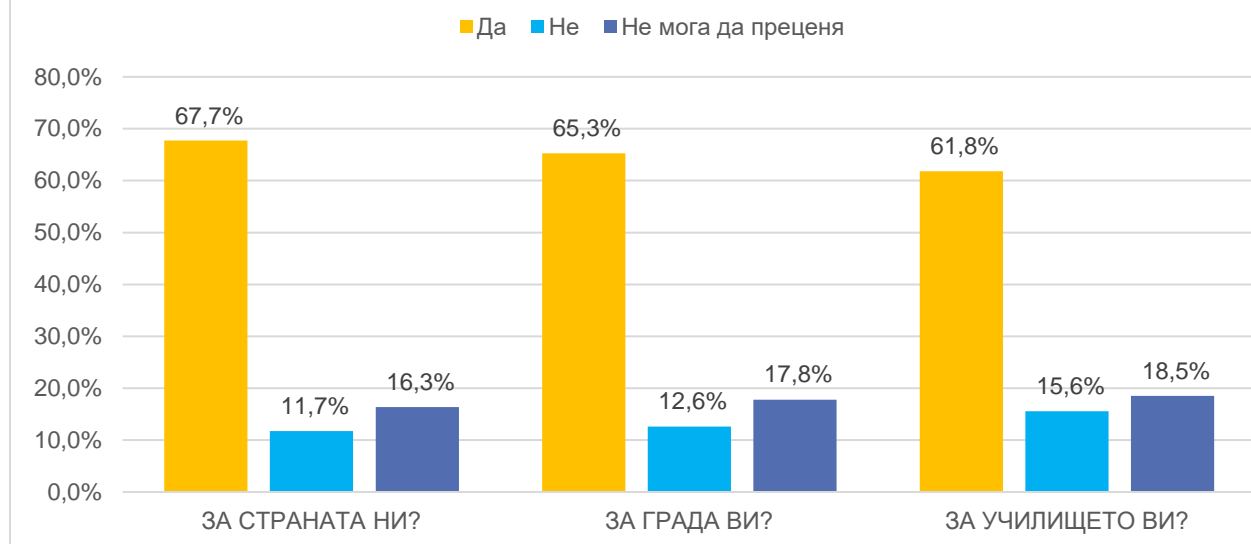

1,7% от учениците, които са се снабдявали с дизайнерски наркотици през последните 12 месеца са си ги набавяли от приятелите или учениците си. Други 1,1% са ги купували от дилър, а 0,4% от сергия. Най-нисък е процентът на тези, сдобивали се с веществата от магазин в чужбина или такъв в България, както и от български или чуждестранен интернет сайт. Отговор друго са посочили 1,4% от анкетираните. Разликата в процентните разпределения е твърде незначителна, за да се направят разрези по пол и клас.

2,3% от учениците, употребявали дизайнерски наркотици под формата на растителна смес за пушене. Под формата на прах са вземали 1,5% от останалите анкетирани, а в течна форма – 1%. Най-нисък дял са приемали кристали или таблетки. В предвид незначителната разлика в процентните разпределения, разрези по пол и клас не могат да бъдат направени.

СПОРЕД ВАС УПОТРЕБАТА НА НАРКОТИЦИ ПРОБЛЕМ ЛИ Е ЗА СТРАНАТА НИ?

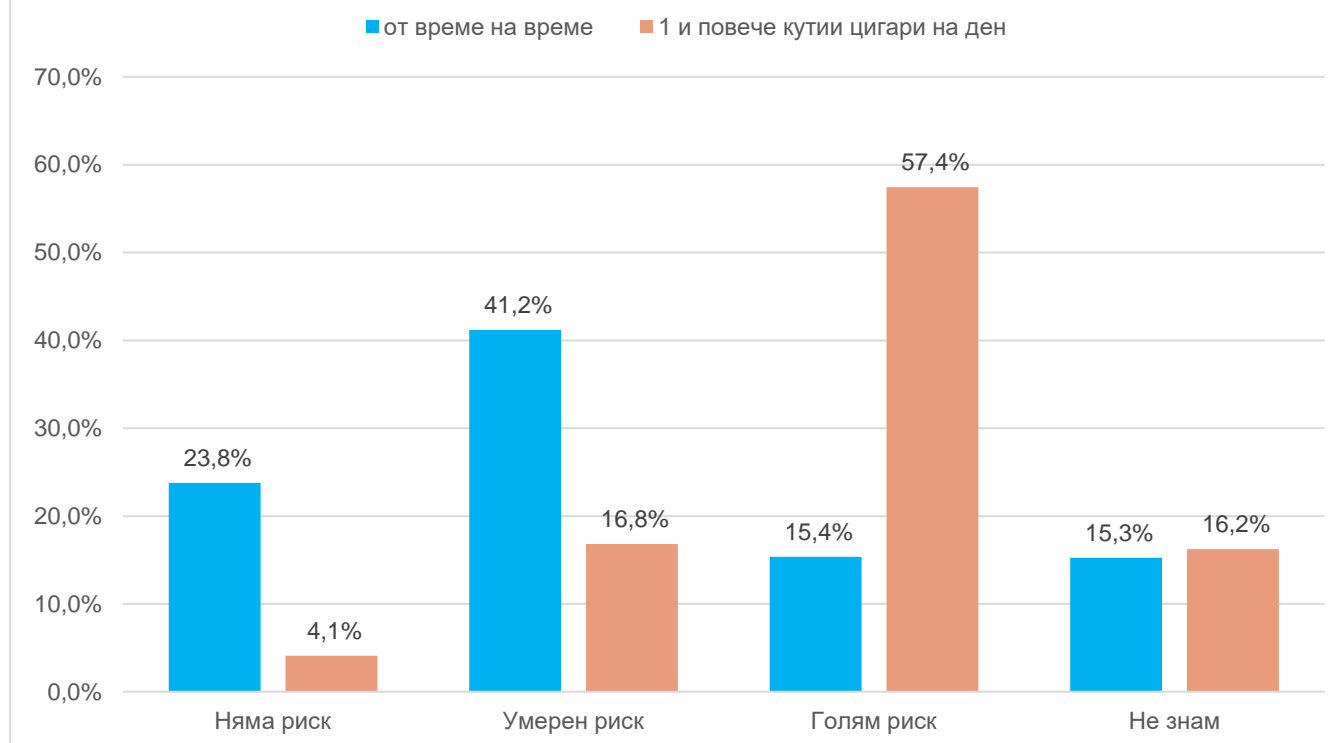

Повече от една втора от учениците (67,7%) са на мнение, че употребата на наркотици представлява проблем за страната ни. 11,7% от останалите не споделят това мнение, а 16,3% не могат да преценят. Мнозинството, както от момчетата, така и от момичетата смятат, че приемането на наркотични вещества е проблем за България.

65,3% от анкетираните в Разград смятат, че употребата на наркотици е проблем за града им. 12,6% не споделят мнението на по-голямата част от съгражданите си, а 17,8% не могат да преценят.

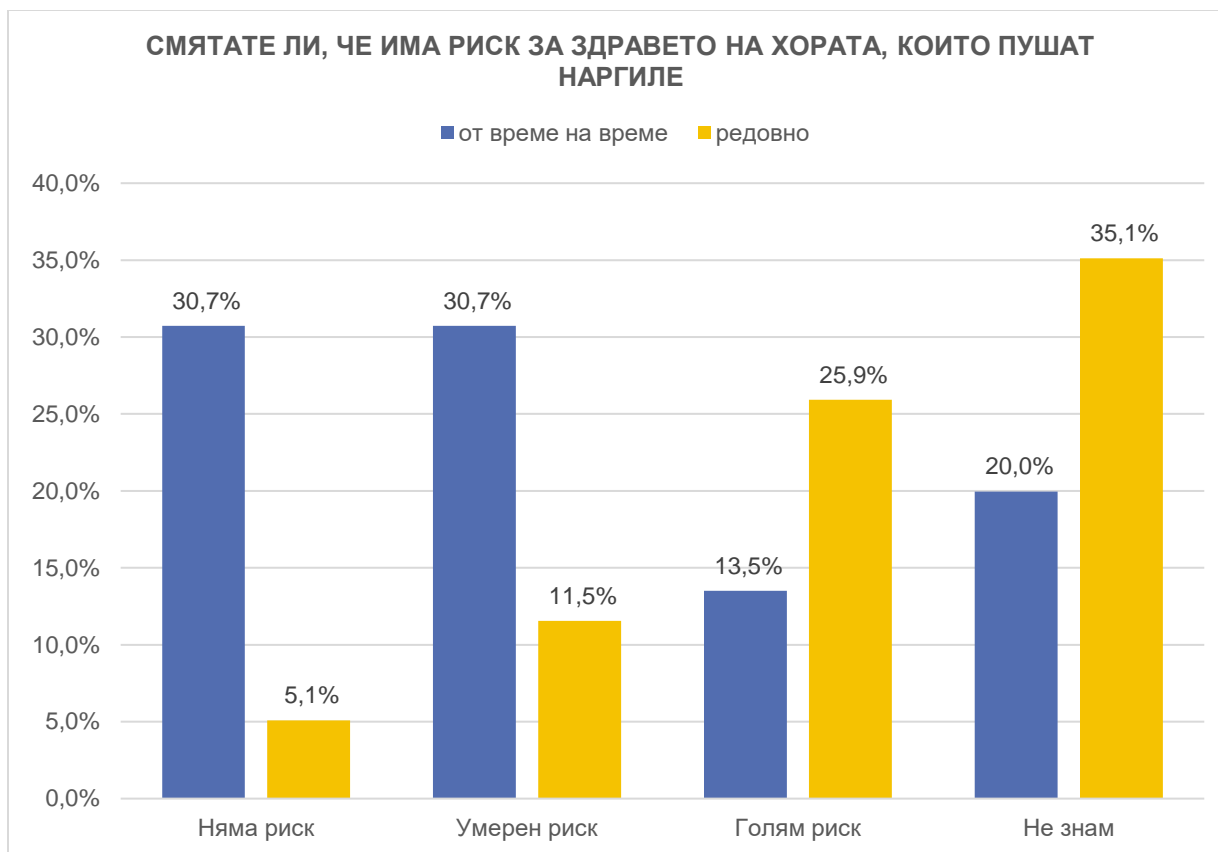
Повече от половината ученици (61,8%), участвали в изследването, смятат, че употребата на наркотични вещества представлява проблем за училището, в което учат. 15,6% от останалите не са на същото мнение, а 18,5% не могат да преценят.

СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ ИМА РИСК ЗА ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА, КОИТО ПУШАТ ЦИГАРИ

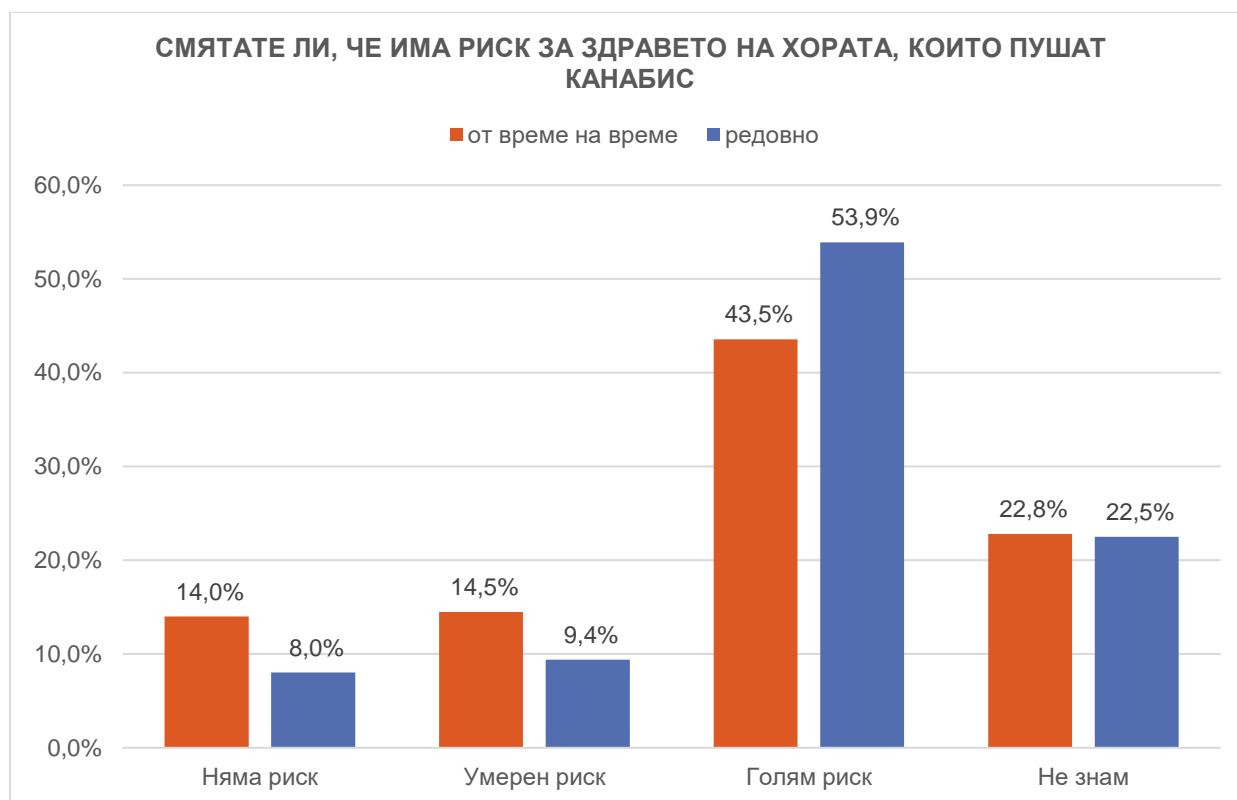
По-голямата част от учениците, участвали в анкетата са на мнение, че риск за здравето на хората, които пушат цигари от време на време има и той е умерен. 23,8% от останалите не смятат, че има такъв. Голям риск за тези, запалващи от време на време, смятат, че има 15,4% от анкетираните. 15,3% нямат мнение по въпроса. Мнозинството момчета и момичета, участващи в изследването смятат, че рискът за здравето на тези, които пушат от време на време е умерен. Няма разлика в разпределението на мненията на учениците между 9-ти до 12-ти клас.

Повече от половината от учениците (57,4%) смятат, че има голям риск за здравето на хората, които пушат повече от една кутия цигари на ден. 16,8% от останалите са на мнение, че опасността е умерена, само 4,1% отхвърлят изцяло възможността за наличието на риск, свързан със здравословното състояние на пушачите. 16,2% от учениците нямат мнение по въпроса. Значително разминавания в мненията между момчетата и момичетата по въпроса не се забелязва. Повечето от представителите и на двата пола смятат, че рискът за здравето на активните пушачи е голям. Разрезът по класове също не открива значима разлика в мненията на учениците между 9-ти и 12-и клас. Мнозинството от тях смятат, че хората, които пушат повече от една кутия цигари на ден са застрашени от здравни проблеми.

30,7% от учениците, взели участие в анкетата са на мнение, че пушенето на наргиле не е опасно и хората, които го употребяват не са застрашени от здравни проблеми, вследствие неговата употреба. Същият процент от останалите анкетираните смятат, че риск за пушещите наргиле има, но той е умерен, а според 13,5% е голям. По-голямата част от момчетата са на мнение, че за пушещите наргиле от време на време, риск за здравето има и той е умерен. Разбирането на преобладаващата част от момичетата е противоположно. Според тях, такава опасност – няма. Същото мнение споделят и десетокласниците и единадесетокласниците, докато според учениците от 9-и и 12-ти клас, риск за здравето на хората, които рядко пушат наргиле-има.

35,1% от анкетираните са на мнение, че има голям риск за здравето на хората, които пушат наргиле редовно. Според 25,9% от останалите, опасността е умерена. Такава отричат да има 11,5% от учениците, а 21,1%, а 21,1% нямат мнение. Момчетата и момичетата, са единодушни, относно това, че рискът за здравето на хората, които активно пушат наргиле е голям. Учениците от 9-ти, 10-ти и 12-ти клас споделят същото мнение. Единадесетокласниците в по-голяма степен от средното смятат, че рискът от здравни проблеми е умерен.

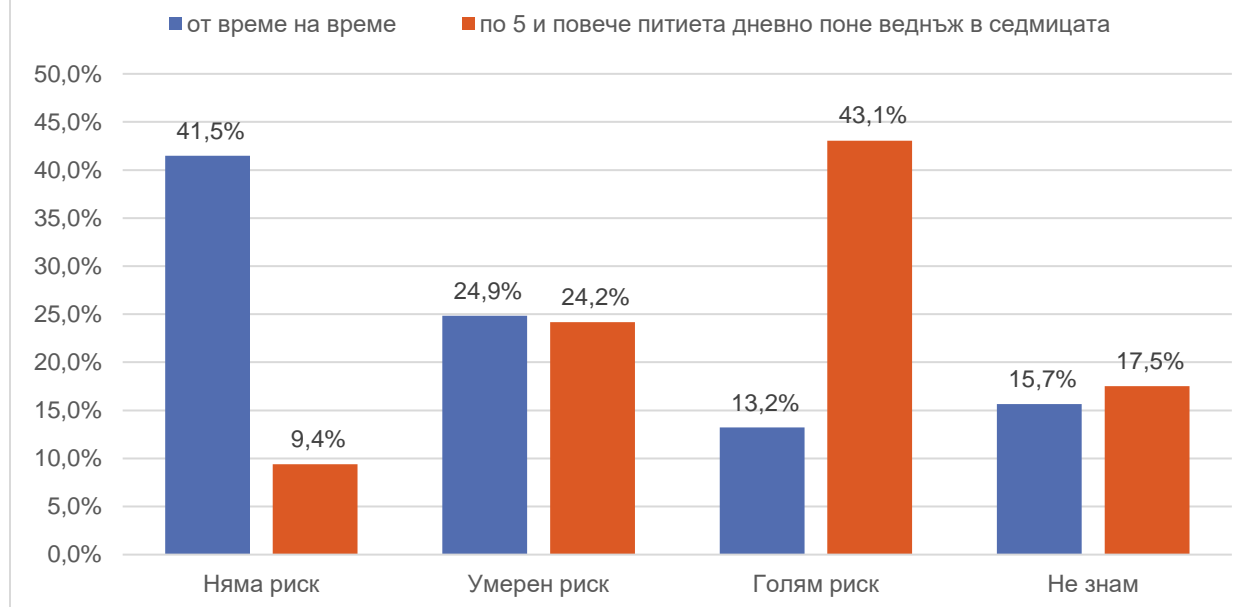
43,5% от учениците смятат, че за хората, които пушат канабис от време на време съществува риск от здравни заболявания и той е голям. Умерен е според 14,5%, а на мнение, че такъв не съществува са 14,0% от останалите. 22,8% са посочили отговор „не знам“.

Момчетата и момичетата са единодушни и смятат, че рискът от дори и рядката употреба на канабис е голям. Разминаване между мненията на учениците от различните класове-няма. Опасността от употребата на наркотично вещество от време на време, според тях е голяма.

Рискът от здравословни проблеми при хората, които пушат често канабис е голям, според повече от половината от анкетираните (53,9%). Според 9,4%, опасността е умерена, а 8,0%, смятат, че такава няма. 22,5% от учениците са посочили отговор „не знам“. Както момчетата, така и момичетата са на мнение, че редовната употреба на канабис може да доведе до здравословни проблеми. Учениците между 9-ти и 12-ти клас също споделят това мнение. Разлики в оценките им не са открити.

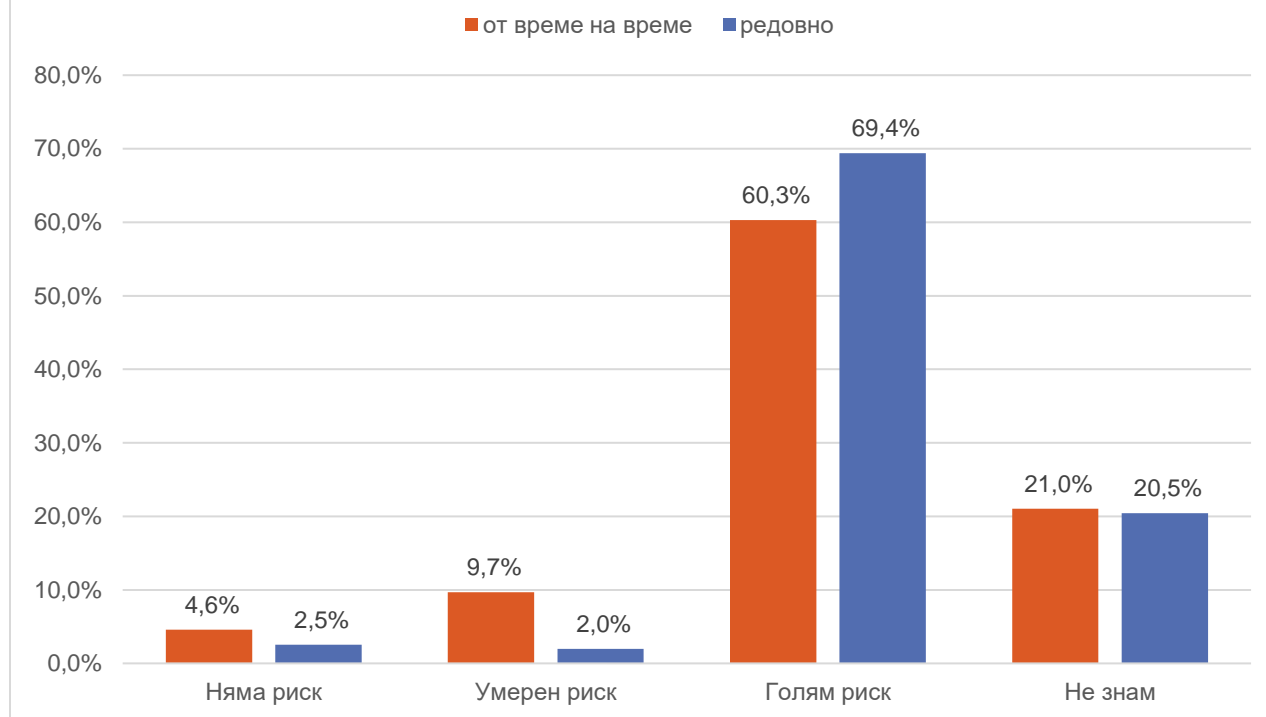
СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ ИМА РИСК ЗА ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА, КОИТО ПИЯТ АЛКОХОЛ

Риск от здравословни проблеми за хората, които пият алкохол от време на време няма според 41,5% от учениците. 24,9% от останалите смятат, че опасността при такава консумация е умерена, а 13,2% са на мнение, че при такава употреба рискът е голям. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях, смята, че хората, които пият от време на време не са застрашени от здравословни проблеми.

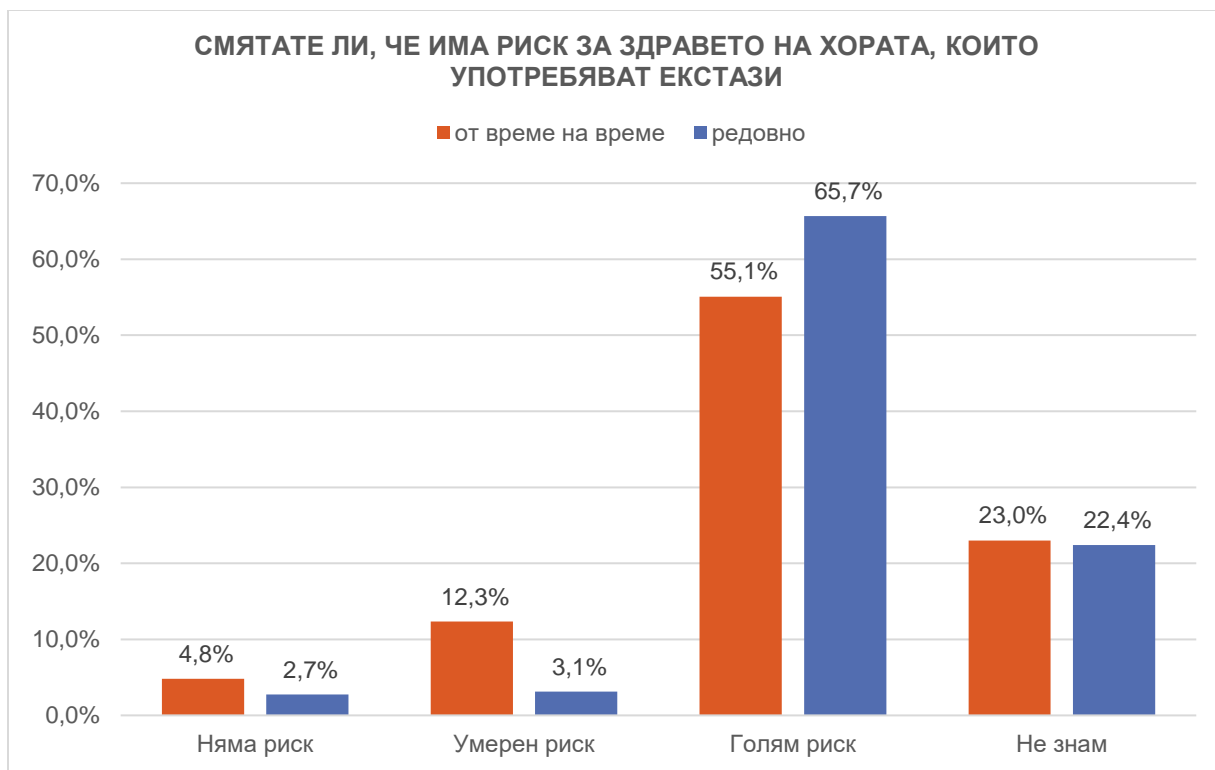
43,1% от анкетираните смятат, че риск за здравето на хората, които пият повече от пет пътиета дневно поне веднъж в седмицата има и той е голям. Умерен риск посочват 24,2%, а в липсата на такъв са убедени 9,4% от учениците. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях, смята, че хората, които редовно употребяват алкохол имат риск от здравословни проблеми.

СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ ИМА РИСК ЗА ЗДРАВЕТО НА ХОРАТА, КОИТО УПОТРЕБЯВАТ ХЕРОИН

Повече от една втора от учениците, взели участие в изследването (60,3%) са на мнение, че риск за здравето на хората, които употребяват хероин от време на време има и е голям. Според 9,7% от останалите, опасността от заболявания, вследствие употребата на наркотика е умерена. Най-малък дял от анкетираните смятат, че употребата на кокаин не води до здравословни проблеми (4,6%), а 21,0% не са изразили категорично мнение по въпроса. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от учениците споделя мнението, че риск за здравето на хората, които употребяват хероин има и той е голям.

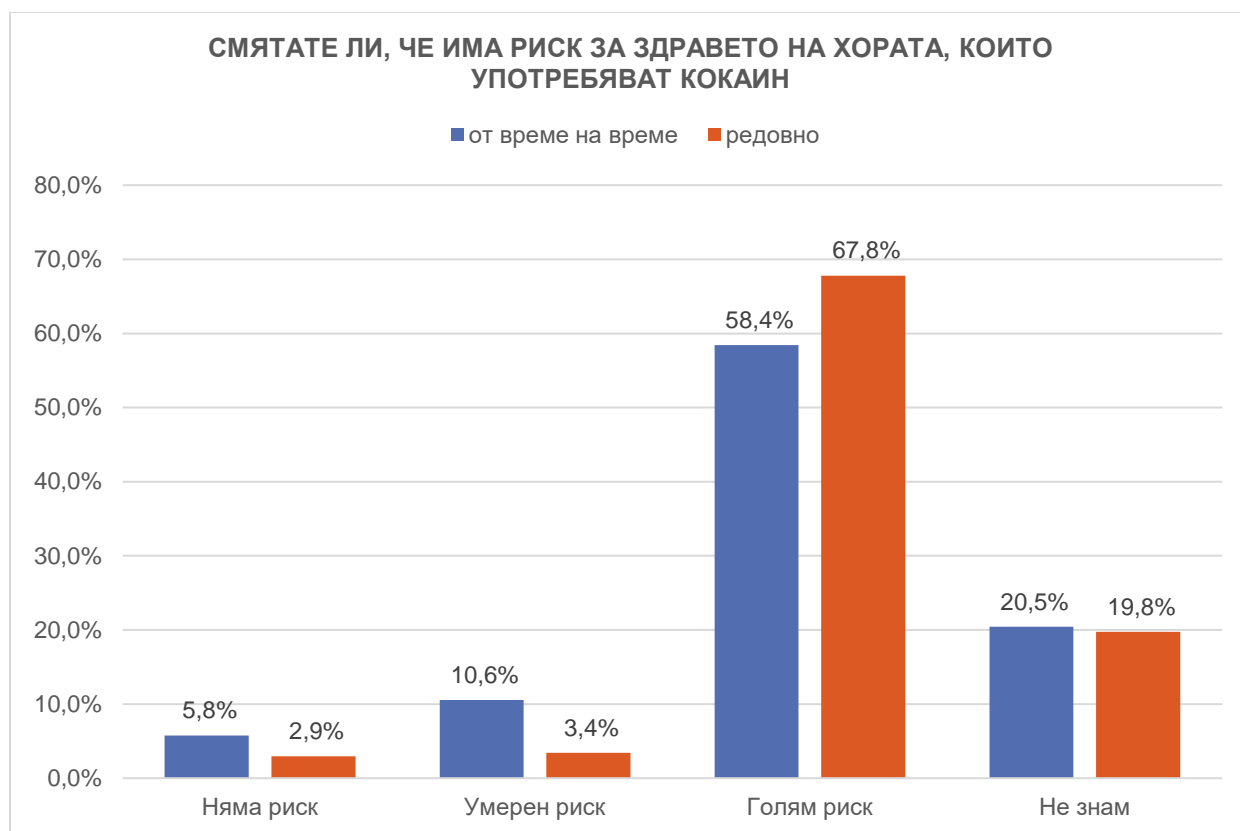
Близо 70,0% от анкетираните са на мнение, че редовната употреба на хероин води до голям риск от здравословни проблеми. Едва 2,0% от учениците смятат, че рискът от такива е умерен, а 2,5% изключват възможността наркотика да доведе до здравословни проблеми. 20,5% не са изразили твърда позиция по въпроса. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците.

Според повече от една втора от учениците, риск за здравето на хората, които употребяват екстази от време на време има и той е голям. Според 12,3%, опасността е умерена, а 4,8% са на мнение, че такава няма. 23,0% не са изразили мнение по въпроса, посочвайки отговор „не знам“.

Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях са на мнение, че употребата на екстази представлява риск за здравето на хората, които го употребяват.

65,7% от анкетираните са на мнение, че риск за здравето на хората, които редовно употребяват екстази има и той голям. Едва 3,1% от останалите смятат, че опасността от влошаване на здравословното състояние е умерена, а 2,7% защитават твърдението, че такава няма. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях споделя най-изразеното посочено мнение.

Риск за здравето на хората, които употребяват кокаин от време на време има и той е голям. Така са посочили 58,4% от учениците в анкетата. Други 10,6% са на мнение, че опасността от възникване на здравословни проблеми е малка, а според 5,8% - такава няма. Категорично мнение по въпроса не са изразили 20,5% от анкетираните. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях споделя най-изразеното посочено мнение.

Що се отнася до рискът за здравето на хората, които редовно употребяват кокаин, според анкетираните такъв има и то голям. На това мнение са 67,8% от учениците. Според едва 3,4% този риск е умерен, а 2,9% смятат, че такъв няма. Отговор „не знам” са посочили 19,8% от анкетираните. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях споделя най-изразеното мнение.

3.4. Информираност и нагласи относно употребата на психоактивни вещества

Следващите въпроси засягат степента на информираност на учениците и нагласите им, относно употребата на психоактивни вещества.

СПОРЕД ВАС КАКВА Е ПРИЧИНАТА ВРЪСТНИЦИТЕ ВИ ДА УПОТРЕБЯВАТ НАРКОТИЦИ?

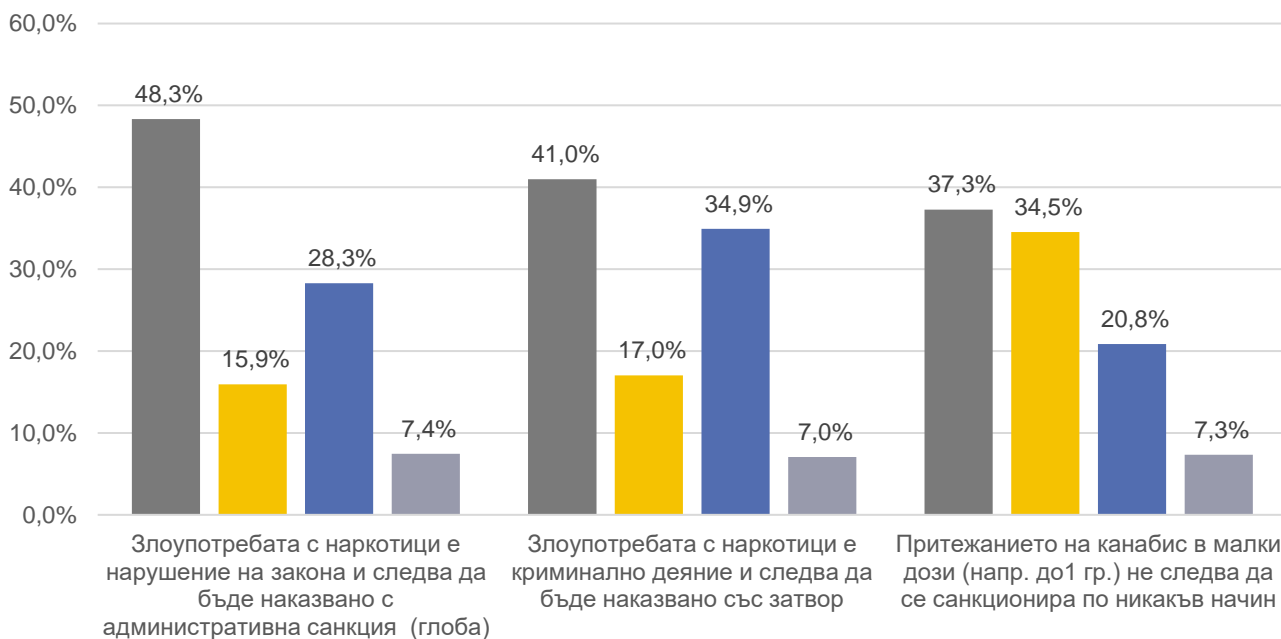

Според най-голям дял от анкетираните (37,1%), техните връстници употребяват наркотици за удоволствие. Равен процент (33,3%) смятат, че причината приятелите им да вземат подобни вещества е любопитството и желанието да бъдат приети от другите. За да се почувстват като едни от тях, за да подтиснат собствени проблеми при общуването, за да отстранят психологически стрес и за да се откъснат от действителността са други от причините, са сред най-честите отговори, които анкетираните посочват, като предпоставка за употребата на наркотици, от страна на съучениците им.

Разрезът по пол не открива значими различия в мнението на анкетираните. Мнозинството от момчетата и момичетата смятат, че връстниците им използват наркотици от любопитство. На същото мнение са и повечето от анкетираните от 10-ти, 11-ти и 12-ти клас. Деветокласниците смятат, че връстниците им употребяват подобни вещества, за да бъдат приети от другите.

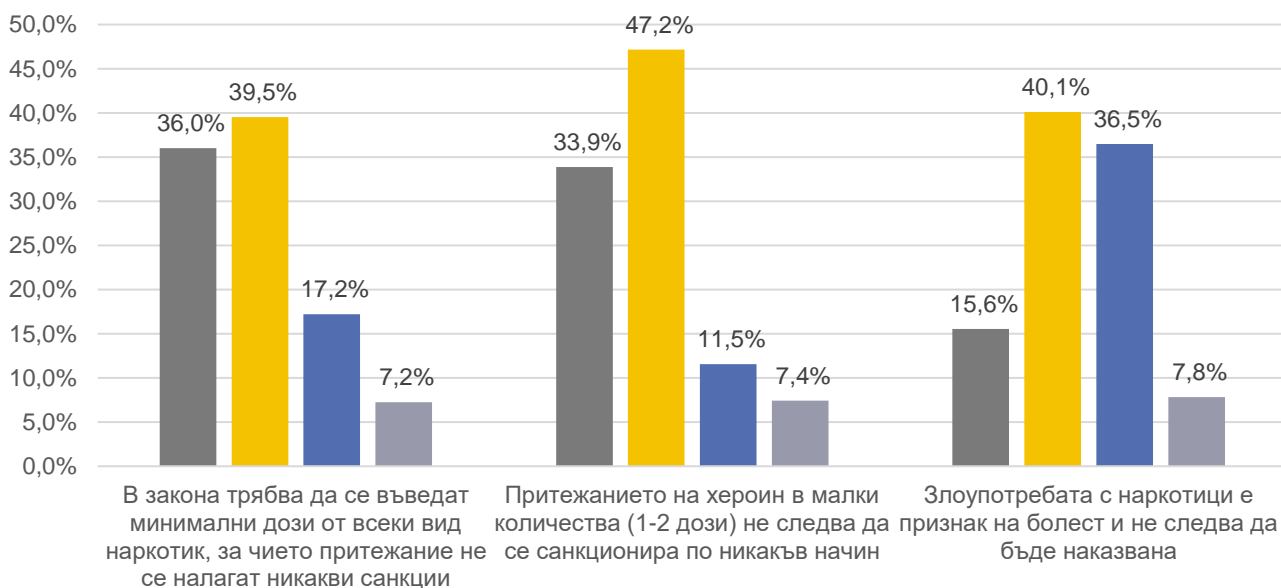
КАКВО Е ОТНОШЕНИЕТО ВИ КЪМ СЛЕДНИТЕ ТВЪРДЕНИЯ?

■ Подкрепям ■ Не подкрепям ■ Не мога да преценя ■ Без отговор

КАКВО Е ОТНОШЕНИЕТО ВИ КЪМ СЛЕДНИТЕ ТВЪРДЕНИЯ?

■ Подкрепям ■ Не подкрепям ■ Не мога да преценя ■ Без отговор

Най-голям дял от анкетираните (41,7%) подкрепят твърдението, че злоупотребата с наркотици е криминално деяние и следва да бъде наказвано с административна санкция. 41,0% пък смятат, че вместо са плащат глоба, нарушителите на закона трябва да бъдат осъдени на затвор. Най-нисък

дял (15,6%) от анкетираните са на мнение, че злоупотребата с наркотици е признак на болест и не следва да бъде наказвана.

Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях подкрепят твърдението, че злоупотребата с наркотици е нарушение на закона и следва да бъде наказвано с административна глоба.

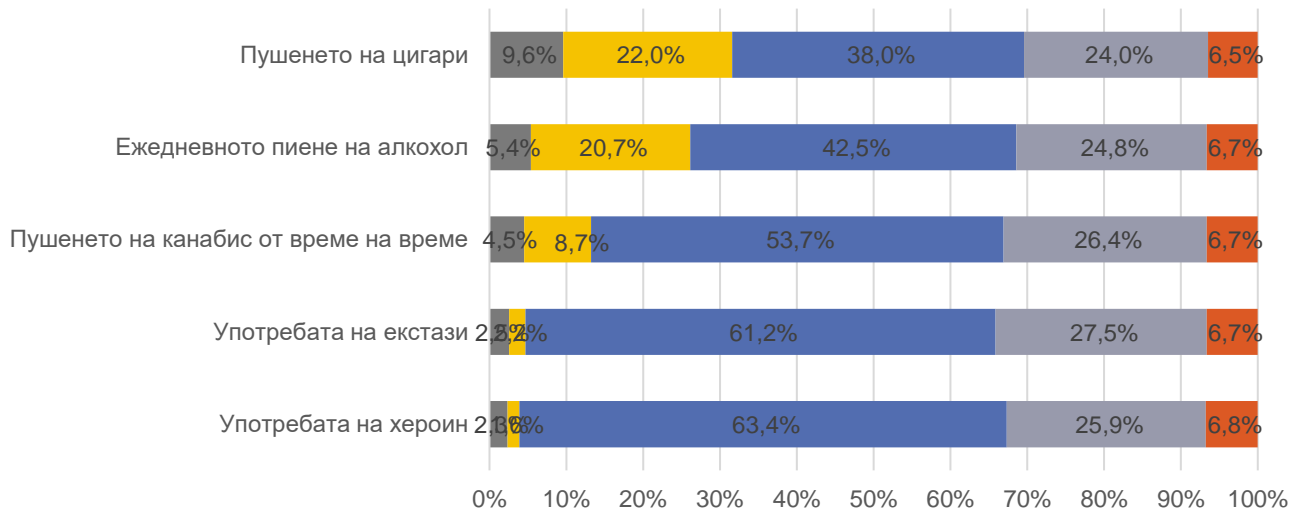
Що се отнася до количеството на наркотичните вещества, които човек носи със себе си, най-висок процент от учениците (37,3%) подкрепят твърдението, че канабиса в малки дози до 1 грам, например не следва да се санкционира по никакъв начин. 36,0% от анкетираните пък защитават твърдението в закона да се въведат минимални дози от всеки вид наркотик, за чието притежание не се налагат никакви санкции. Най-отхвърляно бива твърдението - притежанието на хероин в малки количества като 1-2 дози да не бъде санкционирано по никакъв начин.

Разрезът по пол не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях най-усилено подкрепят твърдението, че канабиса в малки дози до 1 грам, например не следва да се санкционира по никакъв начин. Що се отнася до разпределението по класове, учениците от 10-ти, 11-ти и 12-ти клас подкрепят най-силно притежанието на канабис в малки дози да не бъде санкционирано по никакъв начин. Най-голям дял от деветокласниците, както и останалите десетокласници са за това, в закона да се въведат минимални дози от всеки наркотик, за чието притежание да не се налагат каквито и да било санкции.

КАКВО Е ОТНОШЕНИЕТО ВИ КЪМ:

- Приемам независимо от количеството
- Приемам при ограничени количества
- Не приемам независимо от количеството
- Не мога да отговоря
- Без отговор

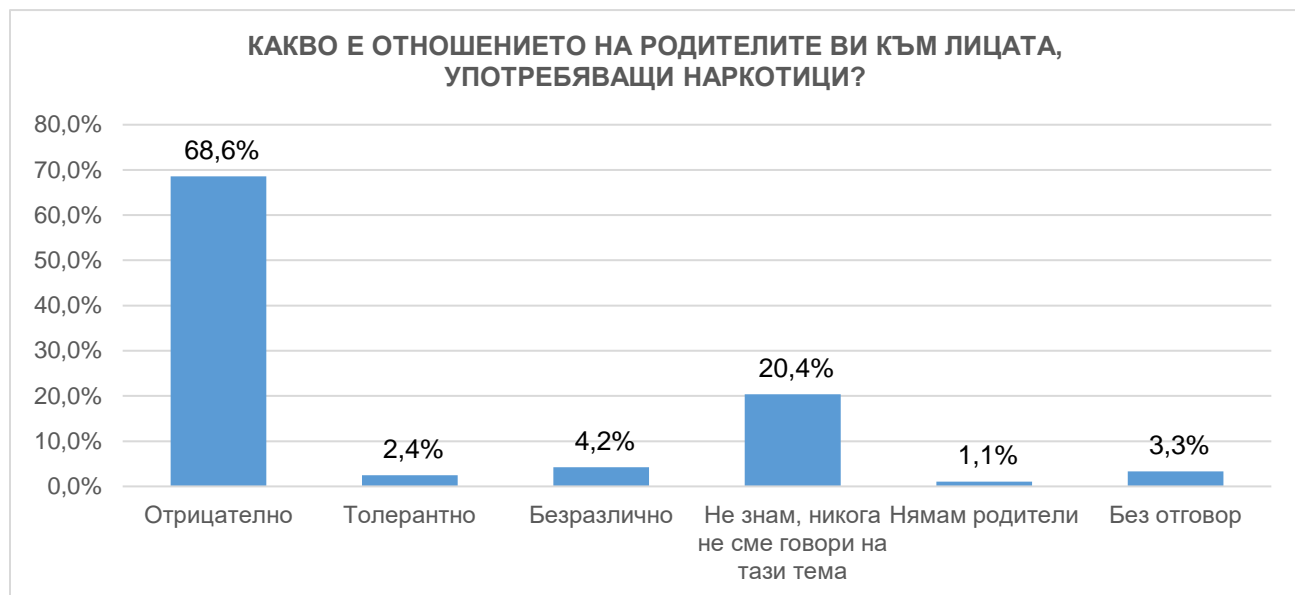
Пушенето на цигари, независимо от количеството не приемат 38,0% от учениците, а употребата на алкохол ежедневно не приемат 42,5%. Това ги обособява като веществата, към които анкетираните биват най-толерантни. Причина за това би могла да бъде по-голямата достъпност към тези вещества.

Повече от половината от учениците не приемат употребата на екстази, независимо от количеството. Едва 2,5% одобряват използването на този вид на наркотик, а 2,2% споделят, че приемат употребата в ограничени количества. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях не приема употребата на екстази, независимо от количеството.

63,4% от анкетираните не приемат употребата на хероин, независимо от количеството. 2,3% одобряват приема на подобен вид наркотик, независимо от количеството а 1,6% споделят, че го приемат употребата в ограничени количества. Разрезът по пол и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях не приема употребата на хероин, независимо от количеството.

Повече от половината от анкетираните не приемат пушенето на канабис от време на време, независимо от количеството. 8,7% одобряват приема на подобен вид наркотик при ограничени такива, а 1,6% споделят, че приемат употребата му, независимо от количеството. Разрезът по пол

и класове не открива значими различия в мнението на учениците. Мнозинството от тях не приема пушенето на канабис от време на време.

Отношението на 68,9% от родителите на анкетираните ученици, спрямо хората, употребяващи наркотици е отрицателно. Едва 2,4% от тях биват толерантни с употребяващите, а 4,2% са безразлични. 20,4% от учениците споделят, че никога не са говорили с родителите си, относно тази тема. 1,1% са посочили, че нямат родител. Момчетата са тези, които по-често не разговарят с родителите си по темата, както и по-голям процент от деветокласниците.

